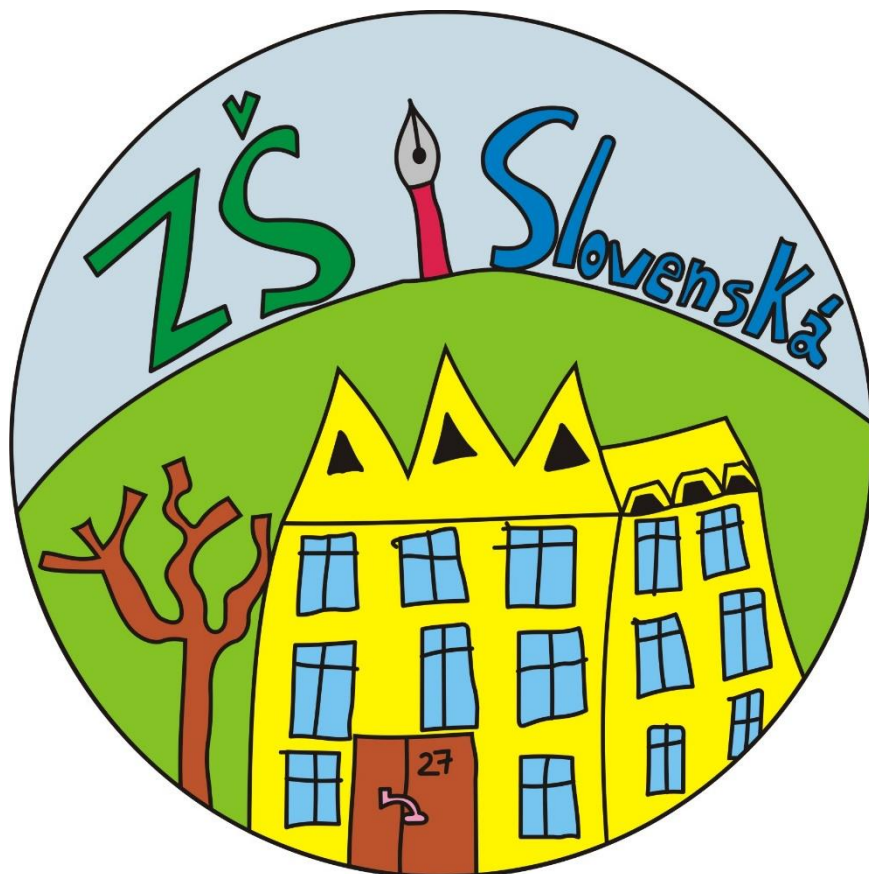

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

„ÚSPĚCH PRO KAŽDÉHO“

**Základní škola, Fakultní škola Pedagogické fakulty UK,
Praha 2, Slovenská 27**

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Úspěch pro každého“

Zpracován podle upraveného RVP 2013

Název a adresa školy:

Základní škola, Fakultní škola Pedagogické fakulty UK, Slovenská 27, 120 00 Praha 2

Ředitelka školy:

Mgr. Hana Žampová

Zástupkyně ředitelky:

Mgr. Lenka Štemberová

Kontakty:

Tel./Fax: 222 519 655

E-mail: škola@zs-slovenska.cz

reditelka@zs-slovenska.cz

www.zs-slovenska.cz

Koordinátor:

Mgr. Jana Jadrná

Zřizovatel školy:

Městská část Praha 2

nám. Míru 20/600

120 39 Praha 2

IČO: 063461

Tel.: 236 044 111

www.praha2.cz

Platnost dokumentu od:

ŠVP byl schválen Školskou radou dne: 4. 10. 2023

.....
Mgr. Hana Žampová
ředitelka školy

razítko školy

Obsah

1	<i>IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE</i>	2
2	<i>CHARAKTERISTIKA ŠKOLY</i>	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.3	Dlouhodobé projekty	5
2.4	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	5
2.5	Podmínky školy	6
2.6	Vlastní hodnocení školy	6
3	<i>CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU</i>	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	9
3.3.1	Péče o předškoláky a žáky I. ročníku	10
3.3.2	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.3.3	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	13
3.3.4	Hodnocení a klasifikace	15
3.4	Začlenění průřezových témat	16
4	<i>UČEBNÍ PLÁN</i>	22
5	<i>UČEBNÍ OSNOVY</i>	24
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	24
5.1.1	Český jazyk	24
5.1.2	Anglický jazyk	56
5.1.3	Další cizí jazyk	73
5.1.3.1	Francouzský jazyk	73
5.1.3.2	Španělský jazyk	76
5.1.3.3	Německý jazyk	79
5.1.3.4	Cvičení z anglického jazyka	82
5.2	Matematika a její aplikace	83
5.3	Informatika	106
5.3.1	Informační a komunikační technologie	109
5.4	Člověk a jeho svět	111
5.5	Člověk a společnost	126
5.5.1	Dějepis	126
5.5.2	Občanská výchova	134

5.6	Člověk a příroda	150
5.6.1	Fyzika	150
5.6.2	Chemie	164
5.6.3	Přírodopis	173
5.6.4	Zeměpis	186
5.7	Umění a kultura	203
5.7.1	Hudební výchova	203
5.7.2	Výtvarná výchova	210
5.8	Člověk a zdraví	219
5.8.1	Rodinná výchova	219
5.8.2	Výchova ke zdraví	225
5.8.3	Tělesná výchova	231
5.9	Člověk a svět práce	244
5.9.1	Pracovní činnosti	244
5.9.2	Svět práce	250
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ	255
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	255
7	PŘÍLOHA č. 1	258
7.1	Volitelné předměty	258
7.1.1	Kultura mluveného projevu	258
7.1.2	Cvičení z matematiky	264
7.1.3	Informatika	268
7.1.4	Základy evropské kultury	273
7.1.5	Finanční gramotnost	278
7.1.6	Konverzace v anglickém jazyce	282
7.1.7	Základy ekologie	285
7.1.8	Etika a základy křesťanství	288
7.1.9	Konverzace ve španělském jazyce	292
7.1.10	Sportovní hry	295
7.1.11	Cvičení z českého jazyka	298
7.1.12	Logické hry	301
7.1.13	Praktická ekologie	304
7.1.14	Komunikativní dovednosti	308
7.1.15	Seminář efektivního učení	312
7.1.16	Zdravý životní styl, zdravé vztahy	316

PŘÍLOHA č. 2 Minimální výstupy

PŘÍLOHA č. 3 RVP ZV - Standardy pro základní vzdělávání

2 Charakteristika školy

ZŠ Slovenská se nachází v budově bývalého reálného gymnázia, v klidné části Vinohrad. Reálné gymnázium existovalo v letech 1917 až 1953. Od roku 1953 je zde základní škola. Kladem naší školy je její lokalizace v parku, na kopci, v místě s malým provozem a relativně čistým ovzduším.

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsmo úplnou školou s 1. – 9. ročníkem. V současné době ve škole studuje 520 žáků, především z obvodů Prahy 2, 10 a 3. Průměrná naplněnost tříd je 26 žáků.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 42 členů. Věkový průměr je 43 roků. 80% učitelů je plně aprobováno, 4 vyučující si doplňují vysokoškolské vzdělání. Všichni pedagogové se pravidelně účastní školení k doplnění a rozšíření jejich odborných znalostí. Ve škole pracuje výchovný poradce, preventista sociálně patologických jevů, psycholog a speciální pedagog, který je k dispozici dětem i rodičům. Všichni učitelé mají základní kurz první pomoci. Škola má družinu s 6 odděleními a školní klub.

2.3 Dlouhodobé projekty

Opakovaně jsme zapojeni v rozvojových programech: „Zajištění bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání dětí osob se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie“ a „Bezplatná výuka českého jazyka přizpůsobená potřebám žáků-cizinců z třetích zemí“. Jsme zapojeni v projektu e Twinning. Pořádáme školy v přírodě, ozdravné pobyty na horách, lyžařské kurzy, zájezdy do Francie, Španělska a Velké Británie, exkurze. Třídní kolektivy pracují na projektech zaměřených na tvorbu kolektivu a respektování druhých.

2.4 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu kdykoliv navštívit po vzájemné dohodě s vyučujícím, ve dnech otevřených dveří, při konzultačních hodinách jednotlivých vyučujících, při třídních schůzkách a při všech akcích konaných školou či v budově školy. Je obvyklé, že děti z nižších ročníků rodiče doprovází až do učeben. Rodiče jsou také pravidelně zváni na všechny akce konané mimo budovu školy. O činnosti školy je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy. Úzce spolupracujeme se Školskou radou v níž jsou zástupci zřizovatele, rodičů žáků a pedagogického sboru.

2.5 Podmínky školy

Součástí školy je venkovní hřiště s umělým povrchem, školní zahrada s herními prvky, tělocvična, 23 učeben, (včetně počítačové pracovny, jazykové učebny, učebny biologie, fyziky-chemie, výtvarné výchovy, dějepisu), výuková kuchyňka, dílna, keramická dílna, učebna pro žáky se specifickými poruchami učení, 2 místnosti pro družinu a školní klub. Interaktivní tabulí jsou vybaveny všechny učebny. Dále jsou ve škole 3 pojízdné počítačové učebny.

Škola má světlé a estetické prostory na jejichž výzdobě se podílejí především žáci a učitelé. Škola je vybavena šatními skříňkami pro každého žáka od 3. do 9. ročníku. Žáci nižších ročníků mají šatní koutky přímo ve třídách. Škola má i vyhovující hygienické zázemí (WC, sprchy), které prošlo v roce 2012 generální rekonstrukcí.

V době přestávek a volna mohou děti využívat všechny prostory školy, odpočinkové koutky na chodbách školy, knihovnu, školní hřiště, tělocvičnu, učebnu PC, vždy po dohodě s vyučujícím. K dispozici jsou žákům též občerstvovací automaty.

Vyučující mají své zázemí v kabinetech a ve 2 sborovnách. Kabinety i sborovny jsou vybaveny počítači, které jsou plně zapojeny do sítě. Mají volný přístup na internet, k dispozici mají kopírky, tiskárny, literaturu v učitelské knihovně, videotéku. Wifi signál je v celé budově.

Základní škola se zaměřuje na propagaci zdravého způsobu života, na vyrovnané vztahy mezi žáky a učiteli, na využití volného času mládeže a poskytuje speciální způsob výuky žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (SPU). Rozvrh všech ročníků je upraven tak, aby se žáci se SPU mohli vzdělávat v některých hodinách se speciálním pedagogem nebo jinou pověřenou osobou. Pro pravidelnou účast žáka na hodinách reedukace je vždy nutný písemný souhlas zákonného zástupce žáka.

Velkou pozornost škola věnuje volnočasovým aktivitám žáků. Dětem je každoročně nabízeno přibližně 35 zájmových kroužků. Vedení těchto kroužků se věnují především pracovníci naší školy.

2.6 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy bude založeno na dlouhodobém pozorování, analýze a vyhodnocování zjištěných faktů. Budeme se zaměřovat na klíčové kompetence a efektivní průběh výchovně vzdělávacího procesu.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy

Oblasti	Cíle a kriteria	Nástroje	Časové rozvržení
Vzdělávací program	Průběh a realizace ŠVP „Úspěch pro každého“	Ankety, hospitace, pozorování	Průběžně
Výsledky vzdělávání	Testování žáků	Zadávání srovnávacích testů a jejich vyhodnocení (kalibro, scio, cermat...)	Průběžně
	Dosahování vzdělávacích cílů	Rozbory žákovských prací, hospitace, rozhovor	Průběžně
	Praktické návyky a dovednosti	Hospitace, pozorování	Průběžně
	Strategie učení	Žákovské práce, hospitace	Průběžně

Podmínky vzdělávání	Klima školy	Ankety, žákovský parlament, spolupráce s rodičovskou veřejností, pracovní porady a porady vedení	Průběžně
	Řízení školy	Pedagogické rady, porady vedení, spolupráce se Školskou radou (pozitiva a negativa a jejich vyhodnocení)	čtvrtletně
	Materiální a prostorové podmínky	Dodržování zákonných norem, požadavky učitelů a rodičů, pozorování, hospitace	Pololetně
	Podpora žáků	Vzájemná komunikace učitelů-vychovatelů-spec. pedagoga-psychologa-met. sdružení	Průběžně, čtvrtletní hodnocení jednotlivých předmětů
Průběh vzdělávání	Dosahování vzdělávacích cílů	Hospitace, žákovské práce	Čtvrtletně
	Strategie učení	hospitace	Průběžně
	Osobnostní a sociální rozvoj	Dotazník, rozhovor	Průběžně
	Podpora žáků	Hospitace, rozhovor, pozorování	Průběžně
Rodičovská veřejnost		Ankety, Školská rada, zřizovatel	Průběžně

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Základní škola se zaměřuje na propagaci zdravého způsobu života, na vyrovnané vztahy mezi žáky a učiteli, na využití volného času mládeže a poskytuje speciální způsob výuky žákům se specifickými poruchami učení.

Školní vzdělávací program (ŠVP) vychází z obecných vzdělávacích cílů a kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a z koncepce, která vznikla pětiletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy celkově. Analýzou vlastních možností, možnostmi pedagogického sboru a požadavků rodičů.

Název programu „*Úspěch pro každého*“ není nahodilý. Vyjadřuje hlavní myšlenku našeho vzdělávacího programu – umožnit každému vyniknout podle jeho nadání a schopností. Rovnocenná péče je poskytována jak žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, tak žákům nadaným. Provádíme diferencovanou výuku cizího jazyka. Početnější třídy dělíme i na hlavní předměty do menších skupin. Široká je naše nabídka volitelných předmětů. Škola propaguje otevřenost školy všem dětem, rodičům i veřejnosti.

Velkou pozornost věnujeme volnočasovým aktivitám žáků. Dětem je každoročně nabízeno přibližně 35 zájmových kroužků. Vedení těchto kroužků se věnují především pracovníci naší školy. Pro děti je zajištěn bezpečný přechod mezi kroužky a družinou za dozoru vedoucích kroužků.

Chceme navázat na vysokou reputaci, kterou si naše škola v posledních 10 letech vybudovala mezi širokou veřejností. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravit to, co považujeme za nedostatky.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. i na 2. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností aktivně podílet na životě společnosti.

Většina členů učitelského sboru prošlo, nebo prochází kurzy „Čtením a psaním ke kritickému myšlení“. Tyto kurzy přinášejí množství učebních metod a technik, jak s dětmi pracovat smysluplně tak, aby se naplňovaly všechny klíčové kompetence vytyčené RVP ZV. Žáci si osvojují strategie učení a nalézají osobní přínos toho, čemu se učí. Identifikují své cíle a přemýšlejí o tom, jak jich dosáhnout. Učí se rozumět sami sobě a být spokojeni s tím, jací jsou. Metody podporují různorodost nápadů a názorů na předložené problémy, vyžadují hledání alternativních cest, vzbuzují pozitivní myšlení. Při práci s textem žáci rozlišují důležité a nedůležité, hledají vzájemné souvislosti, vyhledávají nejasnosti a řeší rozpory s využitím dodatečných informací. Ve skupinové práci žáci musí účelně komunikovat, aby společně řešili předložený problém. Učí se formulovat hodnotící soudy tak, aby pomáhaly dosáhnout lepších výsledků, neubližovaly. Učitel se staví do role poradce. Žák se učí tomu, že svobodná bytost má právo o sobě rozhodovat, ale nese za to zodpovědnost. Žáci si nové informace neosvojují pamětně, drilem, ale aby je pochopili díky tomu, že s nimi pracují a prožívají je. To vede k pozitivnímu vztahu ke škole a k posílení duševního zdraví dětí.

Kompetence k učení

- Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Kompetence občanské

- Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

Kompetence pracovní

- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Kompetence digitální

- Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- Žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Školní poradenské pracoviště

Ve škole působí dlouhodobě tým odborníků školního poradenského pracoviště (ŠPP). Jedná se o výchovného poradce, školního metodika prevence, o školního psychologa a školní speciální pedagogy. Poskytují komplexní služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům, která vychází ze standardních činností vymezených vyhláškou č.72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění vyhlášky č.116/2011 Sb., 103/2014 Sb. a 197/2016 Sb. a vyhlášky č.27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Výchovný poradce koordinuje především výchovnou a vzdělávací činnost na II. stupni ZŠ a poskytuje služby související s kariérovým poradenstvím. Sleduje osobnostní vývoj každého žáka již od přechodu na 2. stupeň základní školy. Ve spolupráci s ostatními vyučujícími, týmem ŠPP, zákonnými zástupci žáka a především žákem samým se snaží o co nejvhodnější nabídku dalšího uplatnění s ohledem na žákovy individuální schopnosti, jeho očekávání a další perspektivu.

Školní metodik prevence poskytuje služby zaměřené na předcházení negativním, sociálně-patologickým jevům a zabezpečuje oblast primární prevence zneužívání návykových látek. Kromě toho patří do jeho kompetencí eliminace násilného až agresivního chování či jeho náznaky, podrobná metodická pomoc při identifikaci šikany mezi žáky, problematika týraných a zneužívaných dětí- rozpoznání a první pomoc, též záškoláctví, jeho prevence a řešení. Řada těchto jevů je vyloučena dodržováním školního řádu a, úzkou spoluprací s partnery školy (zákonní zástupci žáků, odborná pracoviště) a znalostí prostředí. Rovněž metodik zajišťuje průběžné proškolení pedagogického sboru ve výše uvedené problematice. Podrobně jsou aktivity školy v oblasti metodiky prevence popsány v Minimálním

preventivním programem dostupným na webových stránkách školy (www.zs-slovenska.cz). Pro urgentní situace byl vypracován krizový plán.

Školní psycholog poskytuje poradenské služby žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogům za účelem poradenské podpory v souvislosti s prevencí rizikového chování, školního selhávání a výchovných obtíží. Zajišťuje krizovou intervenci dítěti, které se ocitne v psychicky náročné situaci a pečuje o vztahové sítě ve školním prostředí. Realizuje šetření sociálního klimatu ve třídních kolektivech. Zajišťuje péči o děti s mírným stupněm podpůrných opatření (depistáž, vyšetření, metodické vedení učitelů i rodičů).

Školní speciální pedagogové spolupracují s učiteli při vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, nabízejí odbornou pomoc při začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků nadaných a žáků-cizinců. Orientují se na předcházení výukovým obtížím a jejich řešení. Vytvářejí podmínky k dosahování osobního maxima každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. V současné době jsou kontaktní osobou při úzké spolupráci se školským poradenským zařízením (Pedagogicko psychologická poradna pro Prahu 1,2 a 4). Rovněž dbají o vybavení učebny speciální pedagogiky vhodnými speciálními učebnicemi, kompenzačními a jinými pomůckami, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných. Dohlížejí na bezproblémové začlenění nových žáků a žáků – cizinců. Předměty speciální pedagogické péče jsou aktuálně doporučovány jako forma další péče o žáka, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka. Předmět je směřován například k rozvoji perцепčně – motorických funkcí, rozvoji jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, k rozvoji prostorové orientace, na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace, pozornosti či paměti. Speciální pedagog, který realizuje výuku předmětu spolupracuje na vzdělávacím obsahu s učiteli žáka. Kromě předmětu spec. ped. péče je žákům na doporučení PPP v odpoledních hodinách nabízen předmět pedagogické intervence, jehož náplní je individuální forma doučování, procvičování a upevňování učiva.

Ve škole rovněž působí asistenti pedagoga. (Pověřený člen) ŠPP koordinuje jejich spolupráci s učiteli, žáky a zajišťuje jejich metodickou podporu.

Motto školy „Úspěch pro každého“ zavazuje odborníky našeho školního poradenského pracoviště k zajišťování podnětného, vstřícného a bezpečného prostředí a k maximální individualizaci péče o každého žáka. Jedná se především o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními. Dbáme na zajišťování opatření k prohloubení pozitivní atmosféry ve škole. Hlavním principem je vždy nejlepší zájem žáka. Každý pracovník poskytuje poradenskou konzultaci žákovi, učiteli nebo zákonnému zástupci žáka, který ho sám vyhledá, a nabídne adresář dalších specialistů.

Hlavními nástroji při individuálním řešení pomoci s případnými neúspěchy žáka jsou:

- Souhrn podpůrných metod (SPM), který zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. Je vytvářen i pro žáky s PO2 a 3 na základě doporučení s PPP a je přístupný všem vyučujícím v interním počítačovém systému školy.
- Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP našich žáků vychází ze školního vzdělávacího programu „Úspěch pro každého“. Obsahuje mimo jiné údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.

Hlavní cíle aktivit

Škola klade důraz především na odhalování případných projevů nezdravého chování a na včasné zamezení školních selhávání. Pedagogickým pracovníkům poskytuje tým odborníků ŠPP na začátku školního roku i v jeho průběhu metodickou podporu pro práci s cílovými skupinami žáků (viz níže). Usilujeme o bezproblémovou komunikaci a vstřícné jednání mezi všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu. Přátelské a bezpečné klima školy považujeme za základní podmínku úspěchu každého našeho žáka.

3.3.1 Péče o předškoláky a žáky 1. ročníku-pro všechny zájemce z této skupiny

Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou je zajišťováno vyšetření školní zralosti u dětí ze spádových mateřských škol. Členové týmu školního poradenského pracoviště se aktivně účastní zápisu dětí do I. ročníku. Spolupracují s učiteli prvního stupně ZŠ na vytváření a zajištění přípravného kurzu pro budoucí prvňáčky. Tento kurz je zaměřen na rozvoj a posílení smyslového vnímání, paměti, soustředění, sociálních dovedností a psychických funkcí, matematických představ, pravolevé a prostorové orientace, na rozvoj hrubé a jemné motoriky etc.

Žáci I. ročníku se během prvního pololetí školního roku se souhlasem zákonných zástupců účastní depistážního vyšetření Testem rizika poruch čtení a psaní pro rané školáky. Výsledky jsou individuálně konzultovány s třídními učiteli a zákonnými zástupci žáků a slouží k předcházení možným výukovým neúspěchům jednotlivých žáků.

3.3.2 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Nízké či kolísavé výkony žáků se specifickými vývojovými poruchami většinou neodpovídají rozumové úrovni těchto dětí, ta bývá často vyšší. Nejčastěji se vyskytujícími poruchami jsou dyslexie (poruchy čtení), dysgrafie (poruchy psaní) a dysortografie (poruchy pravopisu). Vývojové poruchy učení bývají provázeny hyperaktivitou (případně hypoaktivitou), poruchami koncentrace pozornosti, impulzivním jednáním, obtížemi v percepci, oslabenou pamětí, nerozvinutou pohybovou koordinací a dalšími příznaky z oblasti psychomotorické, mentální a volní. Při nezralosti nebo nerovnoměrném vývoji centrální nervové soustavy se mohou vyskytnout i problémy s chováním.

Popis souhrnu podpůrných metod (SPM) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Na základě rozhovorů s jednotlivými vyučujícími a zákonnými zástupci žáka domluví školní psycholog pro žáka s obtížemi vytvoření SPM. Podle typu obtíží se na sestavení podílí školní psycholog a učitelé konkrétních vyučovacích předmětů. Při výchovných obtížích sestavuje školní metodik individuální výchovný plán (IVÝP). Zástupce ŠPP organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci žáka, pedagogem, vedením školy i žákem samotným. Schůzka se koná při zavádění SPM a po třech měsících při vyhodnocení účinnosti přijatých podpůrných opatření uvedených v SPM.

IVÝP je zpracován na počítači a má písemnou podobu. Rozhovory a konzultace v přípravném období před zhotovením IVÝP mají za cíl např. stanovení metod práce s žákem a způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností.

Pokud přijatá opatření na řešení problému nedostačují, obrací se ŠPP na školské poradenské zařízení (ŠVZ).

Po absolvování vyšetření žáka v ŠPZ dodají zákonní zástupci žáka doporučení k přijetí podpůrných opatření druhého a vyššího stupně ze ŠVZ a případnou žádost o sestavení IVP.

Podpůrná opatření doporučená školským poradenským zařízením jsou přesně uvedena v IVP konkrétního žáka, který sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se obtíže projevují, a s pověřeným pracovníkem školního poradenského pracoviště. IVP vychází ze ŠVP, má písemnou podobu a obsahuje všechny náležitosti dané zákonem. Na vypracování IVP je lhůta 1 měsíc po obdržení doporučení z PPP nebo SPC.

Pověřený pracovník ŠPP zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděno. Pověřený pracovník ŠPP po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zapojení dalších subjektů

Do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zapojujeme i další instituce. Úzce spolupracujeme s PPP pro Prahu 1, 2 a 4, PPP pro Prahu 3, OSPODem pro Prahu 1, 3 a 10, příslušnými SPC, klinickými psychology, logopedy a pediatry v okolí školy a dalšími specializovanými pracovišti. Pracovníci těchto institucí poskytují škole konzultace podle potřeby, pracovníci PPP jsou 1x měsíčně účastní pravidelných schůzek ŠPP ve škole a průběžně dochází k výměně aktuálních informací (osobně, telefonicky i e-mailem).

Specifikace provádění podpůrných opatření a případných úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory, zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
  - a. metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
  - b. důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
  - c. respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolu
- b) v oblasti organizace výuky:
  - a. střídání forem a činností během výuky
  - b. využívání skupinové výuky
  - c. zařazování prvků kooperativní výuky
- c) zařazení předmětu speciálně pedagogické péče
  - a. Předmět speciálně pedagogické péče nebyl dosud zaveden.

Žáci se na doporučení školského poradenského zařízení účastní podle míry přiznané podpory 1-2x týdně hodin reedukace. Tyto hodiny jsou zaměřeny na snížení dopadů poruchy na běžnou výuku a na odstraňování příčin neúspěšnosti ve školním prostředí. Hodiny reedukací probíhají po ročnících a podle typu poruchy v příjemné, moderně vybavené, místnosti speciální pedagogiky. Protože se nejvíce obtíží vyskytuje ve čtení, jsou hodiny náprav většinou souběžně s hodinami českého jazyka a to podle pevně stanoveného rozvrhu.

Zde jsou při nápravách poruch učení využívány mnohé kompenzační pomůcky zpestřující výuku a umožňující získat požadované dovednosti. Kromě různých pravopisných tabulek, her, obrázků, čtecích okének, bzučáků, dyslektických čítanek a alternativních textů, pracovních listů na rozvoj koncentrace pozornosti a smyslového vnímání jsou v nápravných činnostech žáky též velmi oblíbeny počítače s výukovými a reedukačními programy.

Do skupin žáků se speciálními poruchami učení se zařazují i žáci s hyperaktivitou, sníženou koncentrací pozornosti a poruchami chování (ADHD, ADD). Všem těmto dětem vyhovuje střídání činností v malé skupince, průběžné opakování a utřídování učiva a častá zpětná vazba.

Při vzdělávání žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodněného prostředí se výborně osvědčila individuální pomoc při osvojování základů českého jazyka. Později žáci vytvářejí zvláštní skupinu, kde je věnována mimořádná péče rozvoji slovní zásoby a vysvětlování pojmů. Skupiny mohou být vytvářeny podle dosažené úrovně zvládnutí českého jazyka bez větších ohledů na věk. Rovněž jsou nabízeny k odstraňování případných výukových problémů odpolední konzultační hodiny.

Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů vzdělávání žáků s LMP (lehké mentální postižení)

V případě doporučení školského poradenského zařízení k úpravě výstupů vzdělávání a vytvoření IVP u žáka s LMP (od 3. stupně podpory) vychází škola při tvorbě IVP z doporučené minimální úrovně výstupů. Obsahy očekávaných výstupů pro žáky s LMP jsou obsaženy v metodické podpoře RVP a jsou přílohou ŠVP Úspěch pro každého.

3.3.3 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Vyhledávání a péči o talentované žáky je věnována dlouhodobě velká pozornost. Usilujeme o realizaci podmínek k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Aby byl stimulován rozvoj různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a dále rozvíjet uplatňujeme ve škole řadu opatření, která jsou blíže popsána v kapitole Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků.

Tým ŠPP spolupracuje v této oblasti s Centrem nadání v Praze 6, s PPP pro Prahu 1, 2 a 4 a spřátelenými školami zabývajícími se hlouběji této problematice (např. ZŠ svaté Voršily a ZŠ nám. Curieových v Praze 1, ZŠ Karla Čapka v Praze 10). Průběžným doškolováním a výměnou zkušeností získáváme náměty, podněty a inspiraci pro další možnosti podpory této cílové skupiny žáků.

Všímáme si i žáků s dvojitou výjimečností tj. žáků s nadáním a zároveň se speciálními vzdělávacími potřebami. I pro ně platí pravidla vyhledávání a podpory podle obou zdánlivě opačných charakteristik.

Popis souhrnu podpůrných metod (SPM) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Na základě rozhovorů s jednotlivými vyučujícími a zákonnými zástupci žáka domluví školní psycholog pro žáka s nadáním vypracování SPM. Podle typu nadání se na sestavení

podílí školní psycholog, učitelé konkrétních vyučovacích předmětů (výukové obohacování předmětu a další formy viz níže) a další odborníci.

SPM je zpracován na počítači a má písemnou podobu. Rozhovory a konzultace v přípravném období před zhotovením SPM mají za cíl např. stanovení metod práce s žákem a způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností.

Pokud přijatá opatření na řešení problému nedostačují, obrací se ŠPP na školské poradenské zařízení.

Podpurná opatření doporučená školským poradenským zařízením jsou podkladem pro sestavení IVP konkrétního žáka, který sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se zvýšené nadání projevuje, a s pověřeným pracovníkem školního poradenského pracoviště. IVP má písemnou podobu a obsahuje všechny náležitosti dané zákonem. Na vypracování IVP je lhůta 1 měsíc po obdržení doporučení ze ŠPZ.

Podpora IVP směřuje k uplatnění a dalšímu rozvoji nadání žáka, jemuž je IVP vypracováván.

Pověřený pracovník ŠPP po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka (bez něhož nemůže být IVP realizován) předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Specifikace provádění podpurných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Zcela výjimečně může na doporučení školského poradenského zařízení dojít k předčasnému nástupu dítěte ke školní docházce. Je však nutné vyhodnotit všechny aspekty, jež tento krok přináší. Vysoký inteligenční kvocient není vždy v rovnováze se sociálním, emočním, percepčním zráním a podobně. Při přijetí budoucího žáka prvního ročníku je třeba mít na zřeteli i jeho bezproblémové začlenění mezi starší děti.

Další možností podpory nadaných žáků je zřízení skupiny pro tyto žáky v jednom či více předmětech. Stejně jako jsou zřizovány skupiny žáků pro hodiny reedukací lze při dostatku nadaných dětí vytvořit skupinu, která by se zabývala v daném předmětu aktivitami na vyšší úrovni, než tomu je u spolužáků.

Osvědčila se i účast nadaného žáka na výuce některého vyučovacích předmětů (většinou se jedná o matematiku nebo cizí jazyk) ve vyšším ročníku školy. Při této variantě je třeba sladit rozvrhy tak, aby tím dotyčný žák nepřicházel pravidelně o jiný předmět.

Ke zkvalitňování práce s nadanými dětmi na naší škole slouží bohatá nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit. Tato nabídka se každoročně liší, záleží na personálních možnostech školy a zájmu jednotlivých žáků a jejich zákonných zástupců.

Samozřejmostí je obohacování vzdělávacího obsahu většiny předmětů právě podle složení a zaměření třídních kolektivů s přihlédnutím na talentované jedince a jejich zastoupení.

Významnou kapitolu tvoří projekty. Jsou jednak jednou z forem výuky v různých předmětech, jednak se jedná i o celoškolské akce. Zde vyniknou jinak mnohdy opomíjené schopnosti některých žáků, kteří tak mohou kromě zajímavých poznatků získat i vysokou sociální prestiž ve školním prostředí mezi spolužáky i učiteli pro své nevšední schopnosti, které se při netradičních formách výuky mohou odhalit a uplatnit. Poté již zbývá jen krůček k pravidelnějšímu zadávání specifických úkolů těmto jedincům, kteří by při běžné výuce nedostatečně rozvíjeli svůj potenciál.

Pravidlem je příprava zájemců na účast v soutěžích a olympiádách nejrůznějšího zaměření a snaha o co nejlepší umístění v těchto nadstavbových aktivitách.

Vedení školy po konzultaci se zákonnými zástupci žáka a specializovaným pracovištěm (např. sportovní kluby) umožňuje nadaným sportovcům či hudebním talentům místo některých hodin tělesné či hudební výchovy, účast na trénincích a individuální hudební přípravě pod odborným vedením.

Pro nadané žáky funguje kromě jiného tzv. herní klub, kde rozvíjejí své schopnosti při deskových hrách a jsou zároveň vedeni k sociálně přijatelnému přijímání neúspěchu.

Ve škole funguje i řada zájmových kroužků zaměřená na rozvoj individuálního potenciálu účastníků (Věda nás baví, šachový kroužek, Kostky nás baví, sportovní kroužky...).

3.3.4 Hodnocení a klasifikace

Při hodnocení a klasifikaci žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními vycházíme z doporučení ŠPZ. Učitelé využívají různé modifikace ověřování znalostí u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby jim umožnili zažít při výuce pocit úspěšnosti. Řídí se zásadou srovnávání žáka se sebou samým v průběhu času. Při klasifikaci zohledňujeme množství jevů, které žák zvládl.

Mezi nejvíce využívaná doporučení jsou časové úpravy (prodloužení času, rozdělení úkolu do menších částí, zkrácení testu, hodnocení jen vypracované části úkolu), úpravy zadávání úkolu (barevné zvýraznění, větší písmo, hlasité čtení zadání učitelem, ústní odpovědi, testy se zaškrťováním správných odpovědí, nahrazení diktátu doplňovacím cvičením, kontrola pochopení zadání, návodné otázky), úprava způsobu hodnocení (procento úspěšnosti, bodové hodnocení, využití grafického hodnocení-smajlíci, obrázková razítka, počet správných odpovědí apod.), využívání pomůcek (přehledy učiva, gramatická pravidla, kalkulačka...) průběžná pochvala a povzbuzení a podobně.

Klademe důraz na ten druh projevu (ústní x písemný), ve kterém má žák předpoklady podat kvalitnější výkon. Častá je rovněž dohoda se žákem o individuální formě ověřování znalostí ve smyslu obsahu a rozsahu zkoušené látky.

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitelé takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá žaková porucha negativní vliv. Snažíme se dítě nevystavovat úkolům, které nemůže přiměřeně vypracovat a kdy nemůže podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

V průběhu vyučování se snažíme žákovi v závislosti na jeho speciálních vzdělávacích potřebách (na míře a stupni přiznané podpory) poskytnout optimální pomůcky, které mu pomohou jeho obtíže zmírňovat.

Osobnostní a sociální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Osobnostní rozvoj	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Rozvoj schopností poznávání	INT/ ČaS, M, Čj, Vv	INT/ ČaS, M Čj, Vv	INT/ Čj, M, ČaS, Čj, Vv	INT/ M, Čj, Vv	INT/ M, Čj, Vv	INT/ D, Čj	INT/ D, Čj	INT/ D, Čj, Př	INT/ D, Čj
Sebepoznání a sebepojetí	INT/ ČaS, Vv, Čj,	INT/ ČaS, Vv, Čj,	INT/ ČaS, Vv, Čj,					INT/ Ov, Čj, Př	INT/ Ov, Čj,
Seberegulace a sebeorganizace	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty
Psychohygiena	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/Vv,Pč,
Kreativita	INT/ Vv, Pč, Čj	INT/ Vv, Pč, Čj	INT/ Vv, Pč, Čj	INT/ Vv, Pč, Čj	INT/ Vv, Pč, Čj	INT/ Vv, Pč, Čj	INT/ Vv, Pč, Čj	INT/ Vv, Pč, Čj	INT/ Vv, Pč, Čj
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	INT/ ČaS,	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ Čj,	INT/ Čj,	INT/ Čj, Ov	INT/ Čj, Ov	INT/ Čj, Ov	INT/ Čj, Ov
Mezilidské vztahy	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty
Komunikace	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty
Kooperace a kompetice	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty	INT/všechny předměty

Hodnoty, postoje, praktická etika						INT/ Ov, Rv,	INT/ Ov, Rv,	INT/ Ov, Rv,	INT/ Ov, Rv,
---	--	--	--	--	--	-----------------	-----------------	--------------	-----------------

3.4 Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Občanská společnost a škola	INT/ ČaS, Čj, Tv		INT/ Čj, ČaS					INT/ On, Z,	
Občan, občanská společnost a stát		INT/ Čj, Tv	INT/ ČaS	INT/ Čj, Aj	INT/ ČaS			INT/ On, Z,	INT/ On, D, Z
Formy participace občanů v politickém životě					INT/ ČaS, Čj, Aj				INT/ On
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ On, Z,	INT/ On, Z,	INT/ On, Z,	INT/ On, Z, ČJ,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá		INT/ ČaS	INT/ ČaS, Čj, Aj	INT/ ČaS, Aj	INT/ ČaS, Aj	INT/ Čj, Hv, Vv, Z, Aj	INT/ Čj, Hv, Vv, Aj	INT/ Čj, Hv, Vv, Aj	INT/ Čj, Hv, Vv, Aj
Objevujeme Evropu a svět		INT/ ČaS	INT/ ČaS, Aj	INT/ ČaS, Aj	INT/ ČaS, Aj	INT/ Vv, Aj	INT/ Vv, Aj	INT/ Aj	INT/ Aj
Jsme Evropané			INT/ Aj	INT/ ČaS, Aj	INT/ Aj	INT/ D, Aj, Čj	INT/ D, Aj, Čj	INT/ D, Aj	INT/ D, Z, Ov, Aj

Multikulturní výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Kulturní diference	INT/ ČaS, Čj	INT/ ČaS, Čj	INT/ ČaS, Čj	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj
Lidské vztahy	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ ČaS		INT/ ČaS	INT/Ov, Vv, Čj	INT/Ov, Vv, Čj	INT/Ov, Vv, Čj	INT/Ov, Vv, Čj
Etnický původ	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ ČaS		INT/ ČaS	INT/ Z, Př	INT/ Z	INT/ Ov, Př	
Multikulturalita			INT/ Aj	INT/ Aj	INT/ Aj	INT/ Aj	INT/ Aj	INT/ Aj	INT/ Aj
Princip sociálního smíru a solidarity					INT/ ČaS			INT/ Ov	INT/ Ov

Environmentální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Ekosystémy	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ Z	INT/ Z	INT/ Z	
Základní podmínky života				INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ Z	INT/ Z	INT/ Ch, Z	INT/ Ch
Lidské aktivity a problémy				INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ Z	INT/ Z	INT/ Ch, F, Z	INT/ Ch
Vztah člověka a prostředí			INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ ČaS	INT/ Z	INT/ Z	INT/ Ch, F, Z	INT/ Ch

Mediální výchova									
Název tematic. okruhu receptivních činností	1. stupeň					2. stupeň			
	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			INT/ Čj,		INT/ Čj, Aj	INT/ Vv, Aj	INT/ Vv, Aj	INT/ Vv, Aj	INT/ Vv, D, Aj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		INT/ Čj,							INT/ D
Stavba mediálních sdělení							INT/ Čj,	INT/ Čj,	INT/ Čj,
Vnímání autora mediál. sdělení	INT/ Čj			INT/ Čj,					
Fungování a vliv medií v společnosti					INT/ ČaS, Aj	INT/ Z, Aj	INT/ Aj	INT/ Př, Ov, Aj	INT/ Ov, Aj
Název tematic. okruhu produktivních činností									
Tvorba mediálního sdělení		INT/ Čj,	INT/ Čj,	INT/ Čj,	INT/ Čj, Aj	INT/ Čj, Vv, Aj	INT/ Čj, Vv, Aj	INT/ Čj, Vv, Aj	INT/ Čj, Vv, Aj
Práce v realiz. týmu	INT/ Tv, Vv,	INT/ Tv, Vv,	INT/ ČaS, Tv, Vv,	INT/ Tv, ČaS, Vv,	INT/ Tv, ČaS, Vv, Aj	INT/ Ov, Tv, Vv, Aj	INT/ Ov, Tv, Vv, Aj	INT/ Ov, Tv, Vv, Aj	INT/ Ov, Tv, Vv, Aj

4 Učební plán

Učební plán pro 1. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD
			1..	2..	3..	4..	5..		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (35)	Český jazyk	8	7+1	8+1	6+1	6+1	39	6
	Cizí jazyk (9)	Anglický jazyk	0+2	0+2	3	3+1	3+1	15	6
Matematika a její aplikace (20)	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4	23	3
Informatika (1)	Informatika	Informatika	-	-	-	0+1	1	2	0
Člověk a jeho svět (12)	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	3	3	12	1
Umění a kultura (12)	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12 (5+7)	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	2	1	1	2		-
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce (5)	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Celková povinná časová dotace			21	23	24	25	25	118	
Z toho disponibilní časová dotace (DČD)			2	4	2	4	2		16

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk:

- V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Jazykovou výchovu, Komunikační a slohovou výchovu a Literární výchovu
- V 1. ročníku mohou být třídy (podle potřeby a počtu žáků) děleny na 2 skupiny v 1 hodině v týdnu
- V 2., 3., 4. a 5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace

Matematika

- V 1. ročníku mohou být třídy (podle potřeby a počtu žáků) děleny na 2 skupiny v 1 hodině v týdnu
- Ve 2., 3. a 4. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace

Tělesná výchova

- V 1. – 5. ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu 40 vyučovacích za toto období.

Učební plán pro 2. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (15)	Český jazyk	4	4	4	3+1	16	1
	Cizí jazyk (12)	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	-
	Další cizí jazyk (6)	Francouzský j. Španělský j. Německý j.	0+2	2	2	2	8	2
Matematika a její aplikace (15)	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3+1	16	1
Informační a komunikační technologie (1)	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	-	-	-	1	-
Člověk a společnost (11)	Dějepis	Dějepis	2	2	2	1+1	12 (8+4)	1
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1		-
Člověk a příroda (21)	Fyzika	Fyzika	2	2	2	1+1	23 (8+4+5+6)	1
	Chemie	Chemie	-	-	2	2		-
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	-	1		-
	Zeměpis	Zeměpis	1+1	1	2	1		1
Umění a kultura (10)	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1		-
Člověk a zdraví (10)	Výchova ke zdraví	Rodinná výchova	1	0+1	-	-	12	1
		Výchova ke zdraví	-	-	1+1	-		1
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2		-
Člověk a svět práce (3)	Člověk a svět práce	Svět práce	1	1	1	0+1	4	1
Volitelné předměty				0+2	0+2	0+4	8	8
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	122	
Z toho disponibilní časová dotace (DČD)			3	3	3	9		18

Poznámky k učebnímu plánu

Další cizí jazyk škola nabízí **od 6. ročníku** (francouzský, španělský, německý), v odůvodněných případech (např. úprava očekávaných výstupů vzdělávání) Komunikativní dovednosti. **Od 7. ročníku** nabízíme, dle možností učitelského sboru, další volitelné předměty: Informatika, Konverzace v anglickém jazyce, Cvičení z matematiky, Základy evropské kultury, Sportovní hry, Konverzace ve šp. jazyce, Základy ekologie a Etika a základy křesťanství..... (viz. Příloha ŠVP – Volitelné předměty)

Začlenění průřezových témat – viz. bod 3.4

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v rámci těchto povinných vyučovacích předmětů: **Český jazyk** a **Anglický jazyk**. Dále pak ve volitelném předmětu. V současnosti nabízíme vyučovacích předměty **Francouzský jazyk** a **Španělský jazyk**.

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacích předmětů na 1. stupni

Český jazyk na 1.stupni zaujímá hlavní postavení ve vzdělávání. Jazyková kultura patří ke znakům vzdělanosti člověka. Zvládnutí jazykových prostředků češtiny je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména v cizích jazycích. Předmět Český jazyk probíhá většinou v kmenové třídě, je možno používat i školní knihovnu nebo počítačovou pracovnu.

V 1.a 2. ročníku je pro Český jazyk určena časová dotace 8 hodin týdně. V 1. ročníku je možné jednu vyučovací hodinu využít k půlenému vyučování, kdy jsou děti rozděleny do dvou skupin, což umožňuje individuální přístup a práci učitele.

Ve 3. ročníku je časová dotace 9 hodin týdně. Ve 4.-5. ročníku má Český jazyk dotaci 7 hodin týdně.

Obsah předmětu je komplexní, ale pro přehlednost je rozdělen do tří částí:

- *Komunikační a slohová výchova*
- *Jazyková výchova*
- *Literární výchova*

V hodinách českého jazyka však nejsou ostré hranice mezi jednotlivými částmi. Je důležité, aby si žák uvědomil propojenost všech složek předmětu.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka. Žák se učí pracovat s vlastními chybami, opakuje a zdokonaluje své vyjadřovací schopnosti a dovednosti.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti. Poznávají funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií, učí se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život.

Učitel využívá dostupných materiálů, zařazuje návštěvy knihovny, kulturních akcí a divadelních nebo filmových představení. Využívá podle možností exkurze, práci s informačními materiály, internetem atd.

Používané formy a metody : frontální, skupinová, kooperativní, práce s informacemi, individuální, pozorování.

V českém jazyce se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení

v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Vzdělávací předmět Český jazyk směřuje k utváření těchto kompetencí:

- *kompetence komunikativní* – rozvíjet dovednost správně a výstižně formulovat vlastní myšlenky
- *kompetence k učení* – vést žáky k vyhledávání a třídění informací, hodnotit výsledky svého učení
- *kompetence řešení problémů* – ukázat žákům různé zdroje informací, objevovat různá řešení, ověřovat správnost řešení
- *kompetence sociální a personální* – rozvíjet schopnost spolupracovat ve skupině, tvořit a dodržovat pravidla této skupiny
- *kompetence pracovní* – učit žáky pracovat podle návodu, postupu, hledat vlastní způsob práce, využívat zkušeností a znalostí z jiných oblastí
- *kompetence občanské* – vést žáky k respektování názorů druhých a k uvědomování si svých práv i povinností
- *kompetence digitální* – žák získává, vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, jedná eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti každého jedince. Jazykové vyučování proto vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a uplatňovat výsledky svého poznávání.

Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a citění druhých, získávat prostředky k chápání významu nejdůležitějších literárních výtvořů v historii národní a evropské kultury a orientaci v různých formách slovesné produkce současnosti.

Časová dotace předmětu Český jazyk je na druhém stupni 4 vyučovací hodiny týdně, přičemž vyučující rozhoduje o časové dotaci jednotlivých složek.

Předmět Český jazyk je na druhém stupni tvořen třemi složkami :

- *Komunikační a slohová výchova*
- *Jazyková výchova*
- *Literární výchova*

V hodinách českého jazyka však nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literatury. Je důležité, aby si žák v každé hodině uvědomil propojenost jazyka, stylistických prvků i prvků literárních.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah, poznávat bohatost českého jazyka, jeho slovní zásoby a v praxi používat základní pravidla stylistiky. Při zadávání témat slohových prací učitel přihlíží k znalostem a zájmům žáků.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby jazyka, učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Žák se podílí na výstavbě hodiny, učí se pracovat s vlastními chybami. Stále opakuje a zdokonaluje

své vyjadřovací schopnosti a dovednosti. Proto učitel po celý rok zařazuje jazykové rozbory, pravopisná cvičení, cvičení lexikálně sémantická a stylizační a průběžně pečuje o zvukovou stránku mluveného projevu. Význam pravopisu nepřeceňuje, ale ani nepodceňuje. Pozornost zaměřuje na jevy základní, vede žáky k práci s jazykovými příručkami.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu, chápání funkce divadla, filmu, televize a ostatních médií, učí se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život. Konkrétní pořadí témat, výběr textů, děl, autorů si vytváří učitel; ten stanoví také tituly souvislé četby, a to s přihlédnutím k zájmům žáků.

Učivo předmětu Český jazyk úzce souvisí s učivem cizího jazyka, dějepisu, zeměpisu, občanské výchovy, výtvarné a hudební výchovy a takových volitelných předmětů jako jsou cvičení ze stylistiky a pravopisu, základy evropské kultury, kultura mluveného projevu, dramatická výchova apod.

V českém jazyce se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Učitel využívá dostupných nebo vlastních materiálů a metod, skupinovou výuku s prvky výuky kooperativní, výuku frontální i individuální, zařazuje krátko- i dlouhodobé projekty, exkurze, referáty, práci s informačními materiály, výukovým softwarem apod. Výuka probíhá obvykle v kmenových třídách, ale i v počítačové pracovně či školní knihovně a je doplňována besedami v obvodní i městské knihovně, návštěvou kulturních akcí, divadelních a filmových představení, exkurzemi po České republice.

Převládajícími kompetencemi jsou :

- *kompetence komunikativní* - žák rozvíjí dovednost výstižně formulovat vlastní myšlenky, jasně obhajovat své názory, naslouchat argumentům ostatních stran, diskutovat
- *kompetence k učení* – žák vyhledává informace, posuzuje je a třídí, hodnotí výsledky a potřebnost svých znalostí, schopností a dovedností, účinnost výukových metod
- *kompetence k řešení problémů* – žák pracuje s informacemi, přistupuje k nim kriticky, dokáže odlišit pravdu od nepravdy, své tvrzení doloží argumenty, sám objevuje řešení, analyzuje, ověřuje správnost tohoto řešení
- *kompetence sociální a personální* – žák rozvíjí schopnost tvořivé spolupráce ve skupině, posiluje svou sebedůvěru, toleranci, empatii
- *kompetence občanské* – žák si utváří pozitivní občanský postoj, osobuje si mravní hodnoty, respektuje lidská a občanská práva a svobody, vytváří si vědomí spoluodpovědnosti
- *kompetence pracovní* – žák pracuje dle návodu, hledá vlastní způsob práce, využívá zkušeností a znalostí z jiných oblastí svého poznání, dokáže předat své osvědčené způsoby a metody práce ústní i písemnou formou ostatním
- *kompetence digitální* – žák chápe význam digitálních technologií pro společnost, kriticky hodnotí jejich přínos a uvědomuje si rizika jejich využívání, volí vhodné

přístupy, postupy a prostředky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací a dat

Talentovaným dětem dle organizačních a personálních možností školy nabízíme kroužky zaměřené na český jazyk a literaturu, členství v Klubu mladého čtenáře či Klubu mladého diváka.

ČESKÝ JAZYK

ROČNÍK: 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

1. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ má uvolněné rameno a zápěstí ✓ správně drží psací náčiní ✓ správně sedí při psaní <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čte texty přiměřeného obsahu a náročnosti ✓ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřeného rozsahu a náročnosti ✓ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ✓ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ✓ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ✓ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ✓ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ✓ píše velké písmeno na začátku věty ✓ píše za větou tečku <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ přednese z paměti ve vhodném frázování a tempu literární text přiměřený věku ✓ vypráví příběh podle slyšeného textu 	<p>Základní hygienické návyky Technika psaní</p> <p>Praktické čtení</p> <p>Zvuková stránka jazyka Věta, slovo, hlásky</p> <p>Proza, verš Základní literární pojmy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Vnímá autora mediálních sdělení</p>

2. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák: ✓ dokáže seřadit slova podle abecedy a využije v praxi</p> <p>Žák: ✓ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>Žák: ✓ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ✓ dodržuje pořádek slov ve větě ✓ dodržuje pořádek vět dle souvislostí</p> <p>Žák: ✓ rozdělí hlásky na souhlásky, samohlásky a dvojhlásky</p> <p>Žák: ✓ poznává a rozlišuje podstatná jména, předložky, slovesa, spojky</p> <p>Žák: ✓ dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě</p> <p>Žák: ✓ odůvodní si psaní znělé a neznělé souhlásky uvnitř i na konci slova</p> <p>Žák: ✓ pozná souvětí a větu jednoduchou ✓ používá vhodné spojky v souvětí</p> <p>Žák: ✓ čte plynule s porozuměním ✓ orientuje se v textu ✓ převypráví příběh ✓ užívá správného přízvuku ✓ vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p>	<p>Abeceda</p> <p>Slovo a jeho význam</p> <p>Druhy vět</p> <p>Hlásky</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Skupiny hlásek dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě</p> <p>Párové souhlásky</p> <p>Souvětí</p> <p>Plynulé čtení s porozuměním</p>	<p>Tradice</p> <p>Dramatizace pohádek a povídek</p> <p>Lidová slovesnost</p> <p>Divadlo</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Kreativita</p>

<p>✓ přečtený text dokáže využít k další práci</p> <p>Žák:</p> <p>✓ recituje básně</p> <p>Žák:</p> <p>✓ na základně vlastních zážitků tvoří krátký mluvený a psaný projev</p> <p>✓ volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích</p> <p>✓ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<p>Poezie</p> <p>Krátké souvislé projevy (vypravování, popis)</p> <p>Základní formy společenského styku</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Kreativita</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát, Občanská společnost a škola</p>
---	--	---

3. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>✓ využívá získaných čtenářských dovedností a návyků při četbě jednoduchých textů a jejich reprodukce</p> <p>✓ orientuje se v textu knih určených dětem</p> <p>✓ vlastními slovy vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>✓ popisuje jednoduché předměty i činnosti</p> <p>✓ vypravuje dle názorných pomůcek.</p> <p>✓ vytváří si vlastní vztah ke knihám a četbě</p> <p>✓ rozlišuje vyjadřování v próze a poezii</p> <p>✓ odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>✓ čte knihy podle svého zájmu a pracuje s kulturním deníkem</p> <p>Žák:</p> <p>✓ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <p>✓ pozná v textu přímou řeč</p> <p>Žák:</p> <p>✓ odůvodňuje a píše správně: i, í /y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách.</p>	<p>Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků</p> <p>Druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků</p>	<p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Sebezpoznání a sebepečení</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference</p>

<p>✓ ovládá psaní i,í/y,ý po obojetných souhláskách i vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných</p> <p>✓ správně používá skupiny hlásek dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</p> <p>✓ odůvodňuje a správně používá ú, ů</p> <p>✓ píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>Žák:</p> <p>✓ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p> <p>✓ rozlišuje slova ohebná a slova neohebná</p> <p>✓ pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen – číslo a rod</p> <p>✓ určuje osobu, číslo a čas u sloves</p> <p>Žák:</p> <p>✓ odlišuje větu jednoduchou od souvětí</p> <p>✓ spojuje věty jednoduché vhodnými spojky do souvětí</p> <p>✓ pozná základní skladební dvojici</p> <p>Žák:</p> <p>✓ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<p>Znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu</p> <p>Ohebné a neohebné slovní druhy</p> <p>Věta a souvětí, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy</p> <p>Upevňování dovednosti psaní</p>	<p>Nekombinovat vyjmenovaná a příbuzná slova po jednotlivých hláskách.</p>
--	---	--

ČESKÝ JAZYK**ROČNÍK: 4. – 5.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA****Žák**

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

4. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ✓ všimá si spisovné podoby slov a porovnává ji s užívanými nespisovnými slovy ✓ rozlišuje kořen, předponu a příponovou část	Význam a stavba slov	
Žák: ✓ správně používá i/y po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná	
Žák:		

<ul style="list-style-type: none"> ✓ určuje slovní druhy ✓ skloňuje podstatná jména, časuje slovesa ✓ odůvodňuje a správně použije shodu přísudku s holým podmětem <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v textu, dokáže ho členit ✓ sestaví osnovu, podle osnovy vytvoří text ✓ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizuje správně ústně/písemně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (oznámení, vypravování, tel. rozhovor, adresa, blahopřání, dopis, popis, jednoduché formuláře - přihláška, dotazník) <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ✓ rozlišuje podstatné informace v textu a zaznamenává je ✓ vyjadřuje své dojmy z četby a kulturních zážitků, zaznamenává je do kulturního deníku ✓ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma 	<p>Slovní druhy, tvary slov</p> <p>Shoda přísudku s holým podmětem</p> <p>Členění a osnova textu, literární pojmy, práce s textem</p> <p>Komunikační situace, žánry a pravidla</p> <p>Praktické, věcné a zážitkové čtení a naslouchání</p>	<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Vnímání autora mediálního sdělení</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p>
---	---	--

5. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozdělí slova na předponu, kořen příponu a koncovku ✓ rozliší příbuzná slova od různých tvarů slov <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ definuje a vybírá odpovídající slova jednoznačná, mnohoznačná, s 	<p>Stavba slova,</p> <p>Význam slov</p>	

<p>citovým zabarvením, protikladná, souznačná, souřadná, významem nadřazená, významem podřazená</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určuje jednotlivé slovní druhy ✓ rozlišuje slovní druhy ohebné a neohebné ✓ píše správně i,í/y,ý v koncovkách ohebných slov bez přídavných jmen přivlastňovacích ✓ aplikuje pravidla psaní koncovek u sloves zejména v přičestí minulém při shodě přísudku s podmětem (ne několikanásobný podmětem) ✓ pracuje s mluvnickými kategoriemi ohebných slovních druhů <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhledá ve větě základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty ✓ rozlišuje podmět a přísudek holý, rozvitý a několikanásobný ✓ aplikuje v praxi základní pravidla interpunkce ✓ rozlišuje přímou a přímou řeč <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizuje správně písemně i ústně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (popis pracovního postupu, vypravování, tiskopisy, záznamník, e-mail, SMS, fax) <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ definuje a charakterizuje základní literární žánry ✓ při jednoduchém rozboru literárních textů používá jednoduché literární formy <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v lidových tradicích v návaznosti na literární texty ✓ v textu vyhledá hlavní myšlenky a prezentuje je ostatním 	<p style="text-align: center;">Slovní druhy</p> <p style="text-align: center;">Skladba (stavba vět, větné členy, interpunkce)</p> <p style="text-align: center;">Komunikační situace, žánry a pravidla</p> <p style="text-align: center;">Základní literární pojmy</p> <p style="text-align: center;">Práce s textem, informacemi</p>	<p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhledává informace v různých médiích ✓ z odborného textu napíše výpisky a prezentuje je ostatním ✓ vede si záznamy o vlastní četbě a svých kulturních zážitcích <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zpracuje textovou informaci pomocí digitálních technologií ✓ zná základní typografická pravidla 		<p>Osobnostní rozvoj - Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí</p>
---	--	---

ČESKÝ JAZYK**ROČNÍK: 6.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**

Žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu
- připraví a s oporou o text přednese referát
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- spisovně vyslovuje česká slova
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu
- připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- spisovně vyslovuje česká slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

<ul style="list-style-type: none"> ✓ skloňuje a vhodně používá vztažná zájmena, ve svém projevu se nedopouští nadbytečného používání ukazovacích zájmen ✓ převádí slovesa z činného do trpného rodu a naopak, obtížnější tvary sloves vyhledává v jazykových příručkách ✓ rozlišuje a v textu vyhledá jednotlivé neohebné druhy slov ✓ pozná a správně používá příslovečnou spřežku, vytváří 2. a 3.stupeň příslovcí 	Tvarosloví	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná a dokáže vytvořit větu jednočlennou a dvojčlennou ✓ vyhledá a určí základní větné členy ✓ rozliší jednotlivé druhy přívlastku i příslovečného určení, předmět ✓ větný člen nahrazuje větou vedlejší, rozpozná jejich druhy ✓ ovládá interpunkci ve větě jednoduché i souvětí, píše čárku za oslovením 	Skladba	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na příkladech rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je a jejich funkci ✓ uvádí představitele jednotlivých žánrů v závislosti na probíraných obdobích vývoje literatury, literárních směrech ✓ jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla 	Literární teorie	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p>

- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu
- připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

<p>✓ uvědoměle využívá různé typy slovníků a jazykových příruček</p> <p>Žák:</p> <p>✓ vyhledává v textech slova cizího původu, obecná nahrazuje slovy domácími, dbá o správné psaní a výslovnost běžně užívaných cizích slov</p> <p>Žák:</p> <p>✓ příklady z textu dokládá různé způsoby obohacování slovní zásoby se zaměřením na přejímání</p> <p>Žák:</p> <p>✓ aplikuje znalosti o základních dosud probraných pravopisných jevech</p> <p>Žák:</p> <p>✓ v textu vyhledá obecná jména přejatá a cizí vlastní jména a skloňuje je</p> <p>✓ určuje slovesný vid, vytváří vidovou dvojici, uvědomuje si významový rozdíl</p> <p>Žák:</p> <p>✓ rozlišuje podmět nevyjádřený a všeobecný</p> <p>✓ správně píše koncovku ve shodě s několikanásobným podmětem dle postavení přísudku</p> <p>✓ určuje poměry mezi větami hlavními i mezi jednotlivými členy několikanásobného větného členu, vhodně doplňuje spojovací výrazy</p>	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>Pravopis</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Skladba</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá</p>
--	---	--

<p>obrození po přelom 20.století</p> <p>✓ uvědomuje si souvislost vzniku díla s historickými událostmi</p> <p>Žák:</p> <p>✓ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a dalších informačních zdrojích</p>	<p>Práce s informacemi</p>	
---	-----------------------------------	--

ČESKÝ JAZYK**ROČNÍK: 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV:*****KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA***

Žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizuje správně písemně i ústně po stránce obsahové i formální komunikační žánry (charakteristika postavy umělec. díla, teze, úvaha) <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čte pozorně, přiměřeně rychle, orientuje se v textu ✓ naslouchá prakticky, věcně i kriticky správně ✓ rozlišuje podstatné jevy od podružných ✓ z textu vybírá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu 	<p>Slohové postupy a útvary</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>✓ hodnotí formy komunikace v médiích, kriticky k nim přistupuje</p> <p>Žák:</p> <p>✓ pracuje s ukázkami slovanských jazyků, rozlišuje jazyky menšin</p> <p>✓ má přehled o jednotlivých obdobích vývoje českého jazyka, uvědomuje si historické souvislosti, pracuje s ukázkami textu literatury starší i současné</p> <p>✓ vyjadřuje svůj postoj a názor odpovídajícími jazykovými a stylistickými prostředky, využívá znalostí o jazykové normě</p> <p>✓ uvědoměle používá různé jazykové příručky, slovníky a encyklopedie</p> <p>Žák:</p> <p>✓ uplatňuje zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, užívá vhodně suprasegmentální jazykové prostředky</p> <p>✓ spisovně vyslovuje také běžně užívaná slova cizí a mezinárodní</p> <p>Žák:</p> <p>✓ rozlišuje základní a druhotný význam slov, obrazné pojmenování, slovo a sousloví</p> <p>✓ vhodně užívá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>✓ rozlišuje různé způsoby obohacování slovní zásoby</p> <p>✓ vhodně užívá frekventovaná slova přejatá</p> <p>Žák:</p>	<p style="text-align: center;">Obecně o jazyce</p> <p style="text-align: center;">Zvuková stránka jazyka</p> <p style="text-align: center;">Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p style="text-align: center;">Pravopis</p>	<p>Multikulturní výchova Kulturní diference</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v otázkách vývoje literatury od 20.let 20.století po současnost ✓ uvědomuje si souvislost vzniku díla s historickými událostmi <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a dalších informačních zdrojích 	<p>Práce s informacemi</p>	
--	-----------------------------------	--

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně v 1. a 2. ročníku, 3 hodiny týdně v 3. ročníku, ve 4. - 5. ročníku 4 vyučovací hodiny a od 6. do 9. ročníku opět 3 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách dělených na 2 skupiny. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který obsahuje slova na jejich jazykové úrovni.

Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, které tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Na učivo 1. stupně navazuje učivo 2. stupně, kde se procvičuje zejména se větná skladba. Pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů.

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě nebo v jazykové učebně a je založena na modelu britské angličtiny. Žáci jsou však seznamováni také s modelem americké angličtiny.

Ve vyučovacím procesu se využívá frontální práce, skupinová výuka s prvky kooperativní výuky, individuální výuka. Žáci jsou vedeni ke zdokonalení v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Převládajícími kompetencemi jsou:

- *kompetence komunikativní* - žák rozvíjí dovednost výstižně formulovat vlastní myšlenky, jasně obhajovat své názory, naslouchat argumentům ostatních stran, diskutovat
- *kompetence k učení* – žák vyhledává informace, posuzuje je a třídí, hodnotí výsledky a potřebnost svých znalostí, schopností a dovedností, účinnost výukových metod

- *kompetence k řešení problémů* – žák pracuje s informacemi, přistupuje k nim kriticky, dokáže odlišit pravdu od nepravdy, své tvrzení doloží argumenty, sám objevuje řešení, analyzuje, ověřuje správnost tohoto řešení
- *kompetence sociální a personální* – žák rozvíjí schopnost tvořivé spolupráce ve skupině, posiluje svou sebedůvěru, toleranci, empatii
- *kompetence občanské* – žák si utváří pozitivní občanský postoj jako člen EU, osobuje si mravní hodnoty, respektuje lidská a občanská práva a svobody, vytváří si vědomí spoluodpovědnosti
- *kompetence pracovní* – žák pracuje dle návodu, hledá vlastní způsob práce, využívá zkušeností a znalostí z jiných oblastí svého poznání, dokáže předat své osvědčené způsoby a metody práce ústní i písemnou formou ostatním
- *kompetence digitální* – žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu (online překladače a jejich relevance), volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (díleč práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)

Talentovaným (i ostatním) dětem dle organizačních a personálních možností školy nabízíme kroužky zaměřené na konverzaci v anglickém jazyce a účast na výukových pobytech v zahraničí.

ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozumí základním pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova, píše slova

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ pozdraví se v různých časových úsecích, rozloučí se, představí se ✓ rozumí základním pokynům ve třídě ✓ počítá do 12 ✓ pojmenuje školní potřeby ✓ určí jejich počet	Představení se, čísla, ve škole	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní rozvoj -

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určí barvu školních předmětů ✓ jednoduše popíše obrázků ✓ určí polohu předmětů a lidí ✓ slovesné tvary slovesa <i>to be</i> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ jednoduše popíše svůj domov ✓ pojmenuje členy své rodiny ✓ pojmenuje své hračky, určí jejich polohu, barvu a počet <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše obličej, jeho části a výraz ✓ pojmenuje základní druhy ovoce, vyjádří jejich počet, barvu ✓ rozumí základním pokynům (<i>pohyb ve třídě....</i>) 	<p>Předložky, <i>to be</i></p> <p>Rodina, domov, hračky, barvy a čísla</p> <p>Obličej, ovoce, základní pokyny</p>	<p>Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu Osobnostní rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, kooperace a Kompetice</p>
---	--	--

ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 2.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pozdraví se v různých časových úsecích, rozloučí se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas ✓ počítá do 12, udá svůj věk ✓ pojmenuje školní potřeby 	<p>Představení se, čísla, ve škole</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu Osobnostní rozvoj -</p>

<p>✓ určí jejich barvu a počet</p> <p>Žák:</p> <p>✓ představí členy rodiny</p> <p>✓ pojmenuje běžné vybavení místnosti</p> <p>✓ vyjádří velikost a délku (základní...)</p> <p>Žák:</p> <p>✓ pojmenuje hračky</p> <p>✓ určí jejich polohu předložkami</p> <p>✓ slovesné tvary slovesa <i>to be</i></p> <p>Žák:</p> <p>✓ pojmenuje jednotlivé kusy oblečení</p> <p>✓ označí základní vybavení domácnosti (nábytek...)</p> <p>✓ popíše tvář, její výraz</p> <p>✓ určí některé potraviny</p> <p>✓ slovesné tvary sl. <i>have got</i></p> <p>Žák:</p> <p>✓ pojmenuje tradiční vánoční předměty</p> <p>✓ zpívá anglické koledy</p> <p>✓ používá aktivně předložku <i>under</i></p> <p>Žák:</p> <p>✓ pojmenuje části hlavy</p> <p>✓ vyjádří pocity radosti a smutku</p> <p>✓ pojmenuje běžné ovoce, jeho tvar, velikost...</p> <p>Žák:</p> <p>✓ pojmenuje běžné ovoce a zeleninu</p> <p>✓ popíše barvu a velikost</p> <p>✓ používá pobídku <i>Let's..</i></p> <p>✓ vyjádří pocity libosti a nelibosti</p> <p>✓ tvoří krátké dialogy</p> <p>Žák:</p>	<p>Rodina, tvary a velikosti</p> <p>Oblečení, domácnost, výraz obličeje, to be, have got</p> <p>Vánoce</p> <p>Popis obličeje, ovoce</p> <p>Ovoce a zelenina, likes-dislikes</p>	<p>Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiéna Osobnostní rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, kooperace a Kompetice</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenuje základní potraviny a nápoje ✓ požívá fráze <i>I'm hungry</i>, ✓ <i>I'm thirsty...</i> ✓ používá slovesný tvar <i>want</i> 	Jídlo a pití	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenuje části těla ✓ vyjádří jejich počet, délku... ✓ určí výšku postavy ve stopách ✓ zpívá písničku ✓ pojmenuje běžné části oblečení ✓ vyjádří jejich barvu ✓ používá slovesné tvary <i>svléknout</i>, <i>obléknout</i> 	Moje tělo, oblečení	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenuje oblíbené hry, hudební nástroje ✓ používá slovesné tvary <i>can</i>, <i>can't</i>, <i>I'm good at</i> ✓ pojmenuje dětské dopravní prostředky ✓ pojmenuje místnosti v bytě a vyjádří činnosti právě probíhající v domácnosti (present continuous) 	Volný čas	

ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 3.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pozdraví se v různých časových úsecích ✓ rozloučí se, představí se, osloví osobu ✓ vyjádří souhlas a nesouhlas 	Představení se	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu Osobnostní rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše počasí, svém okolí v přírodě ✓ používá jednotné a množné číslo s vazbou <i>there is/ are</i> 	Outdoors, weather Předložky, to be	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používá slovesný tvar <i>have got</i> ✓ vyjmenuje dny v týdnu 	Have got, days of the week	<p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ jednoduše popíše co umí a neumí ✓ rozpozná zvířata, popíše jejich vlastnosti, barvu, tvar a velikost ✓ používá slovní tvar <i>can</i> 	Creatures, schopnosti a možnosti, can	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu Osobnostní rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, kooperace a Kompetice</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenuje oblečení, určí jeho barvu ✓ rozlišuje jednotné a množné číslo u vazby <i>there is/there are</i> 	Vazba there is/there are	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenuje oblíbená a neoblíbená jídla ✓ popíše přípravu jednoduchého pokrmu, vyjmenují přísady 	My favourite, like/ don't like	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše svůj letní den s kamarády u vody 	Adjectives	
<p>Žák:</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ✓ používá základní slovní zásobu spojenou se svátky <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá digitální technologie pro vytváření jednoduchých projektů ✓ komunikuje prostřednictvím digitálních technologií v prostředí MS Teams 	Festivals	
--	------------------	--

ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 4.****Očekávané výstupy z RVP ZV:*****POSLECH S POROZUMĚNÍM***

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

Žák

- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

Žák

- vyplní osobní údaje do formuláře

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ představí se, vyjádří svoji národnost, zeptá se na jméno ✓ vyjádří souhlas a nesouhlas ✓ počítá do dvanácti ✓ tvoří množné číslo pod. jmen koncovkou –s ✓ zeptá se jak se daří ✓ pojmenuje všechny barvy <p>Žák:</p>	Colours, months, numbers	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní rozvoj -</p>

<p>✓ aktivně používá sloveso can</p> <p>Žák:</p> <p>✓ porovnává svátky v anglofonních zemích a v České republice</p> <p>Žák:</p> <p>✓ využívá digitální technologie pro vytváření jednoduchých projektů</p> <p>✓ komunikuje prostřednictvím digitálních technologií v prostředí MS Teams – plní zadané úkoly</p>	<p>Festivals</p>	<p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p>
--	-------------------------	--

ANGLICKÝ JAZYK

ROČNÍK: 5.

Očekávané výstupy RVP ZV:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

Žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ požádá o jídlo a pití ✓ zná části dne a denní jídla ✓ popíše svůj obvyklý den <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zná základní druhy sportu ✓ vyjádří jejich oblibu ✓ vyjmenuje dny v týdnu ✓ orientuje se ve městě <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zeptá se na cestu ✓ pojmenuje názvy budov a důležitých institucí ve městě ✓ vyjádří právě probíhající činnost <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenuje vyučovací předměty ✓ požádá o zapůjčení věci ✓ popíše postavu ✓ vypravuje děj podle obrázkové osnovy ✓ prohloubí a propojí komunikační dovednosti ✓ vypráví o domácím mazlíčkovi <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjádří polohu předmětu ✓ používá podstatná jména v jednotném i množném čísle <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ komunikuje v obchodě ✓ zeptá se na cenu nebo určitý druh zboží ✓ napíše pohlednici s pozdravem, telefonuje kamarádovi ✓ vyjádří osobní údaje, členech rodiny a o svých přátelích ✓ vyjádří co má a co nemá rád <p>Žák:</p>	<p>To be, to have, can Jídlo</p> <p>Sport, dny v týdnu, orientace ve městě Přítomný čas prostý</p> <p>Přítomný čas průběhový Popis institucí ve městě</p> <p>Školní rozvrh Přítomný čas prostý a průběhový Popis těla</p> <p>Předložky on, in, under, next to</p> <p>Měna, osobní údaje Neformální dopis</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p>Výchova demokratického občana Formy a participace občanů v politickém životě</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše zvíře, jeho části těla, barvu, zvyklosti a jeho životní prostředí ✓ stupňuje přídavná jména ✓ rozliší příslovce od přídavného jména ✓ popíše své aktivity v různých ročních obdobích <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenuje nemoci a její příznaky <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používá nepravidelná slovesa ✓ tvoří krátké rozhovory o minulých událostech ✓ hovoří o situaci, nebo stavech z minulosti ✓ vypráví o svých prázdninách ✓ tvoří krátký příběh v minulosti ✓ orientuje se v nepravidelných slovesech <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenovává běžná známá jídla a nápoje, vyjadřuje jejich množství <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ utvoří jednoduchý pokrm dle vlastního receptu, popíše pracovní postup ✓ vyrobí oblíbené jídlo nebo nápoj ✓ tvoří vlastní jídelníček ✓ hovoří o české kuchyni, jednotlivých zvyklostech, porovnává s Velkou Británií <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá digitální technologie pro vytváření jednoduchých projektů ✓ komunikuje prostřednictvím digitálních technologií v prostředí MS Teams – plní 	<p style="text-align: center;">Animals Adjectives, adverbs</p> <p style="text-align: center;">Be active! Parts of the body</p> <p style="text-align: center;">Minulý čas prostý a nepravidelná slovesa</p> <p style="text-align: center;">Množství</p> <p style="text-align: center;">Recipe Articles</p> <p style="text-align: center;">Festivals, reálie anglicky mluvících zemí</p>	<p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p> <p>Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě, Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>
--	---	--

zadané úkoly, vkládá hotové práce ✓ vytváří a vkládá vlastní prezentace na zadané téma		
---	--	--

ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 7.****Očekávané výstupy RVP ZV:****POSLECH S POROZUMĚNÍM**

Žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat

MLUVENÍ

Žák

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ hovoří o událostech v rodině v minulém čase ✓ užívá správné tvary nepravidelných sloves ve větě ✓ srovnává život v minulosti se současností ✓ pohovoří o extréměch počasí Žák:	Minulý čas Weather	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj –

<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojmenuje hlavní chody na jídelním lístku ✓ objedná si v restauraci ✓ hovoří o české kuchyni a porovnává s britskou (americkou...) kuchyní ✓ tvoří vlastní recept se zaměřením na zdravý životní styl <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hovoří o Velké Británii a Spojených státech ✓ porovnává rozdíly s Českou republikou (významné) ✓ stupňuje přídavná jména ve větě <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hovoří o možné budoucnosti, technologiích a vynálezech ✓ popíše vliv technologií na každodenní život ✓ napíše formální a neformální email <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjmenuje pravidla slušného chování ✓ popíše a vytvoří instrukce zákazu a příkazu ✓ poradí spolužákovi s problémem ✓ tvoří příslovce z přídavných jmen <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá digitální technologie pro vytváření jednoduchých projektů ✓ komunikuje prostřednictvím digitálních technologií v prostředí MS Teams – plní zadané úkoly, vkládá hotové práce ✓ vytváří a vkládá vlastní prezentace na zadané téma ✓ vkládá vlastní videa 	<p style="text-align: center;">Food and health, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, vyjádření množství Articles</p> <p style="text-align: center;">Reálie anglicky mluvících zemí, stupňování přídavných jmen.</p> <p style="text-align: center;">Technology Going to, will for future Formální a neformální sdělení</p> <p style="text-align: center;">Modal verbs Adverbs</p> <p style="text-align: center;">Australia, festivals</p>	<p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p>Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě, Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p>
---	---	--

ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 8.****Očekávané výstupy RVP ZV:****POSLECH S POROZUMĚNÍM**

Žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

Žák

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ popíše probíhající událost v minulosti ✓ tvoří krátký příběh odehrávající se v minulosti ✓ vyjádří čas vhodným slovním spojením ✓ popíše děj probíhající v minulém čase ✓ tvoří otázky a odpovědi v minulém čase průběhovém ✓ tvoří rozhovory v min. čase průběhovém	Minulý čas průběhový, minulý čas prostý	Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě, Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Mediální výchova Receptivní činnosti -

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjádří své plány do budoucnosti ✓ popíše svá očekávání do budoucnosti ✓ hovoří o své budoucí kariéře ✓ plánuje svůj týdenní program <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ užívá předpřítomný čas ve správných situacích ✓ popíše událost odehrávající se v minulosti s vlivem na přítomnost ✓ provede zápis události z probíhajícího týdne <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hovoří o vztazích mezi dospívajícími a vrstevníky ✓ poradí ve složité životní situaci ✓ popíše svůj dosavadní průběh života ✓ hovoří o svém dětství a událostech, které již skončily <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pohovoří o svých povinnostech ✓ rozumí a formuluje příkazy a zákazy <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ve vhodném programu vytvoří digitální dokument v anglickém jazyce (textový, prezentace). ✓ práce s prezentačním programem (textový dokument) 	<p>Vyjádření budoucnosti</p> <p>Předpřítomný čas</p> <p>Předpřítomný čas x minulý čas prostý</p> <p>Modal verbs</p> <p>Festivals, reálie anglicky mluvících zemí</p>	<p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p>
---	---	---

ANGLICKÝ JAZYK**ROČNÍK: 9.****Očekávané výstupy RVP ZV:****POSLECH S POROZUMĚNÍM****Žák**

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ**Žák**

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**Žák**

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ**Žák**

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používá vhodně minulý čas prostý a průběhový ve vyprávění ✓ tvoří jednoduchý popis zážitku z minulosti ✓ tvoří vlastní pravidla pro svůj život, diskutuje o pro a proti jednotlivých pravidel a zákazů <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjádří svůj názor pomocí vhodných přídavných jmen a příslovcí ✓ porovnává dva jevy (dvě činnosti) pomocí vhodných přídavných jmen ✓ použitím vhodného přídavného jména dodá důraz svému názoru <p>Žák:</p>	<p>Revision for present perfect tenses and past simple and past continuous tenses, modal verbs</p> <p>Adjectives, Adverbs, Articles</p>	<p>Osobní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomocí podmiňovacího způsobu vyjádří všeobecně platná fakta ✓ vyjádří své osobní preference, odmítnutí <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ naplánuje výlet, dovolenou pro sebe a svou rodinu ✓ tvoří podrobný itinerář pro cestu zvolenou zemí či městem vzhledem k časovému harmonogramu ✓ učiní rozhodnutí <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používá trpný rod ✓ hovoří o vynálezech důležitých pro lidstvo ✓ tvoří reklamní spot <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ve vhodném programu vytvoří digitální dokument v anglickém jazyce (textový, prezentace) ✓ práce s prezentačním programem (textový dokument) 	<p style="text-align: center;">Podmiňovací způsob</p> <p style="text-align: center;">Vyjádření budoucnosti</p> <p style="text-align: center;">The passive voice</p> <p style="text-align: center;">Festivals, reálie anglofonních zemí</p>	<p style="text-align: center;">Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p style="text-align: center;">Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p style="text-align: center;">Multikulturní výchova Multikulturalita, Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity</p>
---	--	---

5.1.3. Další cizí jazyk

5.1.3.1 Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Francouzský jazyk** je zařazen jako další cizí jazyk v 6.- 9.ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá převážně ve třídě.

Předmět umožňuje žákům osvojit si základy jazykové komunikace v dalším cizím jazyce a poskytuje zároveň vhléd do jiné jazykové skupiny. Přispívá k chápání a objevování skutečností z nových jazykových a kulturních oblastí, rozšiřuje možnosti dorozumění žáků v rámci integrované Evropy a světa a poskytuje předpoklady pro další studium i pracovní uplatnění. Předmět se podílí i na celkovém intelektuálním a sociálním rozvoji žáků.

Důraz je při výuce kladen na získání komunikativních schopností a na jejich uplatnění v běžných životních situacích. Žáci jsou vedeni též k porozumění jednoduchému slyšenému nebo přečtenému textu a k tvorbě vlastních krátkých slohových útvarů.

Součástí výuky je seznámení s reáliemi zemí, v nichž se hovoří francouzským jazykem.

To přispívá k výchově žáků k respektu a toleranci vůči jiným národům a etnickým skupinám.

Požadavky na vzdělání vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a směřují k dosažení úrovně A1.

Pro utváření klíčových kompetencí jsou v předmětu Francouzský jazyk uplatňovány následující výchovné a vzdělávací strategie:

- *Kompetence k učení*
  - žáci si osvojují v kontextu i přímou metodou slovní zásobu
  - jsou vedeni k jejímu systematickému studiu a tvořivému uplatnění
  - odvozují způsoby tvoření slov
  - prostřednictvím dialogických textů a strukturních cvičení si upevňují gramatické struktury a typy vět
  - nápodobou i prostřednictvím jazykových her a kratších textů fixují správnou fonetickou podobu jazyka
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci jsou vedeni ke schopnosti vyvozovat gramatická či výslovnostní pravidla na základě již známých jazykových jevů
  - učí se pracovat s neznámým textem za pomoci klíčových slov
  - jsou vedeni k využívání již osvojených vědomostí z lexiky prvního cizího jazyka
  - jsou vedeni k získávání informací o jazykových jevech i reáliích z různých zdrojů
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení
  - pro vyjádření obsahu sdělení jsou vedeni k užívání prostředků verbální i mimoverbální komunikace (správná intonace, typická gesta atp.)
  - při počátečním nácviku komunikace je často využíváno prvků dramatické výchovy
  - důraz je kladen na rozvíjení schopnosti komunikovat přirozeně v reálných situacích
- *Kompetence sociální a personální*
  - při práci ve dvojicích nebo ve skupinách jsou žáci vedeni ke vzájemnému uznání a pomoci
  - jsou navozovány situace, které přispívají k posilování pozitivní sebedůvěry žáků
- *Kompetence občanské*
  - na základě seznámení s různorodými kulturními oblastmi, kde se jako prostředku komunikace užívá francouzského jazyka, jsou žáci vedeni k porozumění a respektu k odlišným kulturám

FRANCOUZSKÝ JAZYK

ROČNÍK: 6. – 9.

Očekávané výstupy RVP ZV:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**Žák**

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ**Žák**

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák: ✓ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</p> <p>Žák: ✓ rozumí každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat</p> <p>Žák: ✓ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje ✓ rozumí základním informacím v krátkých poslechových ukázkách</p> <p>Žák: ✓ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, nápisům a orientačním pokynům</p>	<p>Výslovnostní návyky Zvuková a grafická podoba jazyka Fonetické znaky (pasivně) Intonace a melodie Francouzská abeceda Hláskování Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Pozdravy a oslovení Představování Poděkování a žádost Souhlas a nesouhlas Výrazy citů a pocitů Rozkazovací způsob (zprvu pasivně) Předložky místa</p> <p>Přítomný čas (též zápor) Blízká budoucnost Minulý čas složený</p>	<p>Osobní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p> <p>Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě, Občanská</p>

<p>✓ vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku</p> <p>✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>Žák:</p> <p>✓ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</p> <p>Žák:</p> <p>✓ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů</p> <p>Žák:</p> <p>✓ odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá</p> <p>Žák:</p> <p>✓ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět</p> <p>Žák:</p> <p>✓ se zapojí do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace</p> <p>Žák:</p> <p>✓ se orientuje v základních reáliích Francie a frankofonních zemí</p>	<p>Imperfektum Budoucí čas Kondicionál přítomný</p> <p>Rozšiřování slovní zásoby Internacionalismy Práce se slovníkem</p> <p>Podstatná a přídavná jména Zájmena osobní a přivlastňovací Číslovky základní a řadové Časové údaje Kalendářní rok</p> <p>Rodina, profese, volný čas, domov Škola</p> <p>Předložkové a infinitivní vazby, výraz il y a</p> <p>Pohlednice, blahopřání, sjednání schůzky, omluva</p> <p>Dopis Tvoření otázky Místní údaje, obec Orientace ve městě Dopravní prostředky Dělivý člen, výrazy množství</p> <p>Jídlo – v restauraci Nákupy Oblečení a móda Lidské tělo, zdraví Počasí Příroda Zvířata Zeměpisné a kulturněhistorické údaje o Francii a frankofonních zemích</p>	<p>společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Výchova demokratického občana Formy a participace občanů v politickém životě</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>
---	---	--

5.1.3.2 Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Španělský jazyk** doplňuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Je zařazen jako další cizí jazyk v 6. – 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Při výuce je kladen důraz především na komunikační schopnosti žáků s cílem dorozumět se v běžných situacích. Výuka je zaměřena na zvládnutí základních gramatických jevů nutných pro komunikaci, ale také pochopení psaného textu nebo vyjádření vlastní myšlenky. Složitější gramatické jevy jsou prezentovány přímou metodou. Žáci od začátku pracují s originálními španělskými materiály. Výuka je vedena tak, aby bylo možno po skončení základní školy navázat, popřípadě získané poznatky prohloubit při dalším studiu.

Žáci jsou průběžně seznamováni s reáliemi španělsky mluvících zemí, což přispívá k rozšíření kulturního povědomí, ale také respektu a toleranci vůči jiným národům. Požadavky na vzdělání vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a směřují k dosažení úrovně A1/A2.

V předmětu Španělský jazyk si žáci osvojují evropskou formu španělštiny s poukázáním na gramatické a lexikální odlišnosti španělštiny Latinské Ameriky.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně, popřípadě počítačové učebně. Ve vyučovacím procesu se využívá frontální práce a skupinové výuky formou skupinových projektů.

K žákům je ovšem přistupováno individuálně s ohledem na jejich schopnosti a možnosti.

Žák je veden především k rozšíření následujících kompetencí:

Kompetence komunikativní

- žák rozvíjí dovednost formulovat vlastní myšlenku, nebo argumentaci, vyjádřit názor, diskutovat – přirozeně komunikuje v běžných situacích
- žák rozvíjí schopnost správně vnímat a dobře chápat verbální sdělení v cizím jazyce
- žák rozvíjí schopnost správně pracovat i vnímat neverbální složku jazyka (intonace hlasu, důraz, gesta)

Kompetence k učení

- žák si při využívání různorodých metod osvojuje slovní zásobu a gramatické jevy
- žák si pomocí fonetických cvičení fixuje správnou výslovnost a intonaci
- žák využívá různých zdrojů informací zaměřených nejen na samotný jazykem, ale i socio-kulturní reálie

Kompetence k řešení problému

- žák rozvíjí svoji schopnost samostatně analyzovat nastolený problém, vyvozovat závěry, obhajovat je při použití vhodné argumentace
- žák pracuje s originálními materiály, a tak se rozvíjí jeho schopnost vnímat celek s využitím již dříve známých poznatků

Kompetence sociální a personální

- žák rozvíjí schopnost kreativní spolupráce s ostatními spolužáky především při skupinové práci nebo ve dvojicích, při společné práci žák posiluje svou sebedůvěru, toleranci, empatii

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

ROČNÍK: 6. – 9.

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák: ✓ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</p> <p>Žák: ✓ rozumí každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám</p> <p>Žák: ✓ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>Žák: ✓ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku</p>	<p>Pravidla výslovnosti Zvuková podoba souvislé řeči Intonace a melodie Španělská abeceda Hláskování</p> <p>Pozdravy a oslovení Představování Poděkování a žádost Souhlas a nesouhlas Výrazy citů a pocitů Vyjádření času Předložky místa Třída Zájmy, koníčky vazba „gustar“</p> <p>Přítomný čas (též zápor) Nepravidelná slovesa</p>	<p>Osobní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiéna Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p>

<p>Žák: ✓ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</p> <p>Žák: ✓ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů</p> <p>Žák: ✓ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace</p> <p>Žák: ✓ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět</p> <p>Žák: ✓ se zapojí do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace</p> <p>Žák: ✓ se orientuje v základních reáliích Španělska a španělsky mluvících zemí</p>	<p>Slovesa se změn. kmenové samohlásky E-IE/O-UE Blízká budoucnost Minulý čas jednoduchý Imperativ</p> <p>Rozšiřování slovní zásoby Gramatické a lexikální odlišnosti španělštiny Latinské Ameriky</p> <p>Podstatná a přídavná jména Zájmena osobní, ukazovací, přivlastňovací Číslovky základní a řadové Rodina, profese, bydlení Vyprávění</p> <p>Pravidla pravopisu Pohlednice, blahopřání, sjednání schůzky, omluva Dopis Tvoření otázky Místní údaje Orientace ve městě Doprava Výrazy množství Jídlo – V restauraci Nákupy Oblečení a móda Počasí Lidské tělo Kultura Zeměpisné a kulturněhistorické údaje o Španělsku a Latinské Ameriky</p>	<p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>
--	--	--

5.1.3.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Německý jazyk** doplňuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Je zařazen jako další cizí jazyk v 6.- 9.ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá převážně ve třídě.

Předmět umožňuje žákům osvojit si základy běžné jazykové komunikace v dalším cizím jazyce a poskytuje zároveň vhled do jiné jazykové skupiny. Přispívá k chápání a objevování skutečností z nových jazykových a kulturních oblastí, rozšiřuje možnosti dorozumění žáků

v rámci integrované Evropy a světa a poskytuje předpoklady pro další studium i pracovní uplatnění. Předmět se podílí i na celkovém intelektuálním a sociálním rozvoji žáků.

Důraz je při výuce kladen na získání komunikativních schopností a na jejich uplatnění v běžných životních situacích. Žáci jsou vedeni k porozumění jednoduchému slyšenému nebo přečtenému textu a k tvorbě vlastních krátkých slohových útvarů.

Součástí výuky je seznámení s realitami zemí, v nichž se hovoří německým jazykem.

To přispívá k výchově žáků k respektu a toleranci vůči jiným národům a etnickým skupinám.

Požadavky na vzdělání vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a směřují k dosažení úrovně A1.

Pro utváření klíčových kompetencí jsou v předmětu Francouzský jazyk uplatňovány následující výchovné a vzdělávací strategie:

- *Kompetence k učení*
  - žák si osvojuje v kontextu i přímou metodou slovní zásobu, systematicky ji studuje a aktivně užívá
  - odvozuje způsoby tvoření slov
  - prostřednictvím dialogických textů a strukturních cvičení si upevňuje gramatické struktury a typy vět
  - nápodobou i prostřednictvím jazykových her a kratších textů fixuje správnou fonetickou podobu jazyka
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žák je veden ke schopnosti vyvozovat gramatická či výslovnostní pravidla na základě již známých jazykových jevů
  - učí se pracovat s neznámým textem za pomoci klíčových slov
  - je veden k využívání již osvojených vědomostí z lexiky prvního cizího jazyka
  - je veden k získávání informací o jazykových jevech i realitách z různých zdrojů
- *Kompetence komunikativní*
  - žák se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, jejich verbální i neverbální složku
  - poslouchá projevy rodilých mluvčích, autentické rozhovory, sleduje běžné situace
  - rozvíjí dovednost formulovat vlastní myšlenku nebo argumentaci, vyjádřit názor, diskutovat při užívání prostředků verbální i mimoverbální komunikace (správná intonace, typická gesta atp.)
- *Kompetence sociální a personální*
  - při práci ve dvojicích nebo ve skupinách žák rozvíjí schopnost kreativní spolupráce s ostatními spolužáky
  - při společné práci žák posiluje svou sebedůvěru, toleranci, empatii
- *Kompetence občanské*
  - žák se na základě seznámení s různorodými kulturními oblastmi, kde se jako prostředku komunikace užívá německého jazyka, učí porozumět a respektovat odlišné kultury, jejich tradice a zvyky, vnímat krásu děl, přírody
  - učí se postupně orientovat v současné sociopolitické situaci příslušné jazykové oblasti

NĚMECKÝ JAZYK

ROČNÍK: 6. – 9.

Očekávané výstupy RVP ZV:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ**Žák**

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**Žák**

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ**Žák**

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sluchem rozlišuje a co nejpřesněji imituje jednotlivé jazykové jevy německého jazyka <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumí každodenním výrazům, základním frázím a 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>Fonetické znaky (pasivně)</p> <p>Základní výslovnostní návyky</p> <p>Intonace a melodie</p> <p>Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Hláskování</p> <p>Pozdravy a oslovení</p> <p>Představování</p> <p>Poděkování, žádost, omluva</p> <p>Souhlas a nesouhlas</p>	<p>Osobní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj -</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace,</p> <p>Psychohygiena</p> <p>Sociální rozvoj –</p> <p>Mezilidské vztahy,</p> <p>Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj –</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Receptivní činnosti -</p>

<p>jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat</p> <p>Žák: ✓ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje</p> <p>Žák: ✓ rozumí základním informacím v krátkých poslechových ukázkách</p> <p>Žák: ✓ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, nápisům a orientačním pokynům</p> <p>Žák: ✓ vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku</p> <p>Žák: ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>Žák: ✓ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</p> <p>Žák: ✓ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů</p> <p>Žák: ✓ odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá</p> <p>Žák: ✓ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za</p>	<p>Adresa, místní údaje, orientace ve městě Obec Doprava Dopis, pohlednice Rodina, domov, bydlení Přátelé Zájmy, koníčky, volný čas Povolání Škola, třída Barvy Zvířata Lidské tělo Zdraví Jídlo – V restauraci Oblékání a móda Nakupování Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) Výrazy množství Příroda Počasí Kultura Zeměpisné a kulturně-historické údaje o německy mluvících zemích</p> <p>Podstatná jména v čísle jednotném a množném Určitý a neurčitý člen Tázací, osobní, přivlastňovací zájmena Přítomný čas sloves Tykání, vykání Věty oznamovací, tázací Číslovky základní Předložky se 3. a 4.p Stavba věty Modální slovesa Neosobní zájmeno „man“ Příslovce místa, času Zápor nicht, kein Vazba „es gibt“ Slovesa s odlučitelnou předponou Vyjádření času Minulý čas – preteritum, perfektum Souvětí souřadné</p>	<p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p> <p>Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě, Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p> <p>Občanská výchova <i>Mezilidské vztahy, tradice, volný čas</i></p> <p>Český jazyk <i>Mluvnické kategorie, germanismy</i></p> <p>Zeměpis</p> <p>Svět práce <i>Vaření</i></p> <p>Přírodopis</p>
--	--	---

<p>správného použití základních gramatických struktur a vět</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ se zapojí do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ se orientuje v základních reáliích Spolkové republiky Německa a německy mluvících zemích 		
--	--	--

5.1.3.4 Cvičení z anglického jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Cvičení z anglického jazyka** má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně od 6. do 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídách. Důraz je kladen na výuku gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který obsahuje slova na jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, které tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Na učivo 1. stupně navazuje učivo 2. stupně, kde se procvičuje zejména větná skladba. Pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů.

Výuka probíhá v kmenové třídě nebo v jazykové učebně a je založena na modelu britské angličtiny. Žáci jsou však seznamováni také s modelem americké angličtiny.

Ve vyučovacím procesu se využívá frontální práce, skupinová výuka s prvky kooperativní výuky, individuální výuka. Žáci jsou vedeni ke zdokonalení v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Převládajícími kompetencemi jsou:

- *kompetence komunikativní* - žák rozvíjí dovednost výstižně formulovat vlastní myšlenky, jasně obhajovat své názory, naslouchat argumentům ostatních stran, diskutovat
- *kompetence k učení* – žák vyhledává informace, posuzuje je a třídí, hodnotí výsledky a potřebnost svých znalostí, schopností a dovedností, účinnost výukových metod
- *kompetence k řešení problémů* – žák pracuje s informacemi, přistupuje k nim kriticky, dokáže odlišit pravdu od nepravdy, své tvrzení doloží argumenty, sám objevuje řešení, analyzuje, ověřuje správnost tohoto řešení

- *kompetence sociální a personální* – žák rozvíjí schopnost tvořivé spolupráce ve skupině, posiluje svou sebedůvěru, toleranci, empatii
- *kompetence občanské* – žák si utváří pozitivní občanský postoj jako člen EU, osobuje si mravní hodnoty, respektuje lidská a občanská práva a svobody, vytváří si vědomí spoluodpovědnosti
- *kompetence pracovní* – žák pracuje dle návodu, hledá vlastní způsob práce, využívá zkušeností a znalostí z jiných oblastí svého poznání, dokáže předat své osvědčené způsoby a metody práce ústní i písemnou formou ostatním

CVIČENÍ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

ROČNÍK: 6. – 9.

Očekávané výstupy RVP ZV:

Cvičení z anglického jazyka jsou zaměřena na procvičování a upevňování základního učiva anglického jazyka v 6. – 9. ročníku.

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **Matematika**, který je vyučován ve všech ročnících ZŠ.

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vyučování matematiky na 1. stupni probíhá v kmenové třídě nebo počítačové pracovních školky. V 1. a 5. ročníku je pro předmět Matematika stanovena časová dotace 4 hodin týdně. V 1. ročníku je možné jednu vyučovací hodinu využít k tzv. půlenému vyučování, kdy jsou děti rozděleny do dvou méně početných skupin, což umožňuje větší individuální přístup učitele a pomáhá tak lépe odstraňovat případné obtíže žáků. V 2. – 4. ročníku je časová dotace 5 hodin týdně.

Vyučování se opírá především o přirozenou touhu dětí počítat, kreslit a manipulovat s různými předměty. Zejména v 1. období se žáci matematice učí řešením úloh a činnostmi, které mají ráz hry. Poznávací proces žáků je ovlivněn jejich zájmem, přirozenou schopností vnímat, pozorovat a experimentovat. Žáci se učí klást otázky, vznášet námítky, formulovat závěry a odhadovat výsledky. Pozornost je věnována také práci s textem, přesnému pochopení zadání úlohy, které je nutnou podmínkou nalezení správného řešení.

Obsah učiva je rozdělen do čtyř tématických okruhů:

- *Čísla a početní operace* – důraz je kladen zejména na zvládnutí pamětného počítání a provádění písemných početních operací v oboru přirozených čísel.
- *Závislosti, vztahy a práce s daty* – žáci se seznamují se závislostmi a jejich zápisy z běžného života, sbírají a třídí dostupná data, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy.
- *Geometrie v rovině a v prostoru* – všechny geometrické pojmy jsou zaváděny a využívány na intuitivní úrovni a v geometrických představách se vychází důsledně ze zkušeností žáků. Výuka je zaměřena na poznávání, určování, modelování a znázorňování jednoduchých geometrických útvarů, řešení úloh na orientaci v rovině a prostoru, rozpoznávání souměrných útvarů, rýsování nebo kreslení geometrických vzorů s využitím čtvercových sítí.
- *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* – cílem je ukázat žákům zajímavost a využitelnost matematiky, rozvíjet jejich logické myšlení.

Používané formy a metody: frontální, skupinová, kooperativní, individuální, pozorování, práce s informacemi.

Vzdělávací obsah předmětu Matematika byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení* – vést žáky k vyhledávání a třídění informací, schopnosti operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, porovnávat získané výsledky, plánovat, hodnotit výsledky svého učení.
- *Kompetence řešení problémů* – ukázat žákům různé zdroje informací, objevovat různé varianty řešení, prakticky ověřovat správnost řešení.
- *Kompetence komunikativní* – rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky.
- *Kompetence sociální a personální* – vytvářet schopnost spolupracovat ve skupině, podílet se na tvorbě pravidel skupinové spolupráce a dodržovat je.
- *Kompetence občanské* – vést žáky k respektování názorů druhých, k uvědomování si svých práv i povinností.
- *Kompetence pracovní* – učit žáky pracovat podle návodu, stanoveného postupu, hledat vlastní postup, využívat znalosti a zkušenosti z jiných vzdělávacích oblastí.
- *Kompetence digitální* – volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílní práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)

Začleněná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, okruh Osobnostní rozvoj, část Rozvoj schopností poznávání.

Mezipředmětové vztahy můžeme v systému základního vzdělávání nalézt zejména ke vzdělávacím oblastem Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Informační a komunikační technologie.

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Časová dotace předmětu **Matematika** je na druhém stupni čtyři vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá podle možností v odborné učebně nebo v domovských třídách.

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů i různých směrů studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, přesnost, pracovitost a kritičnost.

Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Předmět je členěn na oddíly:

- Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V matematice rozvíjíme tyto klíčové kompetence:

- *Kompetence k učení* – vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k výběru a využití efektivních metod učení, ke schopnosti operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, k porovnávání získaných výsledků, k plánování, hodnocení výsledků svého učení.
- *Kompetence řešení problémů* – ukazujeme žákům různé zdroje informací, vedeme žáky k objevování různých variant řešení, k využívání získaných vědomostí a k praktickému ověřování správnosti řešení. Chceme, aby žák užíval při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy.
- *Kompetence komunikativní* – rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky, vyjadřovat názory v logickém sledu.
- *Kompetence sociální a personální* – vytváříme schopnost žáků spolupracovat ve skupině, podílet se na tvorbě pravidel skupinové spolupráce a dodržovat je, respektovat různá hlediska řešení problémů.
- *Kompetence občanské* – vedeme žáky k respektování názorů druhých, k uvědomování si svých práv i povinností, k zodpovědnému rozhodování poskytnout účinnou pomoc druhému při řešení problému.
- *Kompetence pracovní* – učíme žáky pracovat podle návodu, stanoveného postupu, hledat vlastní postup, využívat znalosti a zkušenosti z jiných vzdělávacích oblastí v rámci vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vedeme žáky k účinnému rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Ve vyučovacím procesu využíváme frontální práci, skupinovou výuku s prvky kooperativní výuky, individuální výuku. Vedeme žáky ke zdokonalení v samostatné a kritické práci se zdroji informací a k využívání prostředků výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů).

V matematice se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana.

MATEMATIKA

ROČNÍK: 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojená početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

1. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používá přirozená čísla k modelování reálných situací ✓ počítá předměty v daném souboru ✓ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 ✓ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ✓ provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytváří soubory s daným počtem prvků ✓ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci 	<p>Obor přirozených čísel</p> <p>Počítání prvků porovnávání</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru do 0- 20</p> <p>Manipulace s předměty</p> <p>Číselná osa</p> <p>Závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>Rovinné geometrické útvary</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Sociální rozvoj – Mezi lidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p>

2. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se na číselné ose a v číselné řadě 	<p>Číselný obor 0-100</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem přes desítku ✓ řeší slovní úlohy i typu o n- více, o n- méně ✓ zaokrouhluje číslo do 100 na desítky ✓ násobí a dělí čísla 0,1,2,3,4,5 ✓ užívá násobení a dělení čísla 0,1,2,3,4,5 v praktických situacích ✓ počítá příklady se závorkami <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ kreslí křivé a rovné čáry ✓ rýsuje úsečky, odhaduje a měří jejich délku na mm, cm a dm ✓ používá měření a odhadu délky v praxi ✓ určí základní geometrické tvary a tělesa ✓ rozeznává jednotky času 	<p>Slovní úlohy</p> <p>Násobení a dělení čísla 0,1,2,3,4,5</p> <p>Závorky</p> <p>Úsečka, příčka Jednotky délky</p> <p>Geometrické tvary a tělesa</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu</p> <p>Sociální rozvoj – Mezi lidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Orientace v čase (Člověk a jeho svět)</p>
---	---	--

3. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čte a píše trojčíferná čísla ✓ vytváří soubory s daným počtem prvků do 1000 ✓ porovnává čísla do 1000 pomocí číselné osy. ✓ řeší a vytváří slovní úlohy na porovnávání dvou trojčíferných čísel <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňuje si zákonitosti písemného sčítání a odčítání ✓ orientuje se v čase ✓ pamětně sčítá a odčítá dvojčíferná čísla ✓ písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla ✓ provádí odhad a kontrolu svých výpočtů ✓ rozkládá čísla na stovky, desítky a jednotky 	<p>Číselný obor 0 - 1000</p> <p>Sčítání a odčítání</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu</p> <p>Sociální rozvoj – Mezi lidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p>

<p>✓ řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel</p> <p>✓ řeší a vytváří slovní úlohy na vztahy o n-více (méně)</p> <p>Žák:</p> <p>✓ násobí a dělí v oboru násobílek</p> <p>✓ násobí a dělí dvojčiferné číslo jednociferným</p> <p>✓ vytváří úlohy na dělení se zbytkem</p> <p>✓ řeší slovní úlohy vedoucí k užívání vztahů n-krát více, n-krát méně</p> <p>✓ užívá příkladů z praxe</p> <p>Žák:</p> <p>✓ rýsuje přímky</p> <p>✓ vyznačuje polopřímky</p> <p>✓ pozná rozdíl mezi rovnoběžkami a různoběžkami</p> <p>✓ vyznačuje průsečík dvou přímek</p> <p>✓ sestrojí úsečku dané délky</p> <p>✓ rýsuje s přesností na milimetry</p> <p>✓ kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti</p> <p>✓ měří délky stran rovinných obrazců</p> <p>✓ užívá a převádí jednotky délky</p> <p>✓ určí obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran</p> <p>✓ orientuje se na mapě ČR</p>	<p>Násobení a dělení</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <p>Vzájemná poloha dvou přímek v rovině</p> <p>Jednotky délky</p> <p>Obvod</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Kreativita</p>
--	--	---

MATEMATIKA**ROČNÍK: 4. – 5.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE****Žák**

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- rozvoj finanční gramotnosti

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

4. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících ✓ čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose ✓ porovnává čísla do 1 000 000 ✓ zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky ✓ rozkládá čísla v desítkové soustavě ✓ písemně sčítá a odčítá ✓ pamětně násobí a dělí jednociferným číslem ✓ písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem ✓ písemně dělí jednociferným dělitelem ✓ provádí odhad a kontrolu svého výpočtu ✓ řeší slovní úlohy na dva až tři početní úkony Žák ✓ modeluje a určuje části celku ✓ zapíše zlomek	<p style="text-align: center;">Číselný obor do 1 000 000</p> <p style="text-align: center;">Zlomky</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Sociální rozvoj – Mezi lidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a</p>

<p>✓ řeší jednoduché úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny...daného počtu</p> <p>Žák:</p> <p>✓ určí vzájemnou polohu dvou přímk</p> <p>✓ sestrojí rovnoběžku s danou přímkou</p> <p>✓ sestrojí kolmici k dané přímce</p> <p>✓ narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem</p> <p>✓ sestrojí průsečík různoběžek</p> <p>Žák:</p> <p>✓ určí osu souměrnosti modelováním, překládáním</p> <p>✓ nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti</p> <p>Žák:</p> <p>✓ určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě</p> <p>✓ řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu a obvodu obdélníku a čtverce</p> <p>✓ vymodeluje síť kvádr, krychle</p> <p>✓ vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě</p>	<p style="text-align: center;">Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice</p> <p style="text-align: center;">Souměrnost</p> <p style="text-align: center;">Obsah a obvod čtverce a obdélníku, síť kvádru a krychle</p>	<p>sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Sociální rozvoj – Mezi lidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
--	--	---

5. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>✓ porovnává přirozená čísla</p> <p>✓ zobrazuje přirozená čísla na číselné ose</p> <p>✓ zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností</p> <p>✓ porovná a zobrazí na číselné ose přirozená čísla větší než milion</p> <p>✓ zaokrouhlí přirozená čísla větší než milion s požadovanou přesností</p> <p>Žák:</p> <p>✓ sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti</p> <p>✓ písemně sčítá 3-4 přirozená čísla</p>	<p style="text-align: center;">Porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel</p> <p style="text-align: center;">Sčítání a odčítání přirozených čísel</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Sociální rozvoj – Mezi lidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj –</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhledává, shromažďuje a třídí data ✓ zakreslí jednoduché grafy závislosti ✓ čte a sestavuje tabulky různých závislostí do tabulek ✓ doplňuje řadu čísel <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čistě narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici ✓ rozlišuje a popisuje druhy trojúhelníků podle délek stran ✓ výpočtem zjišťuje, zda trojúhelník lze sestavit ✓ vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ✓ určí obsah obdélníku a čtverce pomocí čtvercové sítě ✓ graficky sčítá a odčítá úsečky ✓ určí délku lomené čáry ✓ převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) ✓ užívá základní jednotky obsahu ✓ řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtverce a obdélníku <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje rozdíl mezi rovinnými útvary a tělesy ✓ pojmenuje kvádr, krychli, jehlan, kužel, válec a kouli <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje a popisuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině ✓ rozlišuje a sestaví rovnoběžky a kolmice <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná jednoduché osové souměrné útvary ✓ překládáním zjišťuje osu souměrnosti ✓ narýsuje osu úsečky 	<p style="text-align: center;">Práce s daty (závislosti, tabulky, grafy)</p> <p style="text-align: center;">Základní útvary v rovině</p> <p style="text-align: center;">Obvod a obsah obrazce</p> <p style="text-align: center;">Délka úsečky</p> <p style="text-align: center;">Převody jednotek</p> <p style="text-align: center;">Základní útvary v prostoru</p> <p style="text-align: center;">Vzájemná poloha dvou přímek v rovině</p> <p style="text-align: center;">Osová souměrnost</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Sociální rozvoj – Mezi lidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
---	---	--

MATEMATIKA**ROČNÍK: 6.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ČÍSLO A PROMĚNNÁ**

Žák

- provádí početní operace v oboru celých
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem), kritéria dělitelnosti
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá potřebnou matematickou symboliku při řešení jednoduchých konstrukčních úloh ✓ narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních ✓ změří velikost úhlu pomocí úhloměru ✓ užívá jednotky stupeň, minuta ✓ odhadne velikost úhlu ✓ násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma ✓ vyznačí vrcholové a vedlejší úhly, určí jejich velikosti 	<p>Úhel a jeho velikost</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rýsuje různé druhy čar a zná jejich užití ✓ sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti ✓ určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce 	<p>Osová souměrnost</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ třídí a popíše trojúhelníky ✓ sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku ✓ určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku ✓ sestrojí trojúhelník zadaný sss 	<p>Trojúhelník</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sestrojí obraz kváдру, krychle ve volném rovnoběžném promítání ✓ vypočítá objem a povrch kváдру a krychle ✓ používá a převádí jednotky objemu 	<p>Objem a povrch kváдру a krychle</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice Osobnostní rozvoj - Seberegulece a sebeorganizace</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ sestrojí síť kvádrů, krychle ✓ řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle 		<p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	--	---

MATEMATIKA**ROČNÍK: 7.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ČÍSLO A PROMĚNNÁ**

Žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapíše záporné a kladné číslo a zobrazí je na číselné ose ✓ určí opačné číslo k danému číslu ✓ sčítá a odčítá celá čísla ✓ násobí a dělí celá čísla ✓ užívat početní výkony s celými čísly v praxi ✓ řeší slovní úlohy na užití celých čísel ✓ čte a sestrojí jednoduchý graf v soustavě souřadnic 	Celá čísla	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zobrazí dané racionální číslo na číselné ose ✓ porovná dvě racionální čísla ✓ určí absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy ✓ sčítá a odčítá dvě racionální čísla ✓ násobí a dělí dvě racionální čísla ✓ užívá početní výkony s racionálními čísly v praxi ✓ řeší slovní úlohy na užití racionálních čísel 	Racionální čísla	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulece a sebeorganizace</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porovná dvě veličiny poměrem ✓ zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru ✓ rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru ✓ daný poměr zjednoduší krácením ✓ řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru ✓ využívá dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map ✓ zapíše tabulku přímé, nepřímé úměrnosti ✓ určí zda daná závislost je nebo není přímá 	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	<p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>lichoběžníků a zná jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sestrojí rovnoběžník a lichoběžník v jednoduchých případech ✓ vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku ✓ vypočítá obsah trojúhelníku ✓ vypočítá obvod a obsah lichoběžníku ✓ řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku ✓ sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou ✓ vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou.zákl. 	<p>Čtyřúhelníky, hranoly</p>	
--	-------------------------------------	--

MATEMATIKA**ROČNÍK: 8.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ČÍSLO A PROMĚNNÁ**

Žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru ✓ zná Pythagorovu větu a užívá ji v praxi <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určí mocniny s přirozeným mocnitelem ✓ provádí základní početní operace s mocninami ✓ zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ <p>Žák:</p>	<p>Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta</p> <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ určí hodnotu daného číselného výrazu ✓ zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech ✓ sčítá a odčítá celistvé výrazy ✓ násobí výraz jednočlenem ✓ upraví výraz vytýkáním před závorku ✓ násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlen trojčlenem ✓ užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ ke zjednodušení výrazů 	Výrazy	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj - Komunikace</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti svého řešení ✓ vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin ✓ řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice 	Lineární rovnice	<p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým (případně kruhovým) diagramem ✓ čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi ✓ určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky ✓ čte a sestavuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech 	Práce s daty	<p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice 		

- porovnává soubory dat
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určí podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl ✓ krátí a rozšiřuje lomené výrazy ✓ sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy ✓ násobí a dělí dva lomené výrazy ✓ řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli ✓ řešit slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<p>Lomený výraz, řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli</p> <p>Složené lomené výrazy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>dosazovací a sčítací metodou</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ provádí zkoušku řešení ✓ řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozezná funkční vztah od jiných vztahů ✓ určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce ✓ sestrojí graf lineární funkce a nepřímé úměrnosti $y = k/x$ ✓ řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic ✓ užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určí podobné útvary v rovině ✓ určí a používá poměr podobnosti ✓ sestrojí rovinný obraz podobný danému ✓ rozdělí úsečku dané délky v daném poměru ✓ užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sestrojí síť jehlanu ✓ vypočítá objem a povrch jehlanu v jednoduchých případech ✓ vypočítá objem a povrch kužele ✓ vypočítá objem a povrch koule <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře ✓ určí hledanou jistinu ✓ provádí jednoduché úrokování 	<p>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <p>Funkce</p> <p>Podobnost</p> <p>Jehlan, kužel, koule</p> <p>Základy finanční matematiky</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	---	--

5.3 Informatika

Vzdělávací oblast Informatika je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **Informatika**, který je vyučován na prvním i druhém stupni ZŠ.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah a rozsah vyučovacího předmětu **Informatika** je koncipován jako ucelený systém rozvoje informatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií. Obsahem výuky, kromě schopnosti práce s výpočetní technikou a internetem, je využívání učebních materiálů, které výpočetní techniku nevyžadují.

Žáci rozvíjejí své tvořivé schopnosti a uplatňují dosažené znalosti a dovednosti při řešení praktických problémů, s nimiž se setkává ve škole i mimo školu. Předmět podporuje jejich schopnosti orientovat se ve světě informací, bezpečně je vyhledávat, efektivně třídit a kriticky hodnotit. Součástí je také osvojování si dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Vyučovací předmět má povinnou časovou dotaci jedné vyučovací hodiny týdně ve 4. a 5. ročníku a jedné vyučovací hodiny týdně v 6. ročníku. Nadto mají žáci možnost zúčastnit se na 2. stupni volitelného kurzu. Tyto nadstavbové kurzy rozšiřují a prohlubují obsah výuky tohoto vyučovacího předmětu. Výuka probíhá v počítačové pracovně, vybavené stolními počítači, nebo v kmenových třídách, kde je možné využít přenosná digitální zařízení.

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - nabízet žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku digitálních technologií a jejich bezpečného užívání
- *Kompetence k řešení problémů*
  - samostatné vyhledávání spolehlivých zdrojů informací a jejich ověřování
  - využívání vhodných algoritmů při práci s programy
- *Kompetence komunikativní*
  - podpora vhodné a bezpečné vzájemné komunikace žáků v digitálním prostředí
- *Kompetence sociální a personální*
  - seznamování žáků s možnostmi sdílené práce a hledání společného řešení
- *Kompetence občanské*
  - příležitosti k pochopení práv a povinností souvisejících s využíváním digitálních technologií
- *Kompetence pracovní*
  - správné pracovní návyky při práci s počítačem
  - podpora vlastního rozvoje a příprava na uplatnění na trhu práce
- *Kompetence digitální*
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

5.3.1 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **Informatika**, který je vyučován na prvním i druhém stupni ZŠ.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah a rozsah vyučovacího předmětu **Informatika** je koncipován jako tří až šestiletý ucelený systém výuky základní počítačové gramotnosti pro žáky základní školy. Obsahem výuky, kromě znalosti práce s počítačem, internetem a dalšími informačními a komunikačními technologiemi na základní uživatelské úrovni, je seznámení žáka se základy užívání nejběžnějších SW programů a rozvíjení tvořivé schopnosti uplatnit dosažené znalosti a dovednosti při řešení praktických problémů, s nimiž se setkává ve škole i mimo školu. Dále zvýšení jejich schopnosti orientace ve světě informací, tedy znalostí a dovedností z oblasti vzniku, zpracování, přenosu a využívání informací.

Vyučovací předmět má povinnou časovou dotaci jedné vyučovací hodiny týdně v 6. ročníku. Výuka v těchto hodinách zabezpečuje minimální počítačovou gramotnost pro všechny žáky školy. Nadto mají žáci možnost zúčastnit se na 2. stupni volitelného kurzu. Tyto nadstavbové kurzy rozšiřují a prohlubují obsah výuky tohoto vyučovacího předmětu. Výuka probíhá v počítačové pracovně, žáci jsou děleni na skupiny po maximálně 18-ti žácích (zpravidla poloviny tříd).

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - nabízet žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku ICT a povedou k ochotě se o ni dále zajímat
  - předkládat žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů a vést je k jejich pravidelnému využívání
  - nabízet žákům dostatek možností k porozumění textům a obrazovým materiálům v oblasti ICT
- *Kompetence k řešení problémů*
  - předkládat žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů v oblasti ICT, časté zadávání úkolů zpracovávaných samostatně žáky na počítačích
  - vyvozování optimálních praktických postupů žáky v rámci jejich znalostí a možností
- *Kompetence komunikativní*
  - vést žáky k formulování vlastní názorů na problematiku ICT
  - častá komunikace žáků prostředky specifickými pro ICT (e-mail, web, chat)
- *Kompetence sociální a personální*
  - navozovat dostatek situací, které rozvíjí pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností
  - vytvářet dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v oblasti ICT
- *Kompetence občanské*
  - nabízet žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s ICT (autorská práva, počítačové pirátství) atd.
- *Kompetence pracovní*
  - rozvíjet správné pracovní návyky při práci s počítačem včetně hygieny a ochrany zdraví při práci

<ul style="list-style-type: none"> ✓ najde informace na více zdrojích a posoudí jejich věrohodnost, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ✓ zná zásady bezpečnosti a etiky při využívání internetu, rozezná nevhodný či nebezpečný obsah stránek ✓ pracuje s MS Outlook (nastavení programu) ✓ ovládá MS Outlook (přeposílání e-mailů, kopie, výroba a správa adresáře kontaktů, bezpečnost a etika při užívání e-mailů, správa programu, nebezpečí spamu) 	<p>Pokročilá práce s e-mailem a internetem (vyhledávání informací a komunikace)</p>	<p>Sociální rozvoj – Komunikace</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zná rozdíl mezi bitmapovou a vektorovou grafikou ✓ ovládá bitmapový grafický editor (např. MS malování, PhotoFilter) ✓ ovládá základy vektorového grafického editoru (Zoner Calisto) 	<p>Základy počítačové grafiky</p>	<p>Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládá základy práce v tabulkovém editoru MS Excel ✓ vytváří tabulky, porovnává data, používá jednoduché vzorce 	<p>Tabulkový editor - úvod</p>	<p>Osobnostní rozvoj – Psychohygiéna</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ posuzuje hodnotu a relevanci informací a informačních zdrojů, zná metody a nástroje jejich ověřování ✓ seznamuje se s vývojovými trendy informačních technologií ✓ prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě, webové stránky, prezentační programy, multimedia) ✓ seznámí se s ochranou práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika 	<p>Informatika</p>	<p>Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Člověk a jeho svět** v sobě zahrnuje vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Je to integrovaný předmět určený pro 1. - 5. ročník zahrnující v sobě předměty Prvouka,

Přírodověda a Vlastivěda. Předmět má v 1. – 3. ročníku dvouhodinovou týdenní dotaci a ve 4. a 5. ročníku tříhodinovou.

Vzdělávací oblast vychází z primárních přírodních a společenských zákonitostí a zdravého životního stylu, které si žáci na prvním stupni upevňují prostřednictvím:

- osvojování schopnosti vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm a chápat jeho algoritmy, které mohou být příznivé, ale i omezující
- výchovy k toleranci, naučit se vyjadřovat vlastní názor, respektovat názor druhých
- poznávání místní krajiny a místní oblasti, vytváření si uceleného obrazu o České republice
- utváření ucelené představy o způsobu života svých předků v různých historických obdobích
- pochopení kulturně historické souvislosti života lidí
- rozvíjet schopnost pozorovat, analyzovat a srovnávat věci, jevy a děje, výstižně o nich vyprávět
- vytvořit v dětech odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, kulturnímu dědictví a historickým památkám
- pochopení základních přírodních zákonitostí
- poznání souvislosti mezi organismy navzájem
- rozvíjení schopnosti pozorovat a zkoumat přírodu
- rozvíjení kladného vztahu k přírodě
- pochopení důležitosti zdravého životního stylu a souvislosti s naukou o lidském těle

Předmět Člověk a jeho svět využívá pro naplňování vzdělávacích cílů všech hlavních tematických okruhů všech průřezových témat (viz tabulka průřezových témat).

Předmět je realizován převážně ve třídách aktivními metodami výuky, vyplývající ze zkušeností žáků a prožitků, které se naplňují také pomocí krátkodobých projektů, celoškolských projektů, exkurzí a výletů. To jsou také prostředky pro vytváření příslušných kompetencí a výstupů.

- *Kompetence k učení*
  - nabízet dětem aktivační metody učení, položené na základ jejich zkušeností, které je povedou k osvojení si přírodních a společenských zákonitostí
  - mezi hlavní zařadit metody, které přináší program Čtením a psaním ke kritickému myšlení (KM), jejich prostřednictvím si děti osvojují strategie učení a dokážou nalézat osobní přínos toho, čemu se učí, učí se identifikovat své cíle a přemýšlet o tom, jak jich dosáhnout, je využívána (sebe)reflexe
- *Kompetence komunikativní, sociální a personální, řešení problému*
  - volit formy kooperativní výuky, aby děti vyjadřovaly svůj názor, přispěly svým názorem k úspěchu skupiny, tolerovaly názory jiných a obhájily svůj postoj, nesly zodpovědnost za společné dílo
  - vytvořit bezpečné prostředí - podporovat kreativitu při níž se nevyžaduje jedno správné řešení
  - klást dětem otázku proč?, která jim umožní pronikat hlouběji k podstatě různých jevů a situací, tedy porozumět, nikoli odsuzovat
  - trénovat schopnost naslouchání druhým, učit tolerovat a zvažovat nápady druhých, stehně jako jejich rozličné rodinné a kulturní zvyky
- *Kompetence pracovní*

- umožnit dětem vyzkoušet si v praxi, fungování přírodních zákonů formou pokusů, o přírodě nevyprávět, ale být její součástí
- odstranit stres a soutěživé klima, vytvořit pozitivní vztah ke škole a posílení duševního zdraví dětí
- *Kompetence digitální*
  - volit vhodné postupy, způsoby a prostředky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací a dat v reakci na aktuální společenské dění, dílčí práce a projekty
  - využívat digitální technologie k usnadnění práce
  - ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
  - dodržovat zásady etického jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

ČLOVĚK A JEHO SVĚT**ROČNÍK: 1. – 3.****Očekávané výstupy z RVP ZV:*****MÍSTO, KDE ŽIJEME***

Žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

LIDÉ A ČAS

Žák

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák

✓ charakterizuje stručně jednotlivé měsíce, roční období		
--	--	--

3. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ chápe pojem domov ✓ zná a orientuje se v místě svého bydliště ✓ poznává zvláštnosti a charakteristiky krajiny - typy krajiny ✓ orientuje se v krajině ✓ určuje světové strany ✓ orientuje se podle mapy plánu ✓ vyhýbá se rizikovým místům ✓ předchází rizikovým situacím <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje přírodu na živou (živočišné a rostliny) a neživou (nerosty, horniny) ✓ provádí jednoduché pokusy ✓ určuje společné a rozdílné vlastnosti látek ✓ měří dle základních veličin ✓ popíše koloběh vody v přírodě <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zná významné dny a svátky roku ✓ zná vánoční zvyky, tradice našich předků <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popisuje stavbu lidského těla, jeho základní funkce a projevy ✓ chápe význam rodiny, lidé a čas, povolání, zdraví člověka ✓ chápe význam lidských výtvorů ✓ uvědomuje si rizika spojená s užíváním návykových látek ✓ chápe rizika spojená s nadměrným používáním elektronických médií ✓ seznámí se s postupem v případě mimořádných situací (varovné signály, evakuace, zkouška sirén) 	<p>Škola, domov a krajina</p> <p>Příroda živá a neživá</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Voda</p> <p>Svátky, zvyky, tradice</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Osobní bezpečí</p>	<p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola, Občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování</p> <p>Environmentální výchova Ekosystémy Vztah člověka a prostředí</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p>

✓ seznámí se s fungováním integr. záchr. systému		
--	--	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚT**ROČNÍK: 4. – 5.****Očekávané výstupy z RVP ZV:*****MÍSTO, KDE ŽIJEME***

Žák

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy

LIDÉ A ČAS

Žák

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihovny, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Žák

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák

- využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

4. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvědomuje si jedinečnost planety Země vzhledem k vesmíru ✓ popíše základní pohyby Země ✓ vysvětlí základní podmínky života na Zemi (voda, světlo, teplo, vzduch, půda) ✓ uvědomuje si nezbytnost, zároveň však i nebezpečnost slunečního záření pro život na Zemi <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvědomuje si, že povrch Země se neustále vyvíjí ✓ poukáže na změny podnebí od rovníku k pólům ✓ charakterizuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou ✓ popisuje vlastnosti vody, vzduchu a půdy ✓ vytvoří si základní představu o oceánech a vodstvu na pevnině 	<p>Země ve vesmíru</p> <p>Základní podmínky života</p> <p>Svět</p> <p>Živá a neživá příroda</p> <p>Voda, vzduch půda</p>	<p>Mediální výchova Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj –, Psychohygiena Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná život ohrožující zranění ✓ přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického i psychického zdraví ✓ zná čísla tísňového volání a umí je vyvolat ✓ má povědomí, že návykové látky jsou nebezpečné a zdraví ohrožují ✓ zná postup v případě ohrožení (požár) a ví, jak se chránit <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje jednotlivá období našich předků ✓ orientuje se v Pověstech českých a v přehledu českých knížat ✓ charakterizuje vznik Velkomoravské říše ✓ orientuje se v časové přímce ✓ popisuje a srovnává dobu Karla IV. ✓ rozeznává slohy a kulturu ✓ vysvětlí vznik husitských válek a dělení obyvatelstva ✓ objasňuje život J. Husa ✓ charakterizuje české země za vlády Habsburků ✓ poznává a osvětluje rozvoj vědy ✓ popisuje život a učení J. A. Komenského <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládá běžně používaná digitální zařízení ✓ vyhledává informace, pracuje s více zdroji, ověřuje ✓ využívá běžně používané aplikace a služby ✓ využívá digitální technologie k procvičování získaných znalostí 	<p>Integrovaný záchranný systém</p> <p>Vlastní emocionalita a její zvládnání</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <p>Nejstarší osídlení naší do vlasti</p> <p>Karel IV. Architektura</p> <p>Doba husitská</p> <p>Habsburkové</p> <p>Digitální technologie</p>	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládá běžně používaná digitální zařízení ✓ vyhledává informace, pracuje s více zdroji, ověřuje ✓ využívá běžně používané aplikace a služby ✓ provádí průzkumy na různá témata, reprodukuje závěry ✓ vytváří jednoduché prezentace ✓ využívá digitální technologie ke komunikaci ✓ využívá digitální technologie k procvičování získaných znalostí 		
--	--	--

5.5 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována v rámci vyučovacích předmětů **Dějepis a Občanská výchova**

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Dějepis** je zařazen jako povinný v 6.- 9. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. Výuka probíhá převážně ve třídě, některé aktivity též v počítačové pracovně. Součástí výuky jsou tematicky zaměřené vycházky, návštěvy muzeí a galerií a exkurze. Některá témata jsou zpracovávána formou projektů.

Vyučovací předmět Dějepis jako součást vzdělávací oblasti Člověk a společnost dílem navazuje na obsah předmětu Člověk a jeho svět, prohlubuje jej a rozvíjí. Dějepis přináší ucelený pohled na dějiny lidstva se zvláštním zřetelem k dějinám národním.

Mezi jeho hlavní cíle patří pochopení společenských, politických a kulturních dějů a jevů ve světě, který žáky obklopuje, dále pak získání celistvého obrazu historie v její mnohostrannosti.

Žáci jsou vedeni k orientaci v kontinuitě dějinných procesů, k chápání příčin a důsledků událostí a k porozumění souvislostem regionálních, národních a světových dějin. Specifickým úkolem předmětu je též formování morálních a hodnotových postojů žáků, vedení k vytváření vlastních stanovisek a ke schopnosti jejich prezentace, výchova k úctě ke kulturnímu dědictví a k chápání a respektování odlišností jiných národů a etnických skupin.

V rámci předmětu Dějepis jsou realizována všechna průřezová témata (viz. tabulka).

Pro utváření klíčových kompetencí jsou v předmětu Dějepis uplatňovány následující výchovné a vzdělávací strategie:

- *Kompetence k učení*
  - žáci jsou orientováni na podstatné učivo, vedeni k chápání souvislostí mezi historickými událostmi a ke schopnosti zobecnění
  - žákům jsou předkládány různé druhy spolehlivých informačních zdrojů
  - žáci jsou motivováni prostřednictvím uměleckých děl, dokumentů i návštěv kulturních památek

- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci jsou vedeni k práci s informačními zdroji , k jejich porovnávání a ke kritickému přístupu k nim
  - žákům jsou předkládány náměty k samostatnému uvažování, případně i k řešení problémů
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni k utváření schopnosti vyjadřovat a obhajovat své názory a stanoviska na základě dobré znalosti problematiky, k naslouchání argumentům ostatních a k diskusi o nich
  - při seznamování s novou látkou je upřednostňována dialogická forma práce
- *Kompetence sociální a personální*
  - při skupinové práci i spolupráci na projektech jsou žáci vedeni ke vzájemnému uznání a pomoci
  - jsou navozovány situace, které přispívají k posilování pozitivní sebedůvěry žáků
- *Kompetence občanské*
  - na základě rozboru historických událostí a jednání jednotlivých osobností jsou žáci vedeni k utváření občanských postojů, k poznání mravních hodnot , k respektu k lidským a občanským právům a k vědomí spoluodpovědnosti

DĚJEPIS**ROČNÍK: 6.****Očekávané výstupy z RVP ZV:**

Žák:

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ vysvětlí cíl a způsob poznávání historie, poslání a úkoly archivů, muzeí, knihoven a galerií		Osobnostní a sociální výchova

<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se na mapách a v historickém čase ✓ rozumí periodizaci dějin ✓ charakterizuje současný názor na vznik světa a člověka založený na principech vědeckého poznání <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje paleolit, neolit a dobu kovů (nástroje, způsoby obživy, společenskou organizaci, způsob života, umění) ✓ ukáže na mapě pravěké osídlení Evropy a našich zemí ✓ charakterizuje pozůstatky pravěkých kultur na našem území <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní vliv přírodních poměrů na vznik a vývoj starověkých států ✓ situuje nejstarší civilizace světa ✓ uvede obecné znaky a specifické zvláštnosti hospodářského, společenského, politického , kulturního a náboženského vývoje starověkých států ✓ objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace ✓ objasní přínos starověkých států Předního Východu a krétské kultury pro rozvoj evropské civilizace ✓ podrobněji objasní vývoj a náboženství v oblasti Palestiny - se zřetelem k pochopení vlivů a odkazů v dalším kulturním vývoji Evropy <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké společnosti ✓ objasní úlohu bájí, pověstí a náboženství v životě Řeků ✓ vysvětlí význam styků Řeků s okolním světem ✓ porovná zřízení a způsob života ve Spartě a v Aténách ✓ vysvětlí význam boje za svobodu ✓ charakterizuje přínos řecké a helenistické kultury pro rozvoj 	<p>Úvod do studia dějepisu</p> <p style="text-align: center;">Pravěk</p> <p style="text-align: center;">Nejstarší starověké civilizace</p> <p style="text-align: center;">Antické Řecko a Řím</p>	<p>Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Multikulturní výchova Etnický původ</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference, Multikulturalita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
---	---	--

<p>evropské civilizace (písmo, věda, umění, sport a hry, významné osobnosti)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše přírodní poměry Říma a objasní jejich vliv na vývoj římské společnosti. ✓ charakterizuje období republiky a císařství ✓ vysvětlí podstatu a význam křesťanství ✓ objasní vliv římské kultury (písmo, jazyk, věda, umění, způsob života, náboženství) na evropskou civilizaci ✓ uvede nejvýznamnější památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví ✓ porovná situaci ve střední Evropě a objasní její styky s antickým Středomořím 		<p>Výchova k myšlení v globálních souvislostech Jsme Evropané</p>
---	--	--

DĚJEPIS**ROČNÍK: 7.****Očekávané výstupy z RVP ZV:**

Žák:

- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury
- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
---------------------------------	--------------	-----------------------------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše osídlení Evropy v raném středověku ✓ objasní postavení a úlohu církve ve středověké společnosti ✓ objasní okolnosti arabských výbojů, charakterizuje arabskou kulturu a náboženství ✓ charakterizuje vývoj v říši byzantské a franské ✓ charakterizuje první státní útvary na našem území ✓ objasní význam cyrilometodějské misie ✓ charakterizuje vývoj v jednotlivých částech Evropy, popíše hlavní události ✓ objasní příčiny a důsledky křížových výprav do Svaté země ✓ popíše strukturu společnosti a charakterizuje hospodářství v raném středověku ✓ charakterizuje románskou kulturu, uvede příklady románských památek 	<p>Raný středověk</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Multikulturní výchova Etnický původ</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše pokrok v hospodářství a způsob života jednotlivých společenských vrstev ve 13.-15.století ✓ charakterizuje vývoj českého státu za vlády posledních Přemyslovců ✓ osvětlí hlavní události stoleté války a její výsledek ✓ objasní důsledky vpádu Mongolů pro východní Evropu ✓ charakterizuje gotickou kulturu ✓ charakterizuje období vlády Lucemburků v českém státě a uvede souvislosti s evropským vývojem ✓ charakterizuje období husitství (náboženství, společnost, vojenství) a období vlády Jiřího z Poděbrad ✓ komentuje postup tureckých výbojů v Evropě ✓ popíše okolnosti vzniku Španělska. ✓ charakterizuje pozdně gotickou a renesanční kulturu 	<p>Vrcholný středověk</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

✓ charakterizuje období vlády Jagellonců v českém státě, začlení je do evropského kontextu		
--	--	--

DĚJEPIS**ROČNÍK: 8.****Očekávané výstupy z RVP ZV:**

Žák:

- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
--------------------------	-------	----------------------------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše hlavní objevné cesty a vysvětlí jejich význam pro další vývoj Evropy ✓ objasní hospodářské a kulturní změny v Evropě a nerovnoměrnost vývoje jednotlivých oblastí ✓ objasní příčiny a důsledky reformace ✓ charakterizuje evropskou kulturu v 16.století a uvede její hlavní představitele ✓ charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii ✓ objasní okolnosti vzniku samostatného ruského státu ✓ charakterizuje vývoj v západní Evropě ve 2.polovině 16.století ✓ objasní politickou a náboženskou situaci v českém státě v době předbělohorské ✓ objasní příčiny a důsledky třicetileté války se zřetelem k vývoji v našich zemích ✓ objasní příčiny občanské války v Anglii a její důsledky ✓ charakterizuje absolutismus na příkladu Francie za vlády Ludvíka XIV ✓ popíše situaci v českých zemích po skončení třicetileté války ✓ charakterizuje barokní kulturu a životní styl 	<p>Počátky nové doby</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Multikulturní výchova Etnický původ</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní vývoj v Rusku za Petra I. ✓ objasní rozvoj pruského státu ✓ charakterizuje období osvícenského absolutismu v habsburské monarchii ✓ objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský, a kulturní rozvoj ✓ objasní vznik USA ✓ objasní příčiny francouzské revoluce a její vliv na evropské země ✓ objasní důsledky napoleonských válek 	<p>Modernizace společnosti</p>	<p>Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše uspořádání Evropy po vídeňském kongresu ✓ objasní význam průmyslové revoluce a její důsledky pro život společnosti ✓ charakterizuje národní obrození a úlohu jednotlivých osobností ✓ objasní příčiny a výsledky revoluce v roce 1848 ✓ charakterizuje vývoj v našich zemích a v Evropě v 50.a 60.letech 19.století ✓ charakterizuje osídlení a hospodářství USA , objasní příčiny a výsledky občanské války ✓ ukáže na mapě hlavní koloniální velmoci a jejich kolonie, objasní podstatu koloniálního systému ✓ vysvětlí nerovnoměrnost vývoje jednotlivých částí světa 		<p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p>
--	--	--

DĚJEPIS**ROČNÍK: 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV:**

Žák:

- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
---------------------------------	--------------	-----------------------------------

<p>1989 v kontextu s evropským a světovým vývojem</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyloží podstatu a cíle mezinárodní integrace ✓ charakterizuje vývoj v Československu po pádu komunistického režimu ✓ charakterizuje rozvoj vědy, techniky a kultury (s důrazem na pluralismus kultur) ✓ orientuje se v problémech současného světa 		<p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p>
---	--	--

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Občanská výchova** je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Je vyučován v šestém až devátém ročníku s časovou dotací jedné vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá převážně ve třídě, případně v počítačové pracovně. Součástí výuky jsou i tematické exkurze, přednášky a besedy. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Občanská výchova má za cíl formovat a rozvíjet osobnost žáka jako občana státu. V návaznosti na učivo předmětu Člověk a jeho svět a v přímém propojení s učivem dějepisu, zeměpisu, rodinné výchovy a dalších předmětů orientuje žáky v životě společnosti a státu a seznamuje je s postavením jednotlivce ve společenských vztazích. Pomáhá žákům v hledání vlastní identity a ve formování postojů a pozitivní hodnotové orientace. Rozvíjí jejich způsobilost k mravně odpovědnému jednání a vede je ke vhodnému výběru profesionální i životní dráhy.

V rámci učiva předmětu Občanská výchova se realizují tato průřezová témata : Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Výchova k myšlení v globálních souvislostech, Environmentální výchova. Ve vyučovacím procesu se využívají metody řízeného rozhovoru, problémového vyučování a dramatizace. Je uplatňována frontální i skupinová forma práce. Žáci jsou vedeni k samostatné práci s informacemi z různých zdrojů a ke schopnosti jejich rozboru a kritického hodnocení. Důraz je kladen na ústní projev a na osvojení všech zásad diskuse.

Pro utváření klíčových kompetencí jsou uplatňovány následující výchovné a vzdělávací postupy:

- *Kompetence k učení*
  - Vzhledem k formativní funkci předmětu převažují v didaktické práci učitele aktivizující metody a formy – diskuse, dialog, rozbor textů a úvahy (společné, skupinové či individuální). Žáci vycházejí ze známého a poznaného a jsou vedeni ke hlubšímu vhledu do problematiky a ke schopnosti zobecnění a systematizace poznatků, případně k osvojení důležitých faktů. Žáci jsou vedeni k práci s různými informačními zdroji. Součástí výuky jsou besedy, přednášky odborníků, návštěvy kulturních institucí

a výkonných, správních a soudních orgánů.

- *Kompetence k řešení problémů*
  - Žáci se učí porovnávat odborné názory, mediální tvrzení a vlastní zkušenosti. Vyvozují a v rámci svých možností navrhnou optimální postupy při řešení problémů osobních, rodinných, skupinových i celospolečenských . Jsou vedeni k samostatnému pozorování jevů a jednání lidí (s důrazem na rozvíjení schopnosti pohledu na sebe samé), k jejich vyhodnocování a utváření praktických závěrů. Kromě diskusí, úvah a kritických rozborů jsou využívány také aktivizující hry a simulace.
- *Kompetence komunikativní*
  - Celá práce v předmětu směřuje ke zdokonalování ústního projevu žáků a jejich schopnosti utvářet a prezentovat vlastní názory. Žáci jsou vedeni k aktivnímu naslouchání , k osvojení a dodržování všech pravidel diskuse a k ovládnutí svých emocí. Formou nácviku v modelových situacích se též učí vhodnému vystupování a přiměřeným reakcím v rozmanitých společenských situacích.
- *Kompetence sociální a personální*
  - Ve výuce jsou navozovány situace, které vedou k vědomí odlišnosti a Jedinečnosti každého člověka a k rozvíjení pozitivní sebedůvěry žáků . Je rozvíjeno i vědomí vlastních možností, ale též odpovědnosti. Žáci se učí poznávat a respektovat osobnost druhého, je prohlubována schopnost empatie. Zvláště při skupinové práci nebo práci na projektech si osvojují zásady kooperace a poznávají důležitost vzájemné pomoci.
- *Kompetence občanské*
  - Velká část obsahu předmětu se týká úlohy člověka jako občana. Žáci jsou vedeni k pochopení občanských práv a povinností a k utváření postojů založených na odpovědnosti a mravních zásadách. Pracují se základními právními dokumenty, učí se rozumět aktuálním událostem (rozbor zpráv z tisku i z dalších sdělovacích prostředků). Formou praktických činností (vyplnění složenky, dotazníku, sepsání životopisu atp.) se připravují na běžné situace občanského života.
- *Kompetence pracovní*
  - Žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

OBČANSKÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvádí důvody a důsledky lidské nesnášenlivosti doma i ve světě ✓ vyjadřuje své možnosti pomoci potřebným a lidem v nouzi jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu ✓ chápe význam pojmu lidská solidarita <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvědomuje si důležitost aktivního využití volného času, význam koníčků a zájmů pro všeobecný rozvoj člověka ✓ uvádí důsledky nedostatku volného času z hlediska zdraví 	Volný čas	
--	------------------	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 7.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI**

Žák

- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

STÁT A PRÁVO

Žák

- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák

- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdůvodní, proč je důležité, aby člověk řídil své jednání a rozhodování na základě mravních hodnot, vysvětlí, jaký význam má v životě jednotlivce a společnosti mravní odpovědnost za vlastní činy (jednání) ✓ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ✓ objasní na příkladech ze života úlohu svědomí ✓ vysvětlí, jaký význam má osobní kázeň pro život ✓ uvede a na příkladech rozliší případy morálního a nemorálního jednání ✓ vysvětlí a rozliší mravné a nemravné jednání ✓ vysvětlí rozdíl mezi mravností, morálkou a právem, odliší mravní a právní normu ✓ vysvětlí pojem svoboda člověka <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede příklady potřebných lidí ve společnosti ✓ zdůvodní příčiny a vysvětlí význam sociální nerovnosti lidí ✓ objasní význam úpravy lidských práv v dokumentech, uvede nejdůležitější 	<p>Člověk a morálka</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<p>dokumenty upravující lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede příklady některých specifických lidských práv ✓ popíše, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte, uvede příklady porušování nebo ohrožování práv dětí ✓ uvede, která základní lidská práva garantuje Ústavní listina práv a svobod ✓ vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce a společnosti dodržování lidských práv ✓ zaujímá tolerantní postoje k menšinám (ze zvláštním zřetelem na rasismus, xenofobii a extremismus) ✓ uvede příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s porušováním nebo ohrožováním základních lidských práv a svobod ✓ popíše a objasní možné důsledky ohrožování nebo porušování základních lidských práv a svobod ✓ uvede příklady možných způsobů, jak se může člověk domáhat svých lidských práv ✓ uvede a popíše na příkladech z nedávné minulosti a ze současnosti nejzávažnější problémy v oblasti lidských práv ✓ popíše příklady řešení některých problémů v oblasti lidských práv zákonnou cestou 	<p>Člověk a lidská práva</p>	<p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje a uvede na příkladu ČR nejzávažnější planetární problémy současnosti a způsoby jejich řešení ✓ objasní význam společného řešení nastalých problémů a uvede některé významné 	<p>Globální problémy lidstva</p>	<p>Mediální výchova Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p>

<p>formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede a popíše způsoby podílu člověka na ochraně přírodního a kulturního prostředí ✓ rozpozná nevhodné projevy konzumního chování ✓ rozezná projevy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti ✓ vyjádří svůj osobní postoj k uvedeným problémům <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše a rozliší projevy kladných a záporných charakterových vlastností člověka ✓ ukáže na příkladech charakterové nedostatky člověka ✓ popíše některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti ✓ uvede příklady vynakládání volního úsilí, vyloží, jak lze ovlivnit pěstování kladných volních vlastností ✓ vysvětlí a zdůvodní význam vůle při překonávání překážek ✓ rozliší kladné a záporné vlivy vrstevnických skupin na osobnost dospívajícího člov. ✓ rozliší vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času 	<p>Člověk jako osobnost</p>	<p>Výchova k myšlení v globálních souvislostech</p>
--	------------------------------------	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák

- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

STÁT A PRÁVO

Žák

- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajištění obrany státu
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák

- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák ✓ charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka z hlediska významných sociálních událostí ✓ uvede činitele ovlivňující tělesné, duševní, citové a sociální proměny člověka	Podobnost a odlišnost lidí	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

<p>postoj ke způsobům jeho potírání</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ✓ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů ✓ uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni /obec, region/ 	<p>Globální problémy lidstva</p>	
---	---	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI**

Žák

- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby ochrany
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít

- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané

STÁT A PRÁVO

Žák

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ vysvětlí význam práva ✓ rozliší a správně používá pojmy právní předpis, právní norma a zákon ✓ vysvětlí význam dodržování právních norem		Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede, kdy a jak vzniká způsobilost člověka k právním úkonům a jaká práva a povinnosti tím přebírá ✓ orientuje se v právním řádu ČR ✓ rozlišuje, ve kterých oblastech se uplatňují jednotlivá právní odvětví ✓ objasní vznik a význam zákonů ✓ vysvětlí podstatu smluv a zásady jejich uzavírání ✓ objasní možné důsledky nedodržování nebo porušování právních norem, popíše možné postihy ✓ rozpozná rozdíly mezi přestupkem a trestným činem ✓ objasní význam a úkoly soudů, státního zastupitelství, advokacie a notářství 	<p>Právo</p>	<p>Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí úlohu státu ✓ rozlišuje typy států a charakteristické rysy režimů demokratických a autokratických, uvede jejich příklady ✓ popíše základní principy demokratického řízení státu ✓ vysvětlí význam pojmu právní stát a objasní úkoly státu vůči občanům ✓ orientuje se v textu ústavy, komentuje základní ustanovení ✓ objasní význam voleb a systém zastupitelských orgánů ✓ charakterizuje platné volební právo ✓ vyloží volební procedury ✓ uvede příklady důležitých politických stran, rozlišuje jejich programy ✓ uvede nositele, funkce a úkoly moci zákonodárné, výkonné a soudní ✓ objasní úlohu místní samosprávy ✓ uvede příklady způsobů, jakými se občan může podílet na veřejných záležitostech 	<p>Stát</p>	<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie, Formy participace občanů v politickém životě</p>

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Fyzika** je vyučován od šestého do devátého ročníku vždy s časovou dotací dvě vyučovací hodiny týdně. Výuky probíhá podle možností v odborné učebně nebo v domovských třídách.

Učivo navazuje svým obsahem na předmět Člověk a jeho svět, vyučovaný na prvním stupni. V předmětu si žáci osvojují nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům, vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické praxi. Fyzika významně přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, učí žáky přesnému vyjadřování, rozvíjí jejich specifické zájmy a uvádí je do možností moderních technologií.

Poznatky a dovednosti získané ve fyzice vedou i k tomu, aby si žáci uvědomovali hodnotu vědeckého poznání i potřebu jeho využívání ku prospěchu jedince i lidské společnosti.

Předmět je členěn na oddíly:

- Látky a tělesa
- Pohyb těles, síly
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Energie
- Zvukové děje
- Elektromagnetické a světelné děje
- Vesmír

Ve Fyzice rozvíjíme tyto klíčové kompetence:

- *Kompetence k učení* – vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k výběru a využití efektivních metod učení, ke schopnosti operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, k porovnávání získaných výsledků, k plánování, hodnocení výsledků svého učení. Dále vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání získaných výsledků a jejich využívání v budoucnosti.
- *Kompetence řešení problémů* – ukazujeme žákům různé zdroje informací, vedeme žáky k objevování různých variant řešení, k využívání získaných vědomostí a k praktickému ověřování správnosti řešení. Chceme, aby žák užíval při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy, aby se nenechal odradit případným nezdarem a vytrvale hledal konečné řešení problému.
- *Kompetence komunikativní* – rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky, vyjadřovat názory v logickém sledu. Chceme, aby žák využíval informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- *Kompetence sociální a personální* – vytváříme schopnost žáků spolupracovat ve skupině, podílet se na tvorbě pravidel skupinové spolupráce a dodržovat je, respektovat různá hlediska řešení problémů.
- *Kompetence občanské* – vedeme žáky k respektování názorů druhých, k uvědomování si svých práv i povinností, k zodpovědnému rozhodování poskytnout účinnou pomoc druhému při řešení problému.
- *Kompetence pracovní* – snažíme se, aby žák používal bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Učíme žáky pracovat podle návodu, stanoveného postupu, hledat vlastní postup, využívat znalosti a zkušenosti z jiných vzdělávacích oblastí v rámci

vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vedeme žáky k účinnému rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Ve vyučovacím procesu využíváme metody pozorování, měření, experimentování, tvorbu a ověřování hypotéz, analýzu výsledků měření a vyvozování závěrů. Dále používáme skupinovou práci, kooperativní výuku, ale i frontální výuku.

Ve fyzice se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

FYZIKA

ROČNÍK: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

LÁTKY A TĚLESA

Žák

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozliší na příkladech pojmy těleso a látka ✓ určí skupenství látky (tělesa) ✓ charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic a uvede jevy, které jej potvrzují ✓ charakterizuje hlavní rozdíly mezi složením látek pevných, kapalných a plyných ✓ vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou ✓ určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny 	<p>Vlastnosti látek a těles</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede hlavní jednotky délky, některé její díly a násobky ✓ změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek ✓ uvede hlavní jednotku objemu, některé její díly a násobky ✓ změří objem tělesa odměrným válcem a zapíše výsledek ✓ uvede hlavní jednotku hmotnosti, některé její díly a násobky ✓ změří hmotnost tělesa na váhách a zapíše výsledek ✓ uvede jednotky hustoty ✓ experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu ✓ používá vztah pro výpočet hustoty při řešení problémů a úloh, vyhledá hustotu látek v tabulkách ✓ uvede hlavní jednotku času, některé její díly a jednotky ✓ používá vztahy mezi jednotkami času při řešení problémů a úloh ✓ uvede jednotku teploty, změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek ✓ posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší a využívá této znalosti při řešení praktických problémů 		<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperační a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
---	--	--

FYZIKA**ROČNÍK: 7.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****POHYB TĚLES, SÍLY**

Žák

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- změří velikost působící síly
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

SVĚTELNÉ DĚJE

Žák

- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ z konkrétního příkladu pozná, zda těleso je v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu ✓ změří dráhu uraženou tělesem a zapíše výsledek ✓ uvede jednotky času a vyjádří čas při dané jednotce jinou časovou jednotkou a změří čas a zapíše výsledek ✓ rozezná pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný ✓ experimentálně určí rychlost rovnoměrného či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu ze změřené dráhy a doby ✓ vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítá z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti 	<p>Pohyby těles</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ posoudí v konkrétní situaci, které dva objekty na sebe působí ✓ uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly Newton a některé násobky či díly této jednotky; vyjádří velikost síly při dané jednotce jinou jednotkou síly ✓ znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti a určí z orientované úsečky velikost působící síly a zapíše výsledek ✓ změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek ✓ charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa ✓ používá vztah mezi gravitační silou a hmotností při řešení problémů a úloh ✓ pracuje s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole (v jeho daném místě) a její jednotkou N/kg ✓ určí pomocí olovnice svislý směr ✓ charakterizuje tlakovou sílu ✓ uvede hlavní jednotku tlaku Pascal, některé její násobky a díly a vyjádří tlak při dané jednotce jinou jednotkou tlaku a používá vztah pro tlak při řešení problémů a úloh ✓ využívá poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností styčných ploch, ale ne s jejich obsahem ✓ určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech ✓ objasní podstatu prvního, druhého a třetího pohybového zákona a používá je pro 	<p>Síly</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu</p> <p>Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperační a kompetice</p> <p>Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	--------------------	---

<p>objasňování běžných situací i při řešení problémů a úloh</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určí rameno síly, je – li dáno působíště síly a osa otáčení tělesa ✓ používá vztah pro moment síly při řešení problémů a úloh a uvede hlavní jednotku momentu síly (N.m) ✓ experimentálně určí moment síly ze změřené síly a ramene síly ✓ pozná zda síly působící na těleso jsou v rovnováze ✓ vyjádří rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí sil a momentů sil a využívá toho k objasňování funkce páky a pevné kladky v praxi ✓ charakterizuje těžiště tělesa jako působíště gravitační síly působící na těleso a určí experimentálně těžiště tělesa ✓ využít poznatek, že poloha těžiště v tělese závisí na rozložení látky v něm, pro objasňování praktických situací <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní podstatu Pascalova zákona a používá ho při řešení problémů a úloh (především těch, které souvisejí s principem hydraulického lisu) ✓ charakterizuje hydrostatický tlak jako tlak způsobený gravitační silou působící na klidnou kapalinu v nádobě a používá vztah pro hydrostatický tlak při řešení problémů a úloh ✓ objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny či plynu, určí její velikost a směr v konkrétních situacích ✓ objasní podstatu Archimédova zákona a používá ho při řešení problémů a úloh ✓ charakterizuje atmosférický tlak jako tlak v atmosféře vyvolaný v ní gravitační silou a objasní 	<p>Mechanické vlastnosti tekutin</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	---	---

<p>podstatu jeho určení pomocí Torricelliho pokusu</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ z porovnání velikostí gravitační síly a vztlakové síly působících na těleso v kapalině (či plynu) určí, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat ✓ určí ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda v nádobě je přetlak či podtlak <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje zdroj světla, rozlišuje mezi zdrojem světla a tělesem pouze světlo odrážejícím a charakterizovat bodový a plošný zdroj světla ✓ charakterizuje optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnorodé a nestejnorodé ✓ objasní a načrtne vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsků pomocí clony, objasní vznik stínu za tělesem a objasní a načrtnout vznik zatmění Slunce a Měsíce ✓ uvede, že rychlost světla (jakékoli barvy) je konečná a největší ve vakuu ✓ uvede, že opticky hustší (řidší) je to prostředí, v němž je rychlost světla menší (větší) ✓ charakterizuje zákon odrazu světla a používá ho především při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem ✓ charakterizuje pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti kulového zrcadla ✓ charakterizuje lom světla ke kolmici a od kolmice ✓ určí ze znalosti úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí či znalosti rychlostí světla v těchto prostředích, zda nastává lom od kolmice či ke kolmici 	<p>Světelné jevy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
---	-----------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ používá uvedené znalosti o lomu světla hlavně při objasňování principu zobrazení předmětu tenkou čočkou (spojkou a rozptylkou) ✓ charakterizuje pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti tenké čočky a ohniskovou vzdálenost změří ✓ objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou ✓ objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění brýlemi ✓ objasní lom světla na optickém hranolu a objasní rozklad bílého světla hranolem 		
--	--	--

FYZIKA**ROČNÍK: 8.****Očekávané výstupy z RVP ZV:*****ENERGIE***

Žák

- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE

Žák

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- zapojí správně polovodičovou diodu

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso ✓ uvede hlavní jednotku elektrického náboje APOD., některé její díly a vyjadřuje náboj při dané jednotce jinou jednotkou náboje ✓ uvede hlavní jednotku napětí (V), některé její díly a násobky, vyjadřuje napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí a měří stejnosměrné napětí v elektrickém obvodu voltmetrem ✓ rozliší pokusně vodič od izolantu ✓ sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu a nakreslí schéma daného reálného elektrického obvodu ✓ uvede hlavní jednotku elektrického proudu (A), některé její díly a násobky, vyjadřuje proud při dané jednotce jinou jednotkou proudu a měří stejnosměrný proud v elektrickém obvodu ampérmetrem ✓ obecně charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic a objasní jeho podstatu u kovů, kapalin, plynů, polovodičů ✓ objasní podstatu Ohmova zákona pro kovy a používá jej při řešení problémů a úloh ✓ uvede hlavní jednotku elektrického odporu (Ω), některé její násobky, vyjadřuje odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu, používá vztah pro odpor vodiče při řešení problémů a úloh a určuje odpor ze změřeného napětí a proudu ✓ uvede na čem závisí odpor vodiče a využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh 	<p>Elektromagnetické jevy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní podstatu reostatu a používá ho k regulaci proudu ✓ určí výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe z odpovídajících veličin na jednotlivých vodičích ✓ ověří existenci magnetického pole v daném místě a charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso ✓ uvede druhy magnetických pólů u magnetu a cívky s proudem ✓ charakterizuje magnetické pole Země ✓ určí druh daného magnetického pólu u konkrétního magnetu či cívky s proudem ✓ popíše či načrtne průběh indukčních čar u daného magnetu a cívky s proudem a popíše stejnorodé a nestejnorodé magnetické pole ✓ objasní podstatu složení a funkce stejnosměrného elektromotoru ✓ objasní podstatu elektromagnetické indukce ✓ charakterizuje střídavý proud a princip jeho vzniku ✓ charakterizuje periodu střídavého elektrického proudu či napětí ✓ charakterizuje kmitočet střídavého proudu či napětí a uvede jeho jednotku (Hz) ✓ určí kmitočet ze znalosti periody a naopak ✓ v uvedeném časovém průběhu (harmonického) střídavého proudu (napětí) vyznačí jeho periodu a libovolnou okamžitou hodnotu ✓ objasní podstatu stavby a funkce transformátoru a užívá vztahu mezi počtem závitů na jeho cívkách a napětím na nich při řešení problémů a úloh ✓ objasní podstatu stavby a funkce (jednofázového) alternátoru ✓ objasní podstatu PN přechodu, podstatu stavby a funkce polovodičové diody a zapojí ji 		<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu</p> <p>Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	--	---

<p>v závěrném a propustném směru do obvodu</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede hlavní jednotku práce (J) resp. Výkonu (W), uvede některé jejich díly a násobky, vyjádří práci resp. Výkon při dané jednotce jinou jednotkou a používá vztah pro práci a výkon při řešení problémů a úloh ✓ změří elektrickou práci či výkon ✓ objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou resp. Polohovou energií tělesa ✓ co do velikosti porovná pohybové energie tělesa (těles) na základě znalosti jeho (jejich) rychlostí či hmotností a využívá těchto znalostí při řešení problémů a úloh ✓ užívá vztah pro polohovou gravitační energii tělesa při řešení problémů a úloh ✓ charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic ✓ porovná vnitřní energie tělesa (těles) ze znalosti teplot tělesa (těles) ✓ charakterizuje možnosti změny vnitřní energie a uvede příklady z praxe ✓ charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně ✓ určí přijaté (odevzdané) teplo tělesem (při jeho stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti tělesa, změny jeho teploty a měrné tepelné kapacity látky, z níž je těleso ✓ charakterizuje některé z forem tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) a uvede příklady z praxe ✓ uvede základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) látek, charakterizuje 	<p>Energie</p>	
--	-----------------------	--

<p>souvislost těchto přeměn se změnami vnitřní energie a pavoukovi struktury látek a využívá uvedených znalostí při objasňování jevů v přírodě i v každodenní praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách ✓ charakterizuje hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh ✓ charakterizuje hlavní faktory, na nichž závisí teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky při řešení problémů a úloh ✓ charakterizuje nasycenost vzduchu vodní parou a objasní na tomto základě jevy spojené s kapalněm vodní páry ve vzduchu ✓ charakterizuje elektrickou energii (jako energii elektrického pole) ✓ charakterizuje elektrický spotřebič (jako zařízení, v němž se elektrická energie mění na jiné formy) a tepelný (elektrický) spotřebič (elektrická energie se v něm mění hlavně na vnitřní energii) ✓ uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie (elektrárna, přenosové vedení, transformátory) a jejich funkce ✓ charakterizuje jadernou energii ✓ charakterizuje radionuklidy a uvede jejich rozdělení na přirozené a umělé ✓ charakterizuje jaderné záření a způsoby ochrany před ním ✓ charakterizuje štěpení jádra atomu jako jeho rozpad na více částí ✓ charakterizuje řetězovou reakci a uvede hlavní části jaderné elektrárny ✓ charakterizuje nepříznivé vlivy výroby elektrické energie v tepelných elektrárnách na životní prostředí (znečišťování ovzduší, vody apod.) ✓ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických 		<p>Mediální výchova Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p>
---	--	---

zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		
--	--	--

FYZIKA**ROČNÍK: 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ZVUKOVÉ DĚJE**

Žák

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

VESMÍR

Žák

- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje zdroj zvuku ✓ charakterizuje šíření zvuku v prostředí ✓ uvede, že rychlost zvuku závisí na druhu prostředí, v němž se zvuk šíří, a na teplotě prostředí a využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh ✓ charakterizuje tón a výšku tónu ✓ charakterizuje hlasitost zvuku s ohledem na citlivost našeho sluchového ústrojí a uvede, že hlasitost zvuku závisí na vzdálenosti našeho ucha od zdroje zvuku a na prostředí, v němž se zvuk šíří ✓ charakterizuje hluk a možnosti potlačování nadměrného hluku v našem životním prostředí ✓ charakterizovat odraz zvuku a objasnit vznik ozvěny ✓ charakterizuje infrazvuk a ultrazvuk a jejich využití v praxi <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše sluneční soustavu ✓ vyhledá základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách ✓ orientuje se v mapě hvězdné oblohy a využívá ji k orientaci na obloze 	Zvukové děje	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>(vyhledá podle ní na obloze význačné nebeské objekty)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje pojem oběžné doby planety a pojmy hvězdného a slunečního dne ✓ charakterizuje hvězdy jako vesmírná plynná tělesa, v nichž je vysoký tlak a teplota a která vysílají záření vznikající při slučování jader atomů jež ve hvězdách probíhá ✓ charakterizuje Slunce jako hvězdu ✓ charakterizuje pojem světelného roku a používat tento pojem při řešení problémů a úloh ✓ orientuje se v základních představách o struktuře vesmíru a jeho vývoji ✓ orientuje se v historii kosmonautiky (dobývání vesmíru) 	Vesmír	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</p>
---	---------------	---

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Chemie** je vyučován v osmém a devátém ročníku. Časová dotace je dvě hodiny týdně v obou ročnících. Výuka probíhá v odborné učebně, kde je vyhovující zázemí pro provádění jak demonstračních, tak i žákovských pokusů.

Výuka navazuje svým obsahem předmět Člověk a jeho svět na prvním stupni. Žáci postupně získávají poznatky z různých oborů chemie, osvojují si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, provádějí jednoduché chemické pokusy a učí se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. Poznávají zásady bezpečné práce s chemikáliemi a učí se poskytnout první pomoc při úrazech těmito látkami. Seznámí se s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti.

Výuka chemie učí žáky klást otázky, hledat řešení a formulovat závěry. V neposlední řadě významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků.

Obsah učiva je rozdělen na :

- *Anorganickou chemii* – žáci získají základní poznatky o chemických prvcích, směsích, o složení látek, o chemických reakcích, chemické vazbě a o různých chemických sloučeninách
- *Organickou chemii* – žáci získají základní poznatky o uhlovodících a jejich derivátech a dále se seznámí se spojením „školních“ poznatků s praktickým životem

Ve vyučování jsou využívány metody pozorování, pokusů a měření, analýzy výsledků měření a vyvozování závěrů. Využíváme i výpočetní techniku – žáci se učí si potřebné informace vyhledat na internetu, utřídit je a použít, nebo také zpracovat naměřené hodnoty.

Používáme skupinovou práci, kooperativní i frontální výuku.

Vzdělávací obsah předmětu Chemie byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení* – vést žáky k vyhledávání a třídění informací, porovnávat a aplikovat získané výsledky
- *Kompetence k řešení problémů* – prakticky ověřovat správnost hypotéz, usuzovat na správnost výsledků výpočtů a měření
- *Kompetence komunikativní* – rozvíjet dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky
- *Kompetence sociální* – spolupracovat při experimentech, hodnotit výsledky svého učení
- *Kompetence pracovní* – učit žáky pracovat podle návodu, hledat vlastní postup, využívat znalosti a zkušenosti z jiných oblastí

Začleněná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, okruh Osobnostní rozvoj, část Rozvoj schopností poznávání

Mezipředmětové vztahy: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Informační a komunikační technologie

CHEMIE

ROČNÍK: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

SMĚSI

Žák

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Žák

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.
- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ rozliší látky a tělesa ✓ popíše vlastnosti látek (např. barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, popř. v jiných rozpouštědlech, hustota, tepelná a elektrická vodivost) ✓ určí vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek ✓ používá základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami (v laboratoři i v běžném životě) ✓ zná u nebezpečných látek a přípravků varovné značky a jejich význam	Pozorování a pokus, bezpečnost práce	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova

<p>✓ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p> <p>Žák:</p> <p>✓ rozliší směsi různorodé a stejnorodé</p> <p>✓ v souvislostech správně použije termíny koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok</p> <p>✓ vypočítá hmotnostní zlomek a koncentraci složek v roztocích</p> <p>✓ určí vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku</p> <p>✓ vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace a sublimace a správně z nich vybere při oddělování složek známých směsí</p> <p>✓ popíše princip výroby pitné vody ve vodárnách</p> <p>✓ rozliší správné používání destilované, pitné a užitkové vody</p> <p>✓ diskutuje na téma čistoty vody</p> <p>✓ uvede složení vzduchu</p> <p>✓ diskutuje na téma čistoty ovzduší a narušování ozonové vrstvy</p> <p>Žák:</p> <p>✓ popíše složení atomu (atomového jádra- protony, neutrony a elektronového obalu)</p> <p>✓ rozliší význam pojmů kation a anion, použije</p>	<p>Směsi</p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (zodpovědnost za zachování životního prostředí, možnost rozvoje a zneužití chemie)</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (výhled, třídění informací a prezentace názorů k aktuálním problémům)</p> <p>Environmentální výchova</p>
---	---------------------	---

<p>je ve správných souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše změny elektronového obalu při chemických reakcích (valenční elektrony) ✓ uvede obsah pojmu chemický prvek a začne používat chemické značky vybraných prvků ✓ uvede vlastnosti a použití vybraných prvků ✓ vysvětlí pojem protonové číslo a užije ho k určení prvků a počtu protonů a elektronů v atomech prvků ✓ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků (skupiny a periody) ✓ charakterizuje obsah pojmu chemická vazba ✓ umí nazvat jednoduché anorganické a organické sloučeniny 	<p>Složení látek</p>	<p>Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikuje zákon zachování hmotnosti ✓ zapíše jednoduché chemické rovnice při zadání názvů a vzorců výchozích látek a produktů ✓ rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce 	<p>Chemické reakce</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zapíše z názvů vzorce oxidů a halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy ✓ určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech a v halogenidech 	<p>Oxidy a halogenidy</p>	

vápenatého a tvrdnutí vápenné malty		
--	--	--

CHEMIE**ROČNÍK: 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ORGANICKÉ SLOUČENINY**

Žák

- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

CHEMICKÉ REAKCE

Žák

- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ popíše zdroje a vlastnosti tuků a jejich vhodný obsah ve stravě člověka ✓ vyjádří složení mýdel a uvede výhody a nevýhody používání mýdel a saponátů v domácnosti ✓ uvede výchozí látky, produkty a podmínky průběhu fotosyntézy ✓ popíše zdroje, vlastnosti a použití významných sacharidů ✓ vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin a uvede důvody a obecné zásady pro jejich začlenění do stravy ✓ objasní funkci bílkovin, tuků a sacharidů v lidském těle	Deriváty uhlovodíků	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede příklady surovin a meziproductů při výrobě alespoň tří chemikálií, vysvětlí pojem sekundární surovina, uvede příklady takovýchto surovin a jejich význam z hlediska péče o životní prostředí ✓ diskutuje na téma recyklace surovin ✓ zná princip koroze ✓ vyjmenuje příklady plastů a syntetických vláken, uvede jejich vlastnosti a zná jejich výhody i nevýhody při jejich používání i likvidaci ✓ vyjmenuje příklady tepelně zpracovávaných materiálů – cement, vápno, sádra, keramika ✓ zná pojmy – detergenty, pesticidy, insekticidy ✓ popíše příklady léčiv a návykových látek a uvede příklady nebezpečí, kterým se vystavuje konzument drog ✓ uvede příklady volně prodávaných hořlavin a zásady bezpečné práce s těmito látkami ✓ vysvětlí princip hašení požárů, zná telefonní číslo hasičů, způsob ohlašování požárů a popíše zásady pro uložení hasicích přístrojů <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použije veličinu látkové množství a jednotku mol při čtení chemických rovnic ✓ vypočítá molární hmotnost sloučeniny (o 	Chemie ve společnosti	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
---	------------------------------	--

<p>známém vzorci) z molárních hmotností chemických prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ řeší nejjednodušší výpočtové úlohy z chemických rovnic (vypočítává hmotnost reaktantu nebo produktu ze známé hmotnosti jiného reaktantu nebo produktu) ✓ klasifikuje, zda se jedná o slučování, neutralizaci, reakci exotermní nebo endotermní ✓ popíše faktory ovlivňující chemickou reakci (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza) ✓ objasní výrobu elektrického proudu chemickou cestou 	<p>Chemické reakce</p>	
--	-------------------------------	--

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Přírodopis** jako součást vzdělávací oblasti Člověk a příroda je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Navazuje na předmět Člověk a jeho svět, vyučovaný na prvním stupni. Je vyučován v 6. a 7. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Přírodopis se vyučuje v odborné pracovně, hodiny se nedělí, pouze v případě laboratorních prací se pracuje obvykle s polovinou třídy. Pro vyučování se též využívá počítačová učebna. Při školních výjezdech se výuka většinou realizuje v přírodě. Některá témata jsou zpracovávána formou projektů.

Cíle předmětu:

- vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou,
- seznámení s mnohotvárnými formami života na Zemi
- správné chápání spjatosti člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Obsah předmětu:

- je koncipován tak, aby podal přehled o složitostech vývoje Země a života na ní, přizpůsobování organismů vnějším podmínkám a postupném tvoření společenstva ekosystémů v různých geologických obdobích.
- tam, kde je to možné, vychází obsah učiva z vlastního pozorování a zkušeností žáků, případně z vyhledávání textů z literatury.

- uplatňují se také ekologické hry, samostatně založené pokusy, sledování vývinu rostlin a práce s nimi.
- svým obsahem navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět. Dále je zpracován do oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci jsou vedeni k chápání souvislostí mezi živou a neživou přírodou a vztahem k člověku
  - žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení i praktickém životě.
  - žáci samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - žáci si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
  - žáci posuzují vlastní pokrok a určují překážky či problémy bránící učení, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci jsou vedeni k práci s informačními zdroji, k jejich porovnávání a ke kritickému přístupu k nim
  - žáci samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
  - ověřují si prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných nebo nových situací, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni k utváření schopnosti vyjadřovat a obhajovat své názory a stanoviska na základě dobré znalosti problematiky, k naslouchání argumentů ostatních a k diskusi o nich
  - při seznamování s novou látkou je upřednostňována dialogická forma práce
  - žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni k účinné spolupráci ve skupině
  - jsou navozovány situace, které přispívají k posilování pozitivní sebedůvěry žáků
- *Kompetence občanské*
  - žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace, poskytují dle svých možností účinnou pomoc a chovají se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - žáci chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
  - žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých
- *Kompetence pracovní*
  - žáci používají bezpečně nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla,
  - žáci přistupují k výsledkům pokusů a laboratorních prací nejen z hlediska kvality funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

Používané formy a metody: frontální, skupinová, kooperativní, individuální výuka, práce s informací, pozorování a pokus.

Průřezová témata začleněna: Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

PŘÍRODOPIS

ROČNÍK: 6.**Očekávané výstupy z RVP ZV:**

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Žák

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci některých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák

- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje základní projevy a podmínky života ✓ orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	Vznik a vývoj života	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice Multikulturní výchova Etnický původ Environmentální výchova Základní podmínky života</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvědomuje si rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií ✓ objasňuje funkci základních organel buněk 	Buňky	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní pojem bakterie, vir a sinice ✓ uvědomuje si význam bakterií, virů a sinic ✓ charakterizuje pojem cizopasník 	Bakterie, viry a sinice	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasňuje pojem fotosyntéza ✓ uvědomuje si důležitost rostlin pro další život ✓ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování ✓ osvojuje si takové poznatky, dovednosti a metody pozorování živé přírody, jichž by mohl využívat jak ve svém dalším vzdělávání, tak ve svém praktickém denním životě ✓ uvědomuje si význam řas v přírodě ✓ porovnává vybrané druhy řas 	Řasy	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
<p>Žák:</p>		

<p>člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikuje praktické metody poznávání přírody ✓ pozná pozorovací přístroje a umí je použít ✓ připraví si mikroskopický preparát ✓ pozoruje, zapisuje si a vyvozuje závěry z pozorovaných objektů ✓ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>Praktické úkoly, laboratorní práce</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice, Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	--	--

PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 7.****Očekávané výstupy z RVP ZV:*****OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA***

Žák

- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

BIOLOGIE ROSTLIN

Žák

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám

BIOLOGIE ŽIVOČICHU

Žák

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák

- aplikuje praktické metody poznávání přírody
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

ZÁKLADY EKOLOGIE

Žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

---

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
---------------------------------	--------------	-----------------------------------

<p>Žák: ✓ vysvětluje rozdíl mezi strunatci a obratlovci</p> <p>Žák: ✓ popisuje rozdíly ve stavbě těla mezi žraloky a rejnoky ✓ uvádí příklady paryb</p> <p>Žák: ✓ popisuje funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav ryb a srovnává je s bezobratlými ✓ charakterizuje život, stavbu těla, rozmnožování a znaky vybraných zástupců ryb ✓ srovnává diakritické znaky různých druhů ryb, zjišťuje jejich odlišnost ve srovnání s obojživelníky ✓ zamýšlí se nad ochranou vodních ploch ✓ uvědomuje si důležitost citlivého vztahu k okolnímu prostředí</p> <p>Žák: ✓ charakterizuje přizpůsobení obojživelníků prostředí ✓ určuje některé zástupce obojživelníků a zamýšlí se nad jejich ochranou ✓ charakterizuje stavbu těla, život a rozmnožování vybraných zástupců obojživelníků</p> <p>Žák: ✓ určuje vybrané druhy našich i jinde žijících plazů ✓ charakterizuje stavbu těla, život a rozmnožování vybraných zástupců plazů ✓ porovnává obojživelníky s plazy ✓ zvládá teorii poskytnutí první pomoci při uštknutí hadem</p> <p>Žák: ✓ charakterizuje stavbu těla, život a rozmnožování vybraných zástupců ptáků ✓ pozoruje pod lupou jednotlivé části ptačího vejce</p>	<p>Strunatci, obratlovci</p> <p>Paryby</p> <p>Ryby</p> <p>Obojživelníci</p> <p>Plazi</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Environmentální výchova Základní podmínky života</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Environmentální výchova Základní podmínky života</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní pojem nahosemenná rostlina ✓ rozpozná a porovná naše hlavní jehličnany ✓ popíše stavbu těla vybraného jehličnanu a jeho rozmnožování <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvědomuje si význam lesa pro přírodu i pro lidi ✓ určuje vybrané listnaté stromy ✓ objasní pojem ekosystém ✓ rozlišuje přirozené a umělé ekosystémy <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvědomuje si vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím ✓ popisuje potravní řetězce ✓ zajímá se o globální problémy a jejich řešení <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ chápe pojmy – krytosemenná rostlina, jednoděložná, dvouděložná rostlina, čeleď ✓ rozpoznává rozdíly mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami ✓ popisuje hlavní znaky vybraných čeledí ✓ zařazuje do nich hlavní zástupce – ty popisuje a odvozuje jejich význam pro člověka ✓ určuje některé krytosemenné dřeviny a byliny ✓ uvádí základní údaje o významu a pěstování hospodářsky významných rostlin ✓ uvědomuje se funkci botanických a zoologických zahrad <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám ✓ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p style="text-align: center;">Jehličnany</p> <p style="text-align: center;">Les, ekosystém</p> <p style="text-align: center;">Organismy a prostředí</p> <p style="text-align: center;">Ochrana přírody a životního prostředí</p> <p style="text-align: center;">Jednoděložné a dvouděložné čeledi</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Environmentální výchova Ekosystémy</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	---	--

<p>✓ utváří si vlastní názor na vznik života</p> <p>✓ uvědomuje si výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí</p> <p>Žák:</p> <p>✓ orientuje se v geologickém složení ČR – se zaměřením na Český masiv, Karpaty</p> <p>Žák:</p> <p>✓ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p> <p>Žák:</p> <p>✓ uvádí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.</p> <p>Žák:</p> <p>✓ aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>✓ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p style="text-align: center;">Geologický vývoj a stavba ČR</p> <p style="text-align: center;">Geologické éry</p> <p style="text-align: center;">Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzd. a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p> <p style="text-align: center;">Praktické úkoly, laboratorní práce</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Environmentální výchova Ekosystémy</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	--	--

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Zeměpis** je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ. Navazuje na učivo 1. stupně ZŠ, konkrétně na předmět Člověk a jeho svět..

V 6. a 8. ročníku je předmět Zeměpis dotován po 2 vyučovacích hodinách týdně, v 7. a 9. ročníku je časová dotace 1 vyučovací hodina týdně.

Výuka Zeměpisu probíhá většinou v kmenových třídách, k dispozici je i počítačová učebna a školní knihovna. Dále probíhají hodiny i v terénu a na odborných pracovištích (muzea, Planetárium, hvězdárny aj.).

Učivo lze rozdělit do několika celků:

- *kartografie*
- *vesmír*

- *fyzická geografie*
- *sociální geografie*
- *regionální geografie se zaměřením na Evropu a Českou republiku*

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis má přímou vazbu na předměty: Dějepis, Občanská výchova, Výchova ke zdraví, Fyziku a Přírodopis.

Zeměpis se též v mnoha výstupech hlouběji zabývá jednotlivými průřezovými tématy: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Výchova demokratického občana.

Používané formy a metody: frontální, individuální, skupinová, práce ve skupinách, kooperativní, projekty, práce v terénu, práce s informačními technologiemi – žáci se učí si potřebné informace vyhledat na internetu, utřídit je a použít, porovnat získané údaje s již známými fakty, orientují se na mapách a v tištěných materiálech.

Probírané učivo vede žáky k utváření následujících kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení;
  - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě;
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy;
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti;
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.
- *Kompetence k řešení problémů*
  - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému;
  - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy;
  - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů;
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.
- *Kompetence komunikativní*
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje;
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění;
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
- *Kompetence sociální a personální*
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce;
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá;
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají;
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- *Kompetence občanské*
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí;
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu;
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.
- *Kompetence pracovní*
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky;
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot;
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

ZEMĚPIS**ROČNÍK: 6.****Očekávané výstupy z RVP ZV:*****GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE***

Žák

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák

- zhodnotí postavení Země ve vesmíru
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

REGIONY SVĚTA

Žák

- rozlišuje zásadní přírodní atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu a přírodní poměry jednotlivých světadílů a oceánů

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A ORIENTACE

Žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

<p>zeměpisné šířce a nadmořské výšce v jednotlivých přírodních oblastech Země a vlivy člověka na přírodní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ posoudí význam spolupráce ve vědeckém výzkumu a využívání polárních oblastí a při záchraně druhů flóry a fauny v rozličných ekosystémech ✓ orientuje se v ochranné činnosti v ČR, práci botaniků, ornitologů atd. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ lokalizuje na mapě světa světadíly a oceány porovnává jejich rozlohu ✓ rozliší zásadní přírodní podmínky jednotlivých světadílů a oceánů ✓ objasní pojmy kontinent, světadíl, světový oceán ✓ seznamuje s rozdílnými podmínkami života lidí ✓ popíše hospodářskou využitelnost Atlantského oceánů a její dopad na čistotu vody ✓ vyhledává na mapě významná moře, zálivy ostrovy <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určí geografickou polohu polárních oblastí ✓ popíše jejich podnebí a biotu ✓ porovná severní a jižní polární oblasti <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v základních charakteristikách afrického kontinentu a popíše je ✓ ukáže na mapě a stručně charakterizuje oblasti severní, tropické a jižní Afriky <p>Žák:</p>	<p style="text-align: center;">Světadíly a oceány Světový oceán</p> <p style="text-align: center;">Polární oblasti</p> <p style="text-align: center;">Afrika</p>	<p>Environmentální výchova Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy, Vztah člověka a prostředí</p>
---	--	---

✓ orientuje se v základních charakteristikách Austrálie a popíše je vyhledá na mapě Tichý oceán a popíše polohu, podnebí, obyvatelstvo a hospodářství Oceánie	Austrálie a Oceánie	
---	----------------------------	--

ZEMĚPIS**ROČNÍK: 7.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE**

Žák

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

REGIONY SVĚTA

Žák

- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

TERÉNNÍ A GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

EVROPA**Žák**

- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů Evropy
- lokalizuje na mapách státy, povrch a další zeměpisné údaje podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů Evropy a vybraných (modelových) států

ČESKÁ REPUBLIKA**Žák**

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**Žák**

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ popíše polohu, rozlohu a členitost pobřeží Evropy a její povrch	Povrch a poloha Evropy a Rusko	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj –

- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

REGIONY SVĚTA

Žák

- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák:		

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje státy podle státního zřízení a formy vlády, uvádí konkrétní příklady ✓ na konkrétních příkladech objasní podstatu demokratického a totalitního politického systému ✓ uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení ✓ charakterizuje cíle, zásady a činnost OSN, EU a NATO ✓ objasní pojem neutrální státní politika ✓ lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhodnotí hlavní charakter, funkci a rozmístění světového zemědělství, rybolovu a lesního a vodního hospodářství ✓ zhodnotí vlivy a dopady těchto činností na krajinu a na životní prostředí, uvede konkrétní příklady ✓ uvede nejvýznamnější světová ložiska surovin ✓ objasní důsledky těžby na krajinu a životní prostředí ✓ charakterizuje zdroje energie a vliv jejich využívání na životní prostředí ✓ vysvětlí, proč je nutné šetřit energií ✓ konkretizuje význam, charakter a rozmístění průmyslové výroby ve světě podle odvětví ✓ lokalizuje nejvýznamnější průmyslové oblasti ✓ charakterizuje působení průmyslových aktivit na krajinu a životní prostředí ✓ objasní význam dopravy ve světě, určí hlavní dopravní cesty a dopravní uzly, charakterizuje druhy dopravy ✓ objasní vliv dopravy na životní prostředí, uvede aktuální 	<p>Světové hospodářství</p>	
---	------------------------------------	--

<p>příklady problémů, zaujme k nim postoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ posoudí význam sektoru služeb ✓ určí činitele ovlivňující rozmístění oblastí rekreace a cestovního ruchu ve světě, vyhledá tyto oblasti na mapě ✓ objasní vlivy a dopad cestovního ruchu a rekreačních aktivit na krajinu a životní prostředí ✓ zhodnotí význam a směry světového trhu a mezinárodního obchodu <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používá s porozuměním pojmy krajina přírodní a kulturní, přírodní prostředí a životní prostředí, uvede příklady ✓ objasní krajinnotvorné procesy a uvede krajinnotvorné činitele ✓ používá s porozuměním pojem ekologie, ekotop, ekosystém, společenstvo, populace ✓ posoudí dlouhodobé vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí. uvede příklady, zvláště v místní krajině ✓ pojmenuje a objasní hlavní světové ekologické problémy a naznačí přístupy k jejich řešení ✓ vyjádří hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí 	<p>Životní prostředí</p>	<p>Enviromentální výchova Lidské aktivity a problémy Vztah člověka a prostředí Ekosystémy</p>
--	---------------------------------	--

5.7 Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována v rámci vyučovacích předmětů **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Hudební výchova** je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, je vyučován od 1. do 9. ročníku ZŠ. Časová dotace předmětu je na 1. i 2. stupni 1 hodina týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě, v některých učebnách je klavír nebo elektrické klávesy. Pro instrumentální a poslechovou činnost je vybaven kabinet HV. Hudební výchova se uskutečňuje prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, jež se vzájemně doplňují. Součástí jsou návštěvy koncertů, divadelních

představení a akcí s tématy vývoje hudby, ale i vlastní vystupování žáků na kulturních akcích či soutěžích.

Předmět je členěn na oddíly:

- *Vokální činnost*
- *Hudební teorie*
- *Instrumentální činnost*
- *Hudebně pohybové činnosti*
- *Dějiny hudby*
- *Hudební pojmy*
- *Poslechové činnosti*

Jako průřezová témata se v Hudební výchově jako předmětu odráží Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Výchova v evropských a globálních souvislostech.

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci jsou orientováni k chápání historických událostí na základě historických slohů v oblasti hudby
  - jsou motivováni prostřednictvím poslechu koncertů a návštěv kulturních akcí
  - žákům jsou předkládány různé zdroje informací – koncerty, divadla, poslech
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci jsou vedeni k práci s informačními zdroji, k jejich návštěvám a ke kritickému přístupu (festivally, koncerty, kulturní představení a akce)
  - žákům jsou předkládány náměty k samostatnému uvažování, osobitému vidění a posouzení daného tématu či problému (nové přístupy, styly, „trendy“ v oblasti hudby)
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni ke schopnosti vlastního hudebního vyjádření
- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni ke skupinové práci a spolupráci na větších projektech, kde si vzájemně pomáhají a učí se uznávat dovednosti své i druhých (třídní vystoupení)
  - jsou navozovány situace, které nutí vzájemně spolupracovat a rozvíjejí tak pozitivní sebedůvěru
- *Kompetence občanské*
  - na základě rozboru historie umění a jednání jednotlivých uměleckých osobností jsou žáci vedeni k utváření občanských postojů k poznání mravních hodnot, k respektu lidských a občanských práv a vědomí spolupráce a spoluodpovědnosti
- *Kompetence digitální*
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje informace a digitální obsah
  - vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjí citlivost a pozitivní vztah k hudbě ✓ všímá si délky, síly, barvy a výšky tónů, pohybu melodie ✓ rozpoznává hudební nástroje ✓ rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální ✓ pozná Českou státní hymnu a dovede jí vyjádřit úctu 	Poslechové činnosti	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reaguje pohybem na znějící hudbu ✓ vyjádří pohybem jednoduchou hudebně pohybovou etudu ✓ pohybem vyjadřuje směr melodie, tempo a dynamiku ✓ improvizuje s využitím tanečních kroků ✓ v rámci svých možností se zapojuje do hudebních soutěží 	Hudebně pohybové činnosti	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ učí se dirigovat ✓ seznamuje se s hudbou jiných kontinentů ✓ pojmenuje nejznámější hudební nástroje ✓ využívá rytmické nástroje k doprovodné hře 	Instrumentální činnosti	

HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK: 4. – 5.****Očekávané výstupy z RVP ZV:*****VOKÁLNÍ ČINNOSTI***

Žák

- zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Žák

- využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Žák

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Žák

- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žák

- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vospělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ orientuje se v „hudebním světě (klasika x populární hudba) ✓ orientuje se v zápisu písní a skladeb různých žánrů (na základě poslechu) ✓ umí číst v notovém záznamu písně a skladby ✓ rozpozná zvuk jednotlivých hudebních nástrojů, poslech, improvizace ✓ charakterizuje jednotlivé hudební styly na základě poslechu a znalostí osobností ✓ pozná a zařadí osobnosti v hudební oblasti (klasické, moderní) na základě poslechu v souvislosti jiných vyuč. Předmětů (dějepis, literatura, OV, VV, zeměpis)	Hudební teorie, tvorba a vhledy (vývoj, poslech)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Osobnostní a sociální výchova

<ul style="list-style-type: none"> ✓ je schopen vyhledávat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ✓ pečuje o hlasový rozsah, hlasovou hygienu a vokální projev (jednohlas, vícehlas, sbor – výšky, basy, intonace) ✓ zpívá a intonuje dle svých dispozic a dokáže ocenit vokální projev druhého ✓ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá a vyjadřuje hudebně výrazové prostředky ✓ rozpozná rytmus, melodii, tempo, dynamiku v písni, skladbě(improvizuje – pohyb) ✓ reprodukuje na základě svých schopností různé skladby (i sborově) ✓ doprovází na hudební nástroje (na základě svých individuálních schopností) ✓ doprovází pohybově na základě svých individuálních možností (pantomima, tanec, improvizace) ✓ improvizuje dle svých individuálních možností na některou hudební oblast hlasově i pohybově ✓ uplatňuje pěvecké, instrumentální a pohybové dovednosti a návyky získané v běžném životě i v jiných činnostech 	<p>Vokální, instrumentální a pohybová činnost (sebevyjádření)</p>	<p>Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
--	--	---

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a je vyučován od 1. do 9. ročníku. Časová dotace předmětu na 1. i 2. stupni je 1 – 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo ve výtvarné učebně či v okolí školy (v terénu) nebo případně na výjezdech do přírody či podobných akcích.

Předmětu umožňuje žákům poznávat okolní i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných technik a činností a postupně se formuje estetického myšlení. Ve vyučovacím procesu využíváme metody frontální, skupinovou a kooperativní činnost, samostatnost a klademe

důraz především na osobité sebevyjádření žáka jako jedince, dále vztah ke kolektivu a spolupráci ve skupinách a zde uplatnění dovedností, znalostí, citu a originality pro výtvarné vidění a další (jiné) vyjádření a projevování se ve skutečném životě.

Předmět je členěn na oddíly:

- *kresba*
- *malba*
- *zručnost*
- *teorie*

Výtvarná výchova jako předmět odráží celou škálu vzdělávacích procesů téměř ve všech průřezových tématech (Osobnost a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Český jazyk, Cizí jazyk, Člověk a kultura, Člověk a příroda, ZEK, ...). Součástí jsou poznávací akce – vycházky, zájezdy, besedy, exkurse, projektové činnosti, kluby, knihovna a podobné akce.

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci jsou orientováni k chápání historických událostí na základě výtvarného umění a historických slohů
  - jsou motivováni prostřednictvím uměleckých děl, dokumentů a návštěv uměleckých památek
  - žákům jsou předkládány různé zdroje informací – výstavy, galerie, přednášky, média,...
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci jsou vedeni k práci s informačními zdroji, k jejich návštěvám a k poslechu a ke kritickému přístupu k nim (výstavy, festivaly, koncerty, kulturní představení a akce)
  - žákům jsou předkládány náměty k samostatnému uvažování, osobitému vidění a posouzení daného tématu či problému (nové přístupy, styly, „trendy“ v oblasti umění)
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni ke schopnosti vlastního vyjádření a obhajobě svého díla, zaujmout stanovisko a názor na základě získaných zkušeností, čelit argumentům a zdravě oponovat vlastními
  - žáci se nebojí diskuse v kolektivu, předvedou své schopnosti a získávají tak další poznatky a dovednosti
- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni ke skupinové práci a spolupráci na větších projektech, kde si vzájemně pomáhají a učí se uznávat dovednosti své i druhých
  - jsou navozovány situace, které nutí vzájemně spolupracovat a rozvíjejí tak pozitivní sebedůvěru
- *Kompetence občanské*
  - na základě rozboru historie umění a jednání jednotlivých uměleckých osobností jsou žáci vedeni k utváření občanských postojů k poznání mravních hodnot, k respektu lidských a občanských práv a vědomí spolupráce a spoluodpovědnosti
- *Kompetence digitální*
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 1. - 3.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**

Žák

- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Žák

- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Žák

- interpretuje podle svých schopností různá vizuální vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ citlivě vnímá svět kolem sebe, prožívá jej a objevuje v něm estetické hodnoty ✓ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zná základní vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti ✓ využívá základní klasifikaci barev – teplé a studené, husté a řídké, světlé a tmavé 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti, představivosti a fantazie</p> <p>Barva, barevný kontrast</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpečí, Sebeorganizace a sebeorganizace, Kreativita, Psychohygienu Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu</p>

- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Žák

- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumí pojům základní a doplňkové barvy ✓ využívá základní informace o míchání barev ✓ vnímá barvu jako vyjadřovací prostředek ✓ využívá v malbě barevného kontrastu 	<p>Barvy Barevný kontrast</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpečí, Psychohygiena, Kreativita Sociální rozvoj - Komunikace</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ znázorňuje plošně i prostorově lidskou postavu a hlavu podle předlohy i podle představ ✓ zná proporce lidského těla ✓ zaznamenává pohyb a výraz 	<p>Lidské tělo a hlava</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebeorganizace a sebeorganizace Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá výrazových možností linie jako prostředku pro vlastní vyjádření ve vztahu k různým materiálům ✓ využívá písmo jako dekorativní prvek 	<p>Linie, písmo, dekorativní tvorba</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpečí, Psychohygiena</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá vlastní fantazie při cestě k originálnímu řešení ✓ uplatňuje fantazie při výkladu výtvarného díla ✓ s pomocí fantazie dotváří náhodně vzniklé objekty 	<p>Fantazie</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebezpečí, Psychohygiena, Kreativita</p>
<p>Žák:</p>		<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj -</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zná některé tradice a zvyky a chápe jejich funkci ✓ zkouší některá lidová řemesla <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici ✓ řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše ✓ poznává symetrickou a asymetrickou formu ✓ vyzkouší si znázornění pomocí pozitivu a negativu <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ seznamuje se s pojmem užitá tvorba a hledá příklady ve svém okolí ✓ vytváří vybrané objekty užitě tvorby ✓ zná některé ilustrátory dětských knih ✓ dokáže zařadit významné památky ze svého okolí – sloh, architektura <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznává základní pravidla pro plošné i prostorové znázornění objektů ✓ znázorňuje objekty umělé i přírodní ✓ zkouší znázornit prostor dle skutečnosti <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá umělých i přírodních materiálů a to při plošných i prostorových znázorněních <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ seznamuje se s vybranými malíři a sochaři a jejich díly ✓ navštíví galerii, výstavu ✓ zná pojmy figura, portrét, krajina, zátiší, socha, sousoší, busta, reliéf, design ✓ vnímá významovou, výrazovou a estetickou stránku výtvarných děl ✓ získává pozitivní vztah k umění <p>Žák:</p>	<p>Tradice, zvyky – Vánoce, Masopust a Velikonoce</p> <p>Kompozice</p> <p>Užitá tvorba</p> <p>Znázornění prostorových objektů, prostoru</p> <p>Práce s drobným materiálem</p> <p>Výtvarné umění</p>	<p>Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebezpečování a sebezpečování, Psychohygienu, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Psychohygienu, Kreativita</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Psychohygienu, Seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj -</p>
---	---	---

✓ seznamuje se a zkouší různé techniky, pracuje s různými materiály a instrumenty – kresba, malba, koláže, textilní aplikace	Výtvarné vyjadřovací prostředky	Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Psychohygiena
--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 6. - 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**

Žák

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Žák

- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Žák

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
---------------------------------	--------------	-----------------------------------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládne základní dovednosti s linií a to aplikuje na dané předloze – předmět, zátiší, seskupení modelů v prostoru ✓ uplatňuje kresebně tvar a objem – kontrast ploch a linie ✓ používá barevné odstíny vytvářející objem a tvar + citové vyjádření ✓ je schopen rozlišit a uplatnit světlostní rozdíly (kontrast, dynamika, proměny struktury, rytmus, uspořádání objektů) a volné uspořádání daných předmětů ✓ používá rozličné kresebné techniky k vyjádření různých struktur kresleného objektu – vyjádření materiálových rozdílů ✓ zvládne kompoziční uspořádání kresby v ploše – umístění do formátu – uplatňuje schéma tzv. „zlatého řezu“ ✓ je schopen kresebně rozehrát vlastní fantasi na dané téma s použitím rozličných kresebných technik ✓ doplňuje dle vlastní fantasi známé a dané obrazy (citové zbarvení, kulturní, sociální a historické souvislosti) ✓ dokáže vyjádřit vlastní názor, myšlenku či nápad v kresbě - „symbolismus“ ✓ v 8. a 9. ročníku zvládne základy perspektivy a použije své znalosti v praktickém kreslení podle modelu – také v plenéru podle architektury a v krajině ✓ zvládne a je schopen charakterizovat základní znaky uměleckých slohů v kresbě a pozná rozdíly ve vývoji umění <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ získá a uplatňuje základní dovednosti a návyky o základních barvách ✓ ví, jak vzniknou další doplňkové barvy, rozezná teplé a studené 	<p>Kresba</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebezpoznání a sebezpečí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebezpoznání a sebezpečí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p>
	<p>Malba</p>	

<p>odstíny a je schopen je použít v široké škále barev</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ je schopen kombinovat a aplikovat barvu na daném modelu – rozliší hlavní a vedlejší prvky ✓ všestranně využívá svou fantasií nejen při abstraktní malbě ✓ používá různých prostředků k sebevyjádření – barva, štětec, prsty (dotyk s materiálem) ✓ seznámí se a využívá různé malířské techniky (typy a druhy barev, působení vnějších účinků – vzduch, světlo, teplo, zima, tlak) ✓ porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace a aplikuje je do vlastní tvorby ✓ hodnotí přínos nových prvků ve výtvarném vyjádření na základě poznatků vlastní činnosti ✓ využívá svých poznatků a vytváří „svá“ díla v barevném sebevyjádření abstraktním a konkrétním „světě“ ✓ vnímá barevný svět viděním malířského koloritu (dle možností) a vkládá je do „svého“ vyjádření malbou ✓ používá a kombinuje přístupy k vyjádření dynamiky, klidu, pocitu, nálady dle vlastních představ ✓ v 8. a 9.ročníku aplikuje znalosti z kresby – perspektivu do malířského vyjádření kompozice (předmět, seskupení) ✓ je schopen zachytit a vyjádřit barevnou atmosféru jednotlivých období i své nálady ✓ charakterizuje, rozpozná a pohovoří o základních výtvarných směrech a přiřadí hlavní představitele uměleckých slohů v malbě na základech ukázek, návštěv galerií či výstav nebo filmového a jiného zpracování (četba) <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ získává další zkušenosti a obratnosti při práci s různými materiály 	<p>Zručnost</p>	<p>Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p>
---	------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá dosavadních poznatků z kresby a malby k dotváření svých nových předmětů – výrobků jako doplněk ✓ uplatňuje dynamiku, symbol, expresivitu ve své tvorbě modelů na základě haptického vnímání ✓ seznamuje se s proměnami materiálů a jejich tvárností na základě racionální konstruktivity a náhody ✓ vymezí a postupně zvládne prostor daného „výrobku“ na základě vizuálního vnímání a své představy ✓ aplikuje kresebné a malířské dovednosti do vyjádření prostoru pomocí plastického materiálu ✓ používá různé techniky, potřeby a pomůcky k docílení prostoru či prostorového vidění (fantasie), manipuluje s objekty, dokáže je vhodně umístit do prostoru ✓ je schopen rozlišit statiku a dynamiku svého výtvoru, předem určí směr své tvorby ✓ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření na dané téma ✓ zvládne jednoduché manipulace s grafickými a malířskými nástroji, lisem a ručními tisky ✓ porovná na svých výrobcích „činnost“ materiální a také působení času ✓ charakterizuje a pozná prostorová díla a plastiky významných osobností, kultur a uměleckých slohů (návštěva galerií, dějiny umění) 		<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p>
---	--	--

5.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována v rámci vyučovacích předmětů **Rodinná výchova, Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.**

5.8.1 Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Rodinná výchova** je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je vyučován na 2. stupni ZŠ v šestém a sedmém ročníku. Jeho časová dotace je jedna hodina týdně. Výuka tohoto předmětu se realizuje ve třídě, využívá se však i počítačová pracovna, běžné vyučování je doplňováno exkurzemi, přednáškami a besedami.

Rodinná výchova, v návaznosti na výchovu ke zdraví na I. stupni ZŠ, prohlubuje a rozvíjí již probraná témata o další poznatky, které dětem pomáhají rozumět a dobře se orientovat v životních situacích a správně se rozhodovat v problematice zdraví, osobního bezpečí, partnerských vztahů a rodinného života celkově. Učivo předmětu Rodinná výchova je propojeno s učivem předmětu Přírodopis či Občanská výchova.

Cílem předmětu je široké formativní působení na dospívající žáky, které se podílí na jejich osobnostním a sociálním rozvoji. Významným cílem je též zvládnutí a osvojení komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch vlastního zdraví i zdraví blízkého okolí.

Základní obsahové prvky předmětu:

- zdraví, zdravý životní styl, zdravá výživa
- rodina, rodinný život, rodičovství
- partnerské vztahy, sexuální výchova
- osobní bezpečí, bezpečí druhých

Jednotlivá témata se navzájem prolínají (zdravá výživa, péče o zdraví, režim dne, ...). Výuku je možné realizovat společně nebo odděleně pro chlapce a dívky, ale obsah témat je pro obě pohlaví společný.

Vzdělávací obsah předmětu Rodinná výchova byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci si osvojují informace a poznatky týkající se zdraví a péče o něj, dále problematiky návykových látek, sexuální výchovy apod.
  - žáci jsou vedeni k pochopení zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty a vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody
  - žákům jsou předkládány různé zdroje informací – propagační materiály, přednášky, exkurze, média
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci se učí rozpoznávat a pochopit problém, řešit problémové situace různého charakteru, pátrají po příčinách problémů a uvažují o možnosti jejich řešení
  - žákům jsou předkládány různé problémové situace z oblasti rodinného života, partnerských vztahů, zdravého životního stylu, žák pak volí vhodné způsoby řešení
  - učí se samostatně rozhodovat v těchto situacích
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni ke schopnosti srozumitelně, výstižně a logicky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory a obhájit je v diskusi s druhými
  - učí se naslouchat druhým, porozumět jejich názorům a vhodně na ně reagovat
- *Kompetence sociální a personální*

- žáci jsou vedeni ke skupinové práci, učí se pravidlům a důležitosti vzájemné spolupráce, respektují názory i práci druhých a tím přispívají k vytvoření dobré pracovní atmosféry
- učí se formou skupinové práce řešit nejrůznější problémové situace, pracují na projektech apod.
- *Kompetence občanské*
  - žáci se na základě získaných poznatků rozhodují v zájmu ochrany, podpory a zachování zdraví svého i okolí, podílejí se na zkvalitňování životního prostředí a vlastního životního stylu
  - dobře se orientují a jednájí zodpovědně v krizových situacích, které by mohly ohrozit zdraví jejich i druhých
  - přispívají svým chováním k dobré psychické a fyzické pohodě své i svého okolí
- *Kompetence pracovní*
  - žáci pracují dle návodu, vytvářejí si vlastní způsob práce, využívají zkušeností a znalostí z jiných oblastí svého poznání

Metody výuky předmětu Rodinná výchova: smyslem metod rodinné výchovy je především utváření identifikovaných postojů, soustav dovedností, návyků a chování. Je třeba, aby žák předkládané informace mohl s učitelem a spolužáky prodiskutovat přímo v hodině, je nutné aktivní zapojení žáka do výuky, čehož lze dosáhnout používáním nejrůznějších metod především aktivizačních, pro něž je typická vysoká aktivita a spolupráce učitele a žáků.

Učební metody:

- *přednáška* - je založena na prostém výkladu informací o jednotlivém tématu, které prezentuje učitel, popřípadě žák, jemuž byl svěřen úkol nějaké téma samostatně zpracovat a přednést před žáky
- *čtení*
- *audiovizuální metoda* - filmy vztahující se k probírané problematice mohou podpořit myšlenky prezentované učitelem, na shlédnutý snímek lze navázat diskusí
- *demonstrace* - napomáhá k zapamatování informací, může mít podobu pracovních listů, plakátů apod.
- *diskuse ve skupinách* - poskytují žákům příležitost sdělit vlastní názory, pocity a myšlenky a obohatit se o pohledy na studovanou problematiku spolužáků i učitelů, přičemž vedou i k posílení vzájemných vztahů v kolektivu, rozšiřuje a prohlubuje chápání žáků a poskytují jim možnost aplikovat naučené věci
- *Brainstormingová vyučovací metoda* - umožňuje volný tok nápadů na určité téma,
- *praktická cvičení* - zahrnují inscenační, situační a případové metody,
- *učení ostatních*
- *exkurze, besedy s odborníky*

RODINNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 6. - 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

VZTAHY MEZI LIDMI FORMY SOUŽITÍ

Žák

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

PREVENCE A OCHRANA ZDRAVÍ

Žák

- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Žák

- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Žák

- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <p>✓ chápe pravidla soužití mezi lidmi – vrstevníky a partnery (manželi, rodiči)</p>		<p>Osobností a sociální výchova</p> <p>Sociální rozvoj -</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje pojmy kamarádství, přátelství, láska ✓ chápe význam dobrých vztahů mezi lidmi, důležitost vzájemné spolupráce a důvěry ✓ uvědomuje si důležitost pomoci mezi lidmi ve složitých životních situacích ✓ přispívá sám k vytváření pozitivních mezilidských vztahů ✓ orientuje se v rolích členů komunity (obce, rodiny, třídy, školy, jiné vrstevnické skupiny) <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti ✓ rozpozná auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu ✓ rozlišuje skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci ✓ dodržuje bezpečné chování a komunikaci – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení 	<p>Vztahy mezi lidmi. Formy soužití</p> <p>Prevence zdraví. Zátěžové faktory organismu</p> <p>Prevence zneužívání návykových látek</p> <p>Další patologické jevy</p>	<p>Mezilidské vztahy</p> <p>Osobností a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobností a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace, sebeorganizace</p> <p>Osobností a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</p> <p>Osobností a sociální výchova Morální rozvoj - Hodnoty a postoje, Praktická etika</p> <p>Osobností a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobností a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</p> <p>Osobností a sociální výchova</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě ✓ rozpozná rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity ✓ dodržuje správný postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) ✓ rozpozná manipulativní reklamu a informace – reklamní vlivy, působení sekt ✓ dodržuje zásady ochrany člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>Ochrana zdraví. Bezpečné chování</p>	<p>Morální rozvoj - Hodnoty a postoje, Praktická etika</p> <p>Osobností a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobností a sociální výchova Morální rozvoj - Hodnoty a postoje, Praktická etika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ respektuje celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie ✓ orientuje se ve formách podpory zdraví– prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví ✓ dodržuje zásady výživy a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim ✓ rozpozná vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota 	<p>Hodnota, ochrana, podpora zdraví</p>	<p>Osobnostní rozvoj - Seberegulace, sebeorganizace</p> <p>Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Morální rozvoj - Hodnoty a postoje, Praktická etika</p> <p>Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobností a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Osobnostní rozvoj - Psychohygienu</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dodržuje zásady tělesné a duševní hygieny, denní režim – otužování, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ✓ zná zásady ochrany před přenosnými chorobami základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ✓ aplikuje zásady ochrany před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci ✓ dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny ✓ sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ je schopen sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity ✓ seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání 		<p>Morální rozvoj - Hodnoty a postoje, Praktická etika</p> <p>Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p> <p>Osobností a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</p> <p>Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p> <p>Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
---	--	--

- svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Dále je zpracován do oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost
- žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci jsou vedeni k chápání funkce lidského organismu
  - žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení i praktickém životě.
  - žáci samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - žáci si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
  - žáci posuzují vlastní pokrok a určují překážky či problémy bránící učení, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci jsou vedeni k práci s informačními zdroji, k jejich porovnávání a ke kritickému přístupu k nim
  - žáci samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
  - ověřují si prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných nebo nových situací, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni k utváření schopnosti vyjadřovat a obhajovat své názory a stanoviska na základě dobré znalosti problematiky, k naslouchání argumentů ostatních a k diskusi o nich
  - při seznamování s novou látkou je upřednostňována dialogická forma práce
  - žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni k účinné spolupráci ve skupině
  - jsou navozovány situace, které přispívají k posilování pozitivní sebedůvěry žáků
- *Kompetence občanské*
  - žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace, poskytují dle svých možností účinnou pomoc a chovají se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - žáci chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
  - žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých
- *Kompetence pracovní*
  - žáci používají bezpečně nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla,
  - žáci přistupují k výsledkům pokusů a laboratorních prací nejen z hlediska kvality funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

Používané formy a metody: frontální, skupinová, kooperativní, individuální výuka, práce s informací, pozorování a pokus.

Průřezová témata začleněna: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
- aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Žák

- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky a pitný režim
- vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli ; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuální chování

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák

- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ uvádí příklady názorů na vznik člověka a stručně		Osobnostní a sociální výchova

<p>✓ uvede příklady dědičnosti v prakt. životě</p> <p>Žák:</p> <p>✓ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>✓ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>✓ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p> <p>✓ dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>Podpora zdraví – nemoci, úrazy a prevence, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie; pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka</p>	<p>Mezilidské vztahy Komunikace Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	---	---

5.8.3 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** jako součást vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně. Převažující formou realizace je vyučovací hodina, od 6. tříd je dělen na skupiny chlapců a dívek. Kromě toho je obsah předmětů realizován v blocích (kurzy: plavání 2. ročník, LVVZ 7. ročník, sportovní soutěže a školy v přírodě). Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, v parku, dle sportu v bazénu na sněhu atd.

Cíle předmětu:

- získání kladného vztahu k fyzickým aktivitám a sportu
- vytváření návyků zdravého životního stylu vedoucí k progresivnímu utužování zdraví a zdravého životního stylu
- dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play
- hlavně však tělesná výchova umožňuje žákům poznání vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, porozumění jim, respektování je u sebe i jiných a jejich aktivní využívání nebo cílené ovlivňování.

Obsah předmětu: tělesná výchova je převážně vyučována v koncentrovaných tematických blocích. Rozlišováno je pouze učivo základní, které má učitel pracující podle tohoto programu možnost nabídnout všem žákům, aby zajistil naplnění vzdělávacího standardu a konkrétních vzdělávacích cílů, a učivo rozšiřující (nezávazné), které má možnost nabídnout dětem při školních výjezdech.

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení
- posuzuje vlastní pokrok a určuje překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- *Kompetence k řešení problémů*
  - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem
- *Kompetence komunikativní*
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- *Kompetence sociální a personální*
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- *Kompetence občanské*
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
  - odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - respektuje, chrání a oceňuje naše tradice
  - aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- *Kompetence pracovní*
  - používá bezpečně a účinně pomůcky, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí
- *Kompetence digitální* - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Mezipředmětové vztahy nalezneme k dramatické výchově a k hudební výchově.

Používané formy a metody: frontální, skupinová, kooperativní, individuální výuka, ukázka, výklad, pokus-omyl.

Začleněná průřezová témata: Environmentální výchova , Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Dětem talentovaným a se zájmem o sport nabízíme zapojení do kroužků a doporučujeme další rozvoj ve sportovních klubech.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 1. - 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák

- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

prvky zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v povinné TV

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ chytne míč, hodí na cíl, manipuluje s míčem na místě, v pohybu ✓ správně stojí při hodech ✓ zná pravidla míčových her (nácvik přihrávek vrchem, spodem, obouruč, jednoruč) ✓ ovládá techniku hodů míčkem do dálky 	Míčové hry	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj -</p>

<p>✓ ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje</p> <p>Žák:</p> <p>✓ dodržuje hygienu plavání</p> <p>✓ adaptuje se na vodní prostředí</p> <p>✓ zvládá základní plavecké dovednosti</p> <p>✓ zvládá alespoň jeden plavecký způsob</p> <p>✓ zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>Plavání</p>	
--	-----------------------	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK 4. - 5.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák

- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

prvky zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v povinné TV

<ul style="list-style-type: none"> ✓ chová se vhodně v hromadných dopravních prostředcích ✓ spojuje a navrhuje množství her v přírodě 		
---	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 6. – 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV****ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**

Žák

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žák

- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osvojuje nové pohybové dovednosti ✓ orientuje se v základních atletických pojmech ✓ pojmenovává náčiní ✓ zvládá základní pravidla a techniky osvojovaných atletických disciplín ✓ začleňuje pohyb do každodenního režimu ✓ zvládá zásadní hygienické a bezpečnostní zásady ✓ vytváří si trvalý vztah k pohybovým aktivitám ✓ vytváří si přátelské meziosobní vztahy ✓ správně drží tělo ✓ uvědomuje si pozitivní vliv pohybových aktivit na své zdraví ✓ změří, zapíše a vyhodnotí výkony v osvojovaných disciplínách ✓ dovede pojmenovat základní atletické disciplíny ✓ umí zorganizovat jednoduchou soutěž ✓ chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osvojení nových pohybových dovedností ✓ orientuje se v základních gymnastických pojmech 	<p>Atletika</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (u všech témat)</p> <p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvičích ✓ cvičí podle slovních pokynů ✓ zvládá kotoul letmo, kotoul vzad, stoj na lopatkách, stoj na ruce ✓ zvládá přemet stranou, rovnovážné polohy, akrobatická cvičení ve dvojicích, skoky na místě a z místa ✓ zvládá přeskoky ✓ zvládá náskok a seskok z hrazdy ✓ zvládá výmyk, přešvihy, podmet ✓ zvládá cvičení na kruzích ✓ zvládá základní gymnastická cvičení na kladině ✓ užívá základní gymnastické názvosloví ✓ uvědomuje si pozitivní vliv pohybových aktivit na své zdrav. 	<p>Gymnastika</p>	<p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládá základní herní činnosti (odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka, nahrávka, podání horní, spodní, postavení, herní kombinace, utkání) ✓ rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře ✓ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji ✓ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play ✓ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů ✓ uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí 	<p>Sportovní hry</p> <p>Volejbal</p>	<p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládá základní pravidla basketbalu ✓ ovládá základy rozhodování při hře ✓ zvládá základní herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a 	<p>Basketbal</p>	<p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ✓ zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ✓ aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 		
--	--	--

5.9 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **Pracovní činnosti** na 1. stupni a vyučovacího předmětu **Svět práce** na 2. stupni ZŠ.

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Pracovní činnosti** je na 1. stupni realizován převážně v kmenové třídě. Časová dotace pro 1. – 5. ročník je jedna vyučovací hodina týdně.

Obsah učiva a tematické celky jsou určeny všem žákům, proto není nutné dělit třídu na chlapce a dívky. Vhodnou formou práce je práce ve dvojicích nebo menších skupinách.

Metody a formy práce: frontální, skupinová, kooperativní, exkurze, pokus, pozorování

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje čtyři tematické okruhy:

- *Práce s drobným materiálem* – žáci pracují s přírodním i technickým materiálem, papírem a kartónem, modelovací hmotou, poznávají a porovnávají vlastnosti jednotlivých materiálů, pracují s vhodnými nástroji a pomůckami
- *Konstrukční činnosti* – žáci pracují s různými druhy stavebnic, sestavují prostorové modely, pracují s návodem, předlohou, náčrtem
- *Pěstivelské práce* – při pokusech a pozorování žáci poznávají podmínky pro život rostlin, pečují o pokojové rostliny, vedou záznamy o práci a pokusech
- *Příprava pokrmů* – seznamují se s základními pravidly stolování a společenského chování

Tematické celky mají na 1. stupni výhradně činnostní charakter. Tyto činnosti směřují především k vytvoření základních pracovních dovedností a návyků, schopnosti plánovat a organizovat svou činnost v týmu i při samostatné práci. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Koncepce předmětu umožňuje navazovat na výuku Matematiky a vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět.

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení* – nabízet žákům řadu aktivačních metod k získání orientace v různých oborech lidské činnosti
- *Kompetence k řešení problémů* – vést žáky k aktivnímu řešení ekologických problémů, vybírat a používat vhodné pomůcky a materiály
- *Kompetence komunikativní* – umožnit žákům poznávat a používat dostupnou techniku, včetně výpočetní techniky a osvojit si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život
- *Kompetence sociální a personální* – vést žáky k účinné spolupráci při řešení daného úkolu, respektování názoru druhých
- *Kompetence občanské* – naučit žáky základům organizace a plánování práce a technologické kázně, chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy
- *Kompetence pracovní* – utvářet u žáků pozitivní vztah k práci, tvořivý a odpovědný postoj k vlastní činnosti, vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, hygieny práce
- *Kompetence digitální* – ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Začleněná průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova*, tematický okruh Osobnostní rozvoj, část Rozvoj schopností poznávání, Kreativita a tematický okruh Sociální rozvoj, část Kooperace a kompetice, *Environmentální výchova*, tematický okruh Základní podmínky života a Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

PRACOVNÍ ČINNOSTI

ROČNÍK: 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročnou rostlinu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ stříhá, ohýbá, spojuje, navléká, lepí ✓ rozlišuje vlastnosti různých materiálů ✓ osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce ✓ vytváří si návyk organizace a plánování práce ✓ volí vhodné pomůcky a nástroje – nůžky, tupá jehla, lepidlo, nit 	<p>Práce s drobným materiálem</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace, sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, dělí na části, suší, vaří ✓ poznává soudržnost, tvrdost, tvárnost ✓ používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje – podložka, špachtle, nůžky ✓ dodržuje bezpečnost a hygienu práce 	<p>Práce s modelovací hmotou</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Kreativita</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ překládá, skládá, stříhá, trhá, nalepuje, vystřihuje ✓ pracuje podle slovního návodu a předlohy ✓ rozlišuje druh, tvar, formát papíru ✓ používá nůžky, tužku, pravítko, lepidlo ✓ dodržuje bezpečnost a hygienu práce 	<p>Práce s papírem a kartonem</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Kreativita</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ odměřuje a navléká nitě, uzlík ✓ šije stehem předním a zadním ✓ sešívá v jednoduchý šev ✓ přišívá knoflík ✓ rozlišuje různé textilie ✓ užívá vhodných pomůcek ✓ dbá na hygienu a bezpečnost 	<p>Práce s textilem</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sestavuje jednoduché prostorové modely s využitím kartonových 		

<p>prvků podle předlohy i vlastní představy</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osvojuje si montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů, správné pracovní dovednosti a návyky ✓ organizuje a plánuje vlastní pracovní činnost ✓ dodržuje bezpečnost a hygienu práce <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznává lidovou tvořivost, zvyky, řemesla na základě ukázek a v praktických činnostech ✓ volí vhodné materiály a nástroje podle charakteru výrobku <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ošetřuje pokojové rostliny ✓ vypěstuje některou plodinu ze semene ✓ pozoruje podmínky života rostlin ✓ zná a volí vhodné nástroje a pomůcky ✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ připraví tabuli pro jednoduché stolování ✓ samostatně připraví jednoduché pohoštění ✓ chová se společensky u stolu 	<p>Práce montážní a demontážní</p> <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>Příprava pokrmů</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Kreativita, Rozvoj schopností poznávání schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy, Etnický původ</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Kreativita</p> <p>Enviromentální výchova Vztah člověka k prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace, Mezilidské vztahy</p>
--	---	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI**ROČNÍK: 4. - 5.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

Žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák

<p>✓ vytváří z papíru prostorové objekty</p> <p>✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti</p> <p>Žák:</p> <p>✓ seznamuje se s různými druhy textilu a vnímá jeho vlastnosti</p> <p>✓ zvládá jednoduché techniky šití a drobné opravy oděvů</p> <p>✓ pracuje s jednoduchým stříhem</p> <p>✓ využívá textil jako výtvarný materiál</p> <p>✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti</p> <p>Žák:</p> <p>✓ poznává různé druhy hlavolamů</p> <p>✓ vyrábí a skládá puzzle</p> <p>✓ tvoří plášť těles a zkouší je složit</p> <p>✓ poznává variabilitu stavebnic a tangramů</p> <p>✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti</p> <p>Žák:</p> <p>✓ poznává lidové zvyky, tradice a řemesla</p> <p>✓ zkouší některé vánoční a velikonoční zvyky</p> <p>Žák:</p> <p>✓ poznává úpravu řezaných květin</p> <p>✓ pečuje o pokojové rostliny</p> <p>✓ upravuje půdu</p> <p>✓ vysévá rostliny</p> <p>✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti</p> <p>Žák:</p> <p>✓ poznává základní vybavení kuchyně</p> <p>✓ seznamuje se s pravidly skladování potravin</p> <p>✓ poznává základy zdravé výživy</p> <p>✓ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>✓ připraví jednoduchý pokrm</p> <p>✓ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch</p>	<p>Práce s textilem</p> <p>Práce montážní a demontážní</p> <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>Příprava pokrmů</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Kreativita Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Kreativita</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy, Etnický původ</p> <p>Environmentální výchova Základní podmínky života</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Psychohygiena Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Komunikace</p>
--	--	---

✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti		
✓ poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni		

5.9.2 Svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Svět práce** je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je vyučován ve všech ročnících 2. stupně a jeho časová dotace je jedna vyučovací hodina týdně. Výuka se realizuje jak ve třídách, tak ve speciálních učebnách (dílna, kuchyňka, počítačová pracovna). Žáci pracují samostatně, vhodnou formou práce je práce ve dvojicích či ve skupinách. Výuka je realizována odděleně pro chlapce a dívky.

Pracovní činnosti svým obsahem učiva a využíváním vědomostí získaných v jiných vyučovacích předmětech stejně jako využíváním zkušeností získaných v běžném životě nabízí žákům možnost získat pracovní dovednosti a návyky, které jsou potřebné v běžném životě člověka. Rozvíjí žákovu motoriku a tvořivost.

Učivo předmětu Pracovní činnosti je propojeno s učivem vyučovacích předmětů Fyzika, Občanská a Rodinná výchova.

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tyto tematické okruhy:

- *Práce s technickými materiály* – žáci pracují se dřevem, kovy, plasty, poznávají jejich vlastnosti, užívají pracovní nástroje, provádějí jednoduché pracovní operace, učí se organizovat svou práci, upevňují si důležité technologické postupy, vyhotovují technické výkresy, návody a pracují s nimi, poznávají úlohu techniky v životě člověka.
- *Design a konstruování* – žáci pracují s různými druhy stavebnic, sestavují prostorové modely, využívají k práci plány, návody, schémata
- *Pěstivelské práce, chovatelství* – žáci se seznamují s podmínkami pro život rostlin, učí se o ně pečovat, poznávají množství ochrany půdy i životního prostředí, možnosti péče o okrasné, ovocné i léčivé rostliny v interiéru i exteriéru a způsoby jejich pěstování, poznávají podmínky pro chov zvířat, hygienu a bezpečnost při chovu
- *Provoz a údržba domácnosti* – žáci se seznamují s podmínkami chodu domácnosti (ekonomický aspekt, finanční pojmy), s důležitostí správné péče o domácnost, úloze ekologické (třídění odpadů), s funkcí spotřebičů v ní užívaných, učí se je ovládat a udržovat
- *Příprava pokrmů* – pracují se základním vybavením kuchyně, dbají na bezpečnost a hygienu jejich provozu, učí se orientovat v druzích potravin, sestavují jídelníček, osvojují si pravidla stolování, připravují studené i jednoduché teplé pokrmy
- *Svět práce* – seznamují se s možnostmi vzdělávání, se spektrem studijních oborů, pracují s profesními informacemi, využívají poradenských služeb, utřídí si své cíle, získávají orientaci o pracovních příležitostech

Vzdělávací obsah předmětu Svět práce byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci si osvojují informace a poznatky vedoucí k získávání orientace v různých oborech lidské činnosti
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci se učí rozpoznávat a chápat ekologické problémy

- žákům jsou předkládány různé problémové situace týkající se práce, zaměstnanosti a žák volí způsoby řešení
- učí se samostatně rozhodovat
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci si osvojují pracovní postupy později využívané v jejich dalším životě, používají dostupné techniky a pracovní návody
- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni ke vzájemné pomoci a spolupráci, učí se jejich pravidlům a chápat jejich důležitost, vytvářejí podmínky pro dobrou pracovní atmosféru
- *Kompetence občanské*
  - žáci se učí organizovat svou práci tak, aby chránili zdraví své i svého okolí, přispívají k ochraně a zachování zdravého životního prostředí, orientují se v krizových situacích
- *Kompetence pracovní*
  - žáci se utvářejí pozitivní vztah k práci, volí vlastní způsob práce, využívají při ní již získaných zkušeností a znalostí z jiných oblastí svého poznání, jsou vedeni k dodržování bezpečnosti a hygieny práce

Začleněná průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova* – tematický okruh Osobnostní rozvoj, část Seberegulace, sebeorganizace, Psychohygiene, Kreativita, dále Sociální rozvoj, Kooperace, kompetice, komunikace

SVĚT PRÁCE

ROČNÍK: 6. – 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ

Žák

- volí správné pracovní postupy při pěstování a ošetřování rostlin a květin
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, využívá vhodné pracovní pomůcky
- jmenuje základní podmínky pro chov zvířat a zásady bezpečného kontaktu s nimi
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, udržuje pořádek na pracovním místě, poskytne první pomoc při úrazu

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Žák

- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, používá vhodné pomůcky a nástroje a orientuje se v návodech na jejich obsluhu
- provádí údržbu el. spotřebičů a jiných zařízení, správně s nimi zachází
- řídí se hygienickými a bezpečnostními předpisy, poskytne první pomoc při úrazu
- orientuje se v základních operacích platebního styku, zvládá úkony ekonomiky domácnosti

PŘÍPRAVA POKRMU

Žák

- orientuje se v základním vybavení kuchyně, používá ho a provádí jeho údržbu
- volí správné postupy při přípravě jednoduchých pokrmů, využívá při tom znalostí o zásadách zdravé výživy
- dodržuje pravidla stolování a společenského chování

- řídí se zásadami hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

SVĚT PRÁCE

Žák

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- hodnotí na základě svých osobních vlastností a schopností možnosti volby budoucího povolání
- orientuje se v možnostech vzdělávání, využívá poradenských služeb pro výběr učebních a studijních oborů
- prokáže na modelových situacích schopnost prezentace sebe sama při vstupu na trh práce

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Žák

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Žák

- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Žák

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznává hlavní druhy rostlin, zeleniny ✓ orientuje se v základních podmínkách pro pěstování rostlin a zeleniny ✓ chápe význam ochrany půdy a prostředí pro pěstování 	<p>Pěstitelské práce a chovatelství</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj - Seberegulace, sebeorganizace</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ seznamuje se s programy pro zpracování digitálních. informací, operačními systémy ✓ seznamuje se s využitím mobilních technologií ✓ odstraňuje základní problémy ✓ chrání techniku před poškozením ✓ dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci ✓ připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ✓ orientuje se v technických výkresech a návodech ✓ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ✓ vybírá vhodný materiál, náradí a nástroje ✓ rozeznává základní vlastnosti různých materiálů ✓ řeší technické úkoly a provádí jednoduché technické práce ✓ vysvětluje úlohu techniky v životě člověka a její vliv na životní prostředí, možnosti zneužití 	<p>Práce s technickými materiály</p>	
---	---	--

Poznámka: tematické okruhy zařazuje škola dle svých možností

6 Hodnocení žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi i jeho rodičům zpětnou vazbu, prostřednictvím níž jsou předávány informace o tom, jak danou problematiku žák zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, zda volí efektivní způsoby učení, v čem se zlepšil, v čem ještě chybí, kde má rezervy. Současně se snaží žáka motivovat k dalšímu učení. Hlavním cílem je posilování vnitřní motivace k učení.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je prováděno průběžně po celý rok. Všichni pedagogové se řídí platným klasifikačním řádem ZŠ Slovenská.

Hodnocení žáků na 1.stupni ZŠ

Hodnocení žáků pomocí klasifikace je na prvním stupni doplněno žakovským portfoliem. V něm si žák shromažďuje veškeré své práce, aby dokumentoval stav vědomostí a dovedností, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělání. Veškeré práce mají daná hodnotící kritéria, na kterých se žáci s učitelem předem dohodnou a která pak jasně vysvětlují hodnotu známky dané klasifikací. Ve 2. – 5.ročníku žáci provádějí své sebehodnocení na dotaznících, které jsou součástí prací, zvláště pak těch, které jsou zaměřeny na kooperaci. Hodnotí sebe, skupinu i sebe ve skupině.

Součástí portfolia jsou týdenní plány, které vypracovává v 1.- 3. ročníku učitel, ve 4. a 5. ročníku na něm participuje žák. V 1.- 3. ročníku žák pomocí daných dílčích výstupů sebehodnotí úroveň daného učiva dané týdenním plánem. Ve 4.- 5. ročníku výstupy vyvozuje sám žák a hodnotí se.

Struktura týdenního plánu:

- 1) orientačně uvedené učivo, které si daný týden budou žáci osvojovat (využívat)
- 2) domácí úkoly (pro menší děti – zadané, pro starší děti – z části zadané či pouze předtištěná tabulka)
- 3) tabulka s dílčími výstupy – sebehodnocení dětí
- 4) hodnocení učitelem (nemusí být každý týden, stačí za určitý časový úsek – probraný celek)
- 5) sebehodnocení svého chování, hodnocení spolužáků, případně učitele
- 6) možno zařadit (alespoň občas) – okénko pro rodiče
- 7) podpisy (dítě, rodič)

Práce s týdenním plánem rozvíjí:

- samostatnost
- plánování
- orientaci
- sebehodnocení – zpětnou vazbu
- organizační schopnosti
- systematičnost
- práci s informacemi

Sledované kompetence:

Samostatně vyhledá v TP dané úkoly a informace.

Rozvrhne si práci na jednotlivé dny s ohledem na školní a mimoškolní činnosti.

Orientuje se v textu, tabulkách.

Ví, kde co má hledat.

Zaznamená, do jaké míry zvládl dané výstupy.

Vyjádří se k událostem týdne.

Vede si portfolio týdenních plánů.

Hodnocení žáků na 2. stupni ZŠ

- Při hodnocení se učitelé zaměřují na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- Učitel je povinen vést evidenci o hodnocení žáka a zabezpečit odpovídajícím způsobem informovanost zástupců nezletilého žáka.

- Žáka nepřetěžuje a zkoušení písemné i ústní pravidelně rozvrhne do vhodných časových úseků.
- V případě negativního hodnocení, poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení.

Nástroje pro získávání informací

- pozorování
- dialog
- sběr výsledků (školní známky, testy, třídní portfolio)
- konzultace s učiteli
- konzultace se spec. ped. a školním psychologem

K čemu učitel přihlíží při hodnocení práce žáka

- ke školní práci
- k měřitelným výsledkům
- k hodnocení výstupů vedoucích k rozvoji osobnosti žáka
- k domácí přípravě a její prezentaci ve škole

Hodnocení se zapisuje do platných žákovských knížek. Dále možno používat evaluační listy, do kterých lze zaznamenávat hodnotící a sebehodnotící ocenění žákovských dovedností a schopností, ale i klasifikované či jinak hodnocené žákovské výkony.

7 PŘÍLOHA č. 1

7.1 Volitelné předměty

7.1.1 Kultura mluveného projevu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Kultura mluveného projevu** je vyučován na 2. stupni ZŠ od sedmého do devátého ročníku jako volitelný předmět. Jeho časová dotace jsou 2 hodiny týdně ve formě dvouhodinového bloku. Výuka tohoto předmětu se realizuje ve třídě, často využívá jako pomůcku různých forem sdělovacích prostředků.

Kultura mluveného projevu prohlubuje a rozvíjí učivo českého jazyka, dotýká se především složky slohová a komunikační výchova. Jádrem vyučování tohoto předmětu je rozvíjení vyjadřovacích schopností žáků, které je založeno převážně na praktickém stylistickém výcviku mluvených projevů, přičemž žák využívá teoretické poznatky o jazyce. Rozvíjí žákovy znalosti o učivu a slovní zásobě, druzích slov, pěstuje v žákovi schopnost kultivovaného projevu, vede žáky k slohové tvořivosti a vlastnímu individuálnímu stylu, učí je komunikovat v různých komunikačních sférách.

Cílem předmětu je široké formativní působení na dospívající žáky, které se podílí na jejich osobnostním a sociálním rozvoji. Důležitým cílem je vypěstovat u žáků schopnost kreativity při vyjadřování a vytvoření názorových, etických a estetických postojů pomocí vlastního jazykového projevu.

Do výuky je možno zařazovat jakákoliv témata z nejrůznějších předmětů, o kterých žák vytváří sdělné, komunikačně nasycené, věcné a jazykově správné projevy.

Základní obsahové prvky předmětu:

- *jazyková kultura, jazyková norma a její kodifikace*
- *správná a spisovná výslovnost*
- *slovní zásoba, obohacování slovní zásoby, dynamika*
- *rozvrstvení českého jazyka*
- *komunikace verbální, neverbální*

Vzdělávací obsah předmětu Kultura mluveného projevu byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci si osvojují a prohlubují znalosti o slovní zásobě o způsobech jejího obohacování, o rozvrstvení českého jazyka, o slovních druzích, o významech slov
  - žáci jsou vedeni k pochopení jazykové normy a důležitosti jazykové kultury jako potřebného prvku jejich osobnostního rozvoje
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci se učí při mluvených projevech řešit problémové situace různého charakteru a využívat při tom zásady kultury mluveného projevu
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni ke schopnosti logicky, výstižně a srozumitelně formulovat a vyjadřovat své
  - umí jasně vyjádřit své názory a estetické a etické postoje a obhájit je v diskusi s ostatními při dodržování zásad kultury mluveného projevu
  - učí se naslouchat druhým, rychle a vhodně reagovat na projevy druhých
  - žáci jsou vedeni k hodnocení mluvených projevů svých i druhých

- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni ke skupinové práci, učí se pravidlům a důležitosti vzájemné spolupráce, přispívají k vytvoření dobré pracovní atmosféry
- *Kompetence občanské*
  - žáci se učí diskutovat a promlouvat na různá témata vyplývající se soužití lidí a pohybu člověka ve společnosti
- *Kompetence pracovní*
  - žáci pracují dle návodu, vytvářejí si vlastní způsob práce, využívají zkušeností a znalostí z jiných oblastí svého poznání

Metody výuky předmětu Kultura mluveného projevu: smyslem metod používaných k účinné výuce předmětu Kultura mluveného projevu je především vypěstovat u žáků schopnost vhodně a rychle vybírat jazykové prostředky ke sdělení komunikačního záměru ta, aby naslouchající člověk přesně věděl, co chce mluvčí vyjádřit. Důležité je vést žáka ke kreativité ve vyjadřování a vytvoření si vlastního individuálního stylu s užitím jazykové a stylisticky správných prostředků.

Učební metody:

- *přednáška* - je založena na prostém výkladu informací o jednotlivém tématu, které prezentuje učitel, popřípadě žák, jemuž byl svěřen úkol nějaké téma samostatně zpracovat a přednést před žáky,
- *diskuse ve skupinách* - poskytují žákům příležitost sdělit vlastní názory, pocity a myšlenky a obohatit se o pohledy na studovanou problematiku spolužáků i učitelů, přičemž vedou i k posílení vzájemných vztahů v kolektivu, rozšiřuje a prohlubuje chápání žáků a poskytují jim možnost aplikovat naučené věci,
- *rozhovor*
- *Brainstormingová vyučovací metoda* - umožňuje volný tok nápadů na určité téma,
- *praktická cvičení* - zahrnují inscenační, situační a případové metody,
- *asociace*

Začleněná průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu), Sociální rozvoj (Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice), Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti), Multikulturní výchova - (kulturní diference, mezilidské vztahy, multikulturalita), Výchova demokratického občana

KULTURA MLUVENÉHO PROJEVU**ROČNÍK: 7. – 9.****Očekávané výstupy RVP ZV:****RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Žák

- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje

JAZYKOVÁ KULTURA. JAZYKOVÁ NORMA

Žák

- chápe význam pojmu jazyková kultura, osvojuje si její zásady, rozumí pojmu jazyková norma, kodifikace jazykové normy, uvědomuje se měřítku jazykové správnosti, vyloží termín jazyková čistota, chápe její význam
- uvědomuje si význam jazyka a jazykové kultury jako prostředku k informování, přesvědčování, zajišťování, řešení problémů
- rozlišuje význam a funkci projevů mluvených a psaných

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

Žák

- orientuje se ve výslovnostních stylech, chápe jejich užití v rámci dané situace
- uplatňuje zásady spisovné výslovnosti, uvědomuje si odchylky a vady výslovnosti
- uplatňuje osvojené znalosti o suprasegmentálních jazykových prostředcích (tempo řeči, barva hlasu, tónová modulace, pauzy, rytmus, přízvuk)
- osvojuje si základy hlasové hygieny, chápe potřebnost správného dýchání a pečlivé artikulace

LEXIKOLOGIE, MORFOLOGIE, SLOVOTVORBA

Žák

- upevňuje si učivo o slovní zásobě, chápe význam její dynamičnosti, vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby
- dovede rozdělit českou slovní zásobu z různých hledisek, vysvětlí významové vztahy mezi slovy
- upevňuje si učivo o slovních druzích
- chápe význam slova, dovede tvořit pojmenování, uvědomuje si nebezpečí stále většího pronikání cizích výrazů do českého jazyka
- rozumí pojmu frazeologismus, dovede ho vyložit a chápe význam jednotlivých frazeologických jednotek

VERBÁLNÍ A NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

Žák

- rozlišuje druhy verbálních projevů, uplatňuje při nich jejich zásady s volbou vhodných jazykových prostředků, dbá na vhodný a správný pořádek slov s rysem posouvání jádra výpovědi
- definuje prostředky nonverbální komunikace, chápe význam jejich propojení s prostředky mluvených projevů
- orientuje se ve výstavbě jazykového projevu (invence, kompozice, stylizace)
- chápe důležitost mluveného slova jako nezastupitelného prvku v našem životě, uvědomuje si, že myšlenky sdělované bezprostředně řečí jsou nejpůsobivější a nejúčinnější

<p>jejich vytváření zásady jazykových projevů, při jejich výstavbě volí vhodné jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dbá na vhodný pořádek slov ve větách, uvědomuje si prohřešky nesprávného tvoření vět ✓ jmenuje prostředky nonverbální komunikace, dovede posoudit jejich vhodnost a začlenění do mluvených projevů, používá je ve správných komunikačních situacích ✓ chápe důležitost mluveného slova jako nezastupitelného prvku v našem životě ✓ uvědomuje si, že jen ta vědomost, kterou dovede správně jazykově vyjádřit, kterou dovede sdělit a vyložit, má společenskou hodnotu 	<p>Verbální a neverbální projevy</p>	<p>Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p>
--	---	---

7.1.2 Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Cvičení z matematiky** vhodně doplňuje vzdělávací oblast Matematika a její aplikace.

Výuka probíhá ve třídě nebo v odborné učebně.

Předmět poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů i různých směrů studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, přesnost, pracovitost a kritičnost.

Předmět je členěn na oddíly:

- Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V matematice rozvíjíme tyto klíčové kompetence:

- *Kompetence k učení* – vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k výběru a využití efektivních metod učení, ke schopnosti operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, k porovnávání získaných výsledků, k plánování, hodnocení výsledků svého učení.
- *Kompetence řešení problémů* – ukazujeme žákům různé zdroje informací, vedeme žáky k objevování různých variant řešení, k využívání získaných vědomostí a k praktickému ověřování správnosti řešení. Chceme, aby žák užíval při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy.
- *Kompetence komunikativní* – rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky, vyjadřovat názory v logickém sledu.
- *Kompetence sociální a personální* – vytváříme schopnost žáků spolupracovat ve skupině, podílet se na tvorbě pravidel skupinové spolupráce a dodržovat je, respektovat různá hlediska řešení problémů.
- *Kompetence občanské* – vedeme žáky k respektování názorů druhých, k uvědomování si svých práv i povinností, k zodpovědnému rozhodování poskytnout účinnou pomoc druhému při řešení problému.
- *Kompetence pracovní* – učíme žáky pracovat podle návodu, stanoveného postupu, hledat vlastní postup, využívat znalosti a zkušenosti z jiných vzdělávacích oblastí v rámci vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vedeme žáky k účinnému rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

CVIČENÍ Z MATEMATIKY

ROČNÍK: 7. – 9.

Očekávané výstupy RVP ZV:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Školní a ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ✓ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, desetinným číslem, procentem) ✓ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, porovnává ✓ řeší reálnou situaci pomocí rovnic a nerovnic ✓ užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v datech ✓ vyjádří funkční vztah tabulkou, diagramem, grafem <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ třídí základní rovinné útvary ✓ sestrojí obraz rovinného útvaru v osové a středové souměrnosti, posunutí ✓ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti ✓ řeší konstrukční úlohy ✓ počítá obsahy, obvody, objemy a povrchy těles ✓ načrtne těleso v rovině ✓ třídí čtyřúhelníky, trojúhelníky, hranoly ✓ využívá Pythagorovu větu, Thaletovu kružnici 	<p style="text-align: center;">Číslo a proměnná</p> <p style="text-align: center;">Početní operace s desetinnými čísly a zlomky</p> <p style="text-align: center;">Početní operace s výrazy</p> <p style="text-align: center;">Lomené výrazy</p> <p style="text-align: center;">Funkce</p> <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a prostoru</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj -</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracuje s různými zdroji informací ✓ využívá logické, matematické a empirické postupy	Finanční matematika	Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
---	----------------------------	--

7.1.3 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah a rozsah vyučovacího předmětu **Informatika** je koncipován jako tří až šestiletý ucelený systém výuky základní počítačové gramotnosti pro žáky základní školy. Obsahem výuky, kromě znalosti práce s počítačem, internetem a dalšími informačními a komunikačními technologiemi na základní uživatelské úrovni, je seznámení žáka se základy užívání nejběžnějších SW programů a rozvíjení tvořivé schopnosti uplatnit dosažené znalosti a dovednosti při řešení praktických problémů, s nimiž se setkává ve škole i mimo školu. Dále zvýšení jejich schopnosti orientace ve světě informací, tedy znalostí a dovedností z oblasti vzniku, zpracování, přenosu a využívání informací.

Povinná výuka ve 4. – 6. ročníku zabezpečuje minimální počítačovou gramotnost pro všechny žáky školy. Nadto mají žáci možnost zúčastnit se na 2. stupni volitelných kurzů. Tyto nadstavbové kurzy rozšiřují a prohlubují obsah výuky tohoto vyučovacího předmětu. Výuka probíhá v počítačové pracovně, žáci jsou děleni na skupiny po maximálně 16-ti žácích (zpravidla poloviny tříd).

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - nabízet žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku ICT a povedou k ochotě se o ni dále zajímat
  - předkládat žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů a vést je k jejich pravidelnému využívání
  - nabízet žákům dostatek možností k porozumění textům a obrazovým materiálům v oblasti ICT
- *Kompetence k řešení problémů*
  - předkládat žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů v oblasti ICT, časté zadávání úkolů zpracovávaných samostatně žáky na počítačích
  - vyvozování optimálních praktických postupů žáky v rámci jejich znalostí a možností
- *Kompetence komunikativní*
  - vést žáky k formulování vlastní názorů na problematiku ICT
  - častá komunikace žáků prostředky specifickými pro ICT (e-mail, web, chat)
- *Kompetence sociální a personální*
  - navozovat dostatek situací, které rozvíjí pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností
  - vytvářet dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v oblasti ICT
- *Kompetence občanské*
  - nabízet žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s ICT (autorská práva, počítačové pirátství) atd.
- *Kompetence pracovní*
  - rozvíjet správné pracovní návyky při práci s počítačem včetně hygieny a ochrany zdraví při práci

INFORMATIKA**ROČNÍK: 7. – 9.****Očekávané výstupy RVP ZV:****ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM**

Žák

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Žák

- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízeních

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Žák

- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

7. ROČNÍK

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhledává informace, hodnotí kvalitu, ověřuje zdroje ✓ užívá jednotky bit, KB MB GB TB, převádí ✓ PC, data, SW, HW, ASCII <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracuje s pojmy SW struktura PC, soubor, adresář, disk, Pc, síť, internet, struktura www, typy souborů, konvence, cesta <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ seznamuje se s operačními systémy, srovnává OS, Windows ✓ pracuje ve Windows – okna, menu okna, hl. panel, nastavení win: zobrazení, složky, ovl. panely ✓ využívá příslušenství win: kalkulačka, mapa, fotoeditor, pozn. Blok, WordPad, malování ✓ zvládá jednoduchou údržbu – antivir, scandisk, defragmentace 	<p>Zdroje informací, základní pojmy, převody jednotek</p> <p>SW struktura IT</p> <p>OS MS Windows, jeho nastavení, uživatelská konfigurace, srovnání OS, práce se soubory a složkami</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Osobnostní rozvoj – Kreativita</p> <p>Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládá zákl. soub. operace – kopírování, přesun, zástupce, nová složka, smazání, přejmenování ✓ vyhledává soubory a složky <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracuje s rastry. Photofilter, retuše fotografií ✓ pracuje s vektory. Zoner Calisto, kresba vektory ✓ skenuje <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracuje s MS Word 2000 – ovládání, panely, menu, formátování stránky, formátování znaku, chyby při psaní, formátování odstavce, sloupce, vkládání obrázků, copy, vkládání tabulek <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracuje s MS Excel 2000 – ovládání, princip práce, generování grafů, porovnávání dat, jednoduché vzorce <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ seznamuje se s HW strukturou PC, klávesnicí PC, monitory, tiskárnami, porty, disky ✓ vypaluje CD a DVD, kopíruje 	<p>Rastrová a vektorová grafika</p> <p>MS Word, zvládnutí pokročilé tvorby a editace dokumentů</p> <p>MS Excel, práce s tabulkovým editorem</p> <p>HW struktura IT</p>	<p>Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Osobnostní rozvoj – Psychohygienu</p> <p>Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
---	---	---

8. ROČNÍK.

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v základních typech txt dokumentů ✓ ovládá základy typografie písma – fonty, typy, druhy, řezy, velikost, barva <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracuje s MS Word – nastavení programu, ovládání, lišty, menu, formátování stránky, znaku, odstavce, chyby při psaní, sloupce, vkládání ✓ vytvoří tabulky, edituje ✓ vytvoří graf, vloží obrázky 	<p>Textové editory</p> <p>MS Word</p> <p>Tabulky</p> <p>Vektorová grafika</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Osobnostní rozvoj – Kreativita</p> <p>Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p>

7.1.4 Základy evropské kultury

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Základy evropské kultury** je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a zasahuje do oblasti Umění a kultura. Výuka volitelného předmětu probíhá 2 hodiny týdně ve třídě nebo formou vycházek po památkách, návštěv galerií apod.

Předmět umožňuje žákům poznávat historický vývoj dějin umění a rozšiřovat rozhled v oblasti uměleckých památek, děl a jejich tvůrců, seznamovat se s životem umělců a zároveň tak poznávat souvislosti historických událostí spjatými s dějinami. Prohlubuje tak učivo dějepisu, výtvarné a občanské výchovy, ale i jiných předmětů v oblasti mezipředmětových vztahů, neboť kultura a umění se odráží téměř ve všech vzdělávacích úrovních.

Předmět je členěn na historicky vázané a zároveň dělené oddíly:

- *Základní umělecké slohy*
- *Pravěk, starověk*
- *Křesťanská antika*
- *Středověk*
- *Novověk – renesance, baroko*
- *Umělecké slohy 19. století*
- *Umělecké směry 20. století*
- *České umění po 2. sv. válce do současnosti*
- *Světové umění 2. pol. 20. století a současnost*

Předmět Základy evropské kultury odráží celou škálu vzdělávacích procesů téměř ve všech průřezových tématech (Osobnost a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Český jazyk, Cizí jazyk, Člověk a kultura, Člověk a příroda, ZEK, ...).

Vzdělávací obsah předmětu Základy evropské kultury byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci jsou orientováni k chápání historických událostí na základě výtvarného umění a historických slohů
  - jsou motivováni prostřednictvím uměleckých děl, dokumentů a návštěv uměleckých památek
  - žákům jsou předkládány různé zdroje informací – výstavy, galerie, přednášky, média,...
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci jsou vedeni k práci s informačními zdroji, k jejich návštěvám a k poslechu a ke kritickému přístupu k nim (výstavy, festivaly, koncerty, kulturní představení a akce)
  - žákům jsou předkládány náměty k samostatnému uvažování, osobitému vidění a posouzení daného tématu či problému (nové přístupy, styly, „trendy“ v oblasti umění)
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni ke schopnosti vlastního vyjádření a obhajobě svého díla, zaujmout stanovisko a názor na základě získaných zkušeností, čelit argumentům a zdravě oponovat vlastními
  - žáci se nebojí diskuse v kolektivu, předvedou své schopnosti a získávají tak další poznatky a dovednosti

- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni ke skupinové práci a spolupráci na větších projektech, kde si vzájemně pomáhají a učí se uznávat dovednosti své i druhých
  - jsou navozovány situace, které nutí vzájemně spolupracovat a rozvíjejí tak pozitivní sebedůvěru
- *Kompetence občanské*
  - na základě rozboru historie umění a jednání jednotlivých uměleckých osobností jsou žáci vedeni k utváření občanských postojů k poznání mravních hodnot, k respektu lidských a občanských práv a vědomí spolupráce a spoluodpovědnosti

ZÁKLADY EVROPSKÉ KULTURY**ROČNÍK: 7. - 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI****Žák**

- rozpoznává jednotlivá období uměleckých kultur národů a popíše pozadí politických zvrátů s vlivem na umění
- charakterizuje jednotlivá umělecká období a styly
- rozpozná charakteristické znaky jednotlivých uměleckých slohů a uvede jejich představitele a díla
- porovná, popíše vztahy různých uměleckých období, stylů vzhledem k historickým událostem
- využívá dostupných informačních sdělení k poznání současného umění
- využívá poznatků o umění a kulturách ke svému dalšímu poznávání sebe sama a utváří si tak osobitý postoj k hodnotám svým, národním a obecným
- orientuje se v časové ose a tím i v historické mapě a chronologickém sledu a prostoru
- ilustruje postavení kulturních vrstev v jednotlivých časových společnostech na základě uměleckých osobností a jejich děl
- získá orientaci v časové přímce uměleckých slohů a zároveň tak i historických klíčových okamžiků politických dějin
- poznává osobnosti umělecké, politické – historické, zařadí je do časového sledu událostí

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ orientuje se v základních uměleckých stylech v oblasti architektury ✓ charakterizuje dané slohy ✓ najde nejdůležitější památky zejména v Praze ✓ pozná a zařadí charakteristické prvky daných slohů Žák:	Základní umělecké slohy Pražská architektura Křesťanské umění, gotika, renesance, baroko	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zařadí nejstarší památky do správných kultur (pravěk, starověk) ✓ pozná a určí rozdíly jednotlivých kultur ✓ zařadí je do časového pásma ✓ je schopen stručně vyjádřit charakteristické prvky jednotlivých kultur (kresbou) ✓ je schopen srovnat vývoj kultur ve světě a u nás, charakterizovat jej a uvést důvody ✓ zařadí jednotlivé památky a umělce do své doby s odkazem na dějepis a literaturu <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná rozdíly mezi starověkem a prvním křesťanským uměním ✓ charakterizuje změny, dobu a vlivy jiných zemí, vznik států <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v časovém pásmu ✓ pozná znaky orientálních kultur a srovná je s evropskými ✓ pozná a charakterizuje jednotlivé slohy ✓ je schopen poznat a zařadit stavby, umělecká díla a přiřadit umělce ✓ je schopen porovnat vývoj českého a světového umění středověku <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v časovém pásmu ✓ rozezná znaky jednotlivých uměleckých slohů ✓ je schopen poznat a zařadit stavby, umělecká díla a přiřadit umělce na základě obrazové či písemné dokumentace ✓ je schopen pohovořit o jednotlivých umělcích v daných zemích ✓ je schopen porovnat vývoj umění novověku u nás v souvislostech s okolními zeměmi <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v časovém pásmu 	<p>Vývoj od nejstarších kultur – pravěk, starověk (Egypt, Mykény, Mezopotámie, Indie, Sýrie a Čína, Řecko, Řím)</p> <p>Sochařství, malířství, architektura</p> <p>Umělci</p> <p>Odkazy na dějiny a literaturu</p> <p>Křesťanská antika</p> <p>Středověk Byzantské umění Karolinská a Otónská renesance Románský sloh – architektura, malířství, sochařství, deskové malířství Gotika</p> <p>Novověk Renesance - architektura, malířství, sochařství Italská renesance Manýrismus Německá renesance Nizozemská renesance Česká renesance Změna životního stylu - „svoboda člověka“</p> <p>Baroko - architektura, malířství, sochařství</p>	<p>Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozezná znaky jednotlivých uměleckých slohů ✓ je schopen poznat a zařadit stavby, umělecká díla a přiřadit umělce na základě obrazové či písemné dokumentace ✓ je schopen pohovořit o jednotlivých umělcích v daných zemích ✓ je schopen porovnat vývoj umění baroka u nás v souvislostech s okolními zeměmi ✓ je schopen zařadit české umělce <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v časovém pásmu ✓ rozezná znaky jednotlivých uměleckých slohů ✓ je schopen poznat a zařadit stavby, umělecká díla a přiřadit umělce na základě obrazové či písemné dokumentace ✓ je schopen pohovořit o jednotlivých umělcích v daných zemích ✓ je schopen porovnat vývoj umění v tomto období u nás v souvislostech s okolními zeměmi ✓ je schopen vyjmenovat, poznat a zařadit české umělce ✓ pozná české umělce generace ND v souvislosti s dějepistem a literaturou ✓ srovnává moderní prvky v umění, je schopen vyjádřit „to“ nové v umění, zvláště malířském ✓ je schopen uvést zcela nové prvky, charakterizuje umělce české i světové ✓ je schopen uvést nové souvislosti společnosti (NO, objevy) s uměním <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v časovém pásmu ✓ rozezná znaky jednotlivých uměleckých slohů ✓ je schopen poznat a zařadit stavby, umělecká díla a přiřadit umělce na základě obrazové či písemné dokumentace 	<p style="text-align: center;">Itálie Francie Španělsko Nizozemí – vlámské a holandské malířství</p> <p style="text-align: center;">České baroko – vlivy zahraničí, lidové umění, církvní „dohled“</p> <p style="text-align: center;">Umělecké směry 19. stol. Klasicismus - architektura, malířství, sochařství</p> <p style="text-align: center;">Romantismus – světové umění, české umění – generace ND (návaznost na dějepis a literaturu)</p> <p style="text-align: center;">Realismus – světové a české umění (generace ND)</p> <p style="text-align: center;">Impresionismus Postimpresionismus</p> <p style="text-align: center;">Secese - architektura, malířství, grafika, sochařství (české a světové umění, významné osobnosti, objevy, změna pohledu člověka na život u nás, „česství“ – NO))</p> <p style="text-align: center;">Umělecké směry 20. stol.</p> <p style="text-align: center;">– světové umění do 2. sv. války - fauvismus - expresionismus - kubismus</p>	<p>Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ je schopen pohovořit o jednotlivých umělcích v daných zemích ✓ je schopen porovnat vývoj umění u nás v souvislostech s okolními zeměmi ✓ je schopen zařadit české umělce ✓ charakterizuje nové prvky v moderním umění, je schopen uvést hlavní představitele malířství, sochařství a architektury v jednotlivých stylech moderního umění ✓ pozná některá (vybraná, hlavní) umělecká díla, je schopen přiřadit k nim autory <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v časovém pásmu ✓ rozezná znaky jednotlivých uměleckých slohů ✓ je schopen poznat a zařadit stavby, umělecká díla a přiřadit umělce na základě obrazové či písemné dokumentace ✓ je schopen pohovořit o jednotlivých umělcích v daných zemích ✓ je schopen srovnat vývoj umění u nás se světovým uměním ✓ zná a přiřadí výstavy, EXPO, film <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v časovém pásmu ✓ rozezná znaky jednotlivých uměleckých slohů ✓ je schopen poznat a zařadit stavby, umělecká díla a přiřadit umělce na základě obrazové či písemné dokumentace ✓ je schopen pohovořit o jednotlivých umělcích v daných zemích ✓ je schopen srovnat vývoj umění u nás se světovým uměním ✓ je schopen charakterizovat jednotlivá odvětví umění 	<p>- abstraktivní malířství - funkcionalismus - surrealismus - dadaismus - Bauhaus - meziválečné období v umění a 2. sv. válka</p> <p>České umění po 2. sv. válce do současnosti - architektura, malířství, sochařství, grafika, ilustrace, knižní tvorba, užité umění, hračky, sklo, filmové umění (animace, div. scény)</p> <p>Světové umění 2. pol. 20. století a současnost - architektura, informel, geometrizace, abstrakce, pop-art, hyperrealismus, konceptuální umění, postmodernismus</p> <p>Vlivy na české umění</p>	<p>Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p>
--	---	---

7.1.5 Finanční gramotnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Finanční gramotnost** vhodně doplňuje téma *Stát a hospodářství* spadající do vzdělávacího oboru *Výchova k občanství*. Žák získává základní povědomí o fungování ekonomiky a finanční oblasti s ohledem na praktické použití v běžném životě.

Předmět je rozvržen do tematických kapitol:

- Vlastnické právo – všechno má svého majitele
- Základy ekonomiky
- Svět peněz
- Hospodaření domácnosti
- Náklady na bydlení, pořízení nového bydlení
- Zodpovědné zadlužování
- Výhodné nakupování
- Spoření a investice
- Smlouvy
- Stát a občan

Časová dotace předmětu činí 2 vyučovací hodiny týdně.

V rámci předmětu se objevují relevantní průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova. Vzhledem k náplni a formě práci se nabízí možnost propojení s výukou i v jiných vzdělávacích oborech, např. matematika a její aplikace, informatika, dějepis, občanská výchova, český jazyk a literatura, výtvarná výchova.

Vyučující používá vlastní materiály, přičemž základ tvoří učebnice Finanční a ekonomická gramotnost pro ZŠ a víceletá gymnázia (ČNB, Scientia 2008).

Žáci se v jednotlivých činnostech setkávají se širokým spektrem forem práce (individuální i skupinová práce, hry, projekty, experimenty, ankety, celotřídní debaty, práce s médii, na PC, ale i exkurze (ČNB, banky, firmy), konzultace s rodiči atd.)

Převládajícími kompetencemi jsou :

- *Kompetence k učení* - žák vyhledává informace, třídí je, zpracovává v tabulkách a grafech, vyvozuje závěry
- *Kompetence k řešení problémů* – žák je veden k použití příslušného matematického postupu, na jehož základě zvolí správné rozhodnutí. Učí se svůj způsob řešení obhájit v konfrontaci s názory ostatních
- *kompetence sociální a personální* – činnosti jsou vedené převážně formou debaty celé třídy nebo ve skupinách. Žák je motivován, aby se zapojoval do diskuse a vyjadřoval svoje názory. Je vyzýván ke spolupráci a diskusi s rodiči.
- *kompetence občanské* – žák se seznamuje s principy hospodaření veřejných rozpočtů i se základními parametry sociálního systému v ČR
- *kompetence pracovní* – žák se lépe orientuje v otázkách souvisejících s podnikáním (formy podnikání, typy živností, způsoby platebního styku aj.)

7.1.6 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Konverzace v anglickém jazyce** má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně od 7. do 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídách. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který obsahuje slova na jejich jazykové úrovni.

Výuka seznamuje žáky s realitami zemí, které tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Na učivo 1. stupně navazuje učivo 2. stupně, kde se procvičuje zejména se větná skladba. Pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů.

Výuka probíhá v kmenové třídě nebo v jazykové učebně a je založena na modelu britské angličtiny. Žáci jsou však seznamováni také s modelem americké angličtiny.

Ve vyučovacím procesu se využívá frontální práce, skupinová výuka s prvky kooperativní výuky, individuální výuka. Žáci jsou vedeni ke zdokonalení v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Převládajícími kompetencemi jsou:

- *kompetence komunikativní* - žák rozvíjí dovednost výstižně formulovat vlastní myšlenky, jasně obhajovat své názory, naslouchat argumentům ostatních stran, diskutovat
- *kompetence k učení* – žák vyhledává informace, posuzuje je a třídí, hodnotí výsledky a potřebnost svých znalostí, schopností a dovedností, účinnost výukových metod
- *kompetence k řešení problémů* – žák pracuje s informacemi, přistupuje k nim kriticky, dokáže odlišit pravdu od nepravdy, své tvrzení doloží argumenty, sám objevuje řešení, analyzuje, ověřuje správnost tohoto řešení
- *kompetence sociální a personální* – žák rozvíjí schopnost tvořivé spolupráce ve skupině, posiluje svou sebedůvěru, toleranci, empatii
- *kompetence občanské* – žák si utváří pozitivní občanský postoj jako člen EU, osobuje si mravní hodnoty, respektuje lidská a občanská práva a svobody, vytváří si vědomí spoluodpovědnosti
- *kompetence pracovní* – žák pracuje dle návodu, hledá vlastní způsob práce, využívá zkušeností a znalostí z jiných oblastí svého poznání, dokáže předat své osvědčené způsoby a metody práce ústní i písemnou formou ostatním

Talentským (i ostatním) dětem dle organizačních a personálních možností školy nabízíme kroužky zaměřené na konverzaci v anglickém jazyce a účast na výukových pobytech v zahraničí.

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE**ROČNÍK: 7. – 9.****Očekávané výstupy RVP ZV:****POSLECH S POROZUMĚNÍM**

Žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

Žák

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák: ✓ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</p> <p>Žák: ✓ rozumí každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám</p> <p>Žák: ✓ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>Žák: ✓ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu</p>	<p>Přítomný čas prostý a průběhový</p>	<p>Osobní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p>

<p>vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku</p> <p>Žák: ✓ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</p> <p>Žák: ✓ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů</p> <p>Žák: ✓ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace</p> <p>Žák: ✓ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět</p> <p>Žák: ✓ se zapojí do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace</p>	<p>Minulý čas prostý a průběhový</p> <p>Vazba „going to“, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, vyjádření množství.</p> <p>Budoucí čas prostý</p>	<p>Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě, Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Výchova demokratického občana Formy a participace občanů v politickém životě</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>
---	---	--

7.1.7 Základy ekologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Základy ekologie** jako součást vzdělávací oblasti Člověk a příroda je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Navazuje na předmět Člověk a jeho svět, vyučovaný na prvním stupni a vzdělávací oblast Člověk a příroda z 6. - 9. ročníku. Je vyučován v 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Vyučuje se v odborné pracovně nebo domovské třídě a dle potřeby v počítačové učebně. Výuka se realizuje i v přírodě. Některá témata jsou zpracovávána formou projektů.

Cíle předmětu:

- vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou,
- porozumění problémům současných vztahů člověka a biosféry a pochopení nebezpečí, která nám jako živým bytostem mohou hrozit,
- správné chápání spjatosti člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi,
- respektování přírodních zákonitostí jako podmínky dlouhodobého ekonomického rozvoje a předpoklad udržitelného života společnosti, odpovědnost za život na planetě

Obsah předmětu:

- je koncipován tak, aby podal přehled o složitostech vývoje Země a života na ní, přizpůsobování organismů vnějším podmínkám a postupném tvoření společenstva ekosystémů v různých geologických obdobích.
- tam, kde je to možné, vychází obsah učiva z vlastního pozorování a zkušeností žáků, případně z vyhledávání textů z literatury.
- uplatňují se také ekologické hry, samostatně založené pokusy, sledování vývinu rostlin a práce s nimi.
- svým obsahem navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět. Dále je zpracován do oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost

Vzdělávací obsah předmětu Základy ekologie byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci jsou vedeni k chápání souvislostí mezi živou a neživou přírodou a vztahem k člověku a též odpovědného vztahu člověka k přírodě a životu na naší planetě
  - žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení i praktickém životě.
  - žáci samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - žáci si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
  - žáci posuzují vlastní pokrok a určují překážky či problémy bránící učení, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci jsou vedeni k práci s informačními zdroji, k jejich porovnávání a ke kritickému přístupu k nim
  - žáci samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
  - ověřují si prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných nebo nových situací, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů
- *Kompetence komunikativní*

- žáci jsou vedeni k utváření schopnosti vyjadřovat a obhajovat své názory a stanoviska na základě dobré znalosti problematiky, k naslouchání argumentů ostatních a k diskusi o nich
- při seznamování s novou látkou je upřednostňována dialogická forma práce
- žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni k účinné spolupráci ve skupině
  - jsou navozovány situace, které přispívají k posilování pozitivní sebedůvěry žáků
- *Kompetence občanské*
  - žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace, poskytují dle svých možností účinnou pomoc a chovají se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - žáci chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
  - žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých
- *Kompetence pracovní*
  - žáci používají bezpečně nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla,
  - žáci přistupují k výsledkům pokusů nejen z hlediska kvality funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

Používané formy a metody: frontální, skupinová, kooperativní, individuální výuka, práce s informací, pozorování a pokus.

Průřezová témata začleněna: Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

ZÁKLADY EKOLOGIE

ROČNÍK: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV:

Žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní principy existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

7.1.8 Etika a základy křesťanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Etika a základy křesťanství je volitelným předmětem, který je realizován v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně a je určen pro 7 až 9. ročník. Cílem předmětu Etika a základy křesťanství je rozvíjet u žáků základní sociální dovednosti, vychovávat osobnost sociálně pozitivního člověka a přispívat tak k celkovému zlepšení sociálního klimatu na školách a následně v celé naší společnosti. Témata se zabývají etikou, duchovním rozměrem člověka, výchovou k sexuálnímu zdraví a rodinnému životu, ekonomickým hodnotám atd., dotýkají se aktuálních společenských témat, jako je ochrana životního prostředí, vztah k etnickým a národnostním menšinám a jejich integraci. Vyučovací předmět je utvořen ze vzdělávacích obsahů, jako jsou: Komunikace, Důstojnost a identita lidské osoby, asertivní chování, reálné a zobrazené vzory, iniciativa a komplexní prosociálnost, Aplikovaná etická výchova. Žáci se více zaměřují na osvojení komunikačních technik, vhodnou argumentaci a toleranci, vstřícnost a pochopení potřeb a postojů druhých. Proto tento předmět používá především metody zážitkové pedagogiky jako např.: rozhovor, diskuzi, inscenační techniky, didaktické hry, řešení problémové situace, besedy, projekty atd.

Předmět je vyučován s akcentem na křesťanské hodnoty, na jejich základě jsou rozvíjeny jednotlivé kompetence tak, jak je předkládá ŠVP.

Základní obsahové prvky předmětu:

- *Komunikace*
- *Důstojnost a identita lidské osobnosti*
- *Asertivní chování*
- *Reálné a zobrazené vzory*
- *Iniciativa a komplexní prosociálnost*
- *Aplikovaná etická výchova*
- *Základy křesťanství*

Vzdělávací obsah předmětu Etika a základy křesťanství byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci si osvojují a prohlubují znalosti o komunikačních technikách.
  - žáci si osvojí základy křesťanství vycházejících z bible.
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci se učí řešit problémové situace různého charakteru a využívat při tom zásady etické výchovy.
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni ke schopnosti logicky, výstižně a srozumitelně formulovat a vyjadřovat své názory
- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni ke skupinové práci, učí se pravidlům a důležitosti vzájemné spolupráce, přispívají k vytvoření dobré pracovní atmosféry
- *Kompetence občanské*
  - žáci se učí diskutovat a promlouvat na různá témata vyplývající se soužití lidí a pohybu člověka ve společnosti

ETIKA A ZÁKLADY KŘESŤANSTVÍ**ROČNÍK: 7. – 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV:****KOMUNIKACE**

Žák:

- komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci
- aktivně naslouchá

DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY

Žák:

- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří
- si zdravé sebevědomí
- pozitivně hodnotí druhé v obtížných situacích

ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ

Žák:

- analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu
- nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva

REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY

Žák:

- rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory

INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST

Žák:

- spolupracuje i v obtížných sociálních situacích
- je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení

APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA

Žák:

- analyzuje etické aspekty různých životních situací
- rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů
- aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy

ZÁKLADY KŘESŤANSTVÍ

Žák:

- rozezná křesťanské a nekřesťanské náboženství
- pojmenuje rozdílnost v křesťanských denominacích
- zná základní křesťanské svátky
- orientuje se v bibli

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák : ✓ otevřeně komunikuje ✓ zná úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby,	Komunikace	Osobní a sociální výchova

7.1.9 Konverzace ve španělském jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Konverzace ve španělském jazyce** má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně od 7. do 9. ročníku.

Při výuce je kladen důraz především na komunikační schopnosti žáků s cílem dorozumět se v běžných situacích, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který obsahuje slova na jejich jazykové úrovni. V předmětu Konverzace ve španělském jazyce si žáci osvojují evropskou formu španělštiny s poukázáním na gramatické a lexikální odlišnosti španělštiny Latinské Ameriky.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně, popřípadě počítačové učebně. Ve vyučovacím procesu se využívá frontální práce a skupinové výuky formou skupinových projektů.

K žákům je ovšem přistupováno individuálně s ohledem na jejich schopnosti a možnosti.

Žák je veden především k rozšíření následujících kompetencí:

Kompetence komunikativní

- žák rozvíjí dovednost formulovat vlastní myšlenku, nebo argumentaci, vyjádřit názor, diskutovat – přirozeně komunikuje v běžných situacích
- žák rozvíjí schopnost správně vnímat a dobře chápat verbální sdělení v cizím jazyce
- žák rozvíjí schopnost správně pracovat i vnímat neverbální složku jazyka (intonace hlasu, důraz, gesta)

Kompetence k učení

- žák si při využívání různorodých metod osvojuje slovní zásobu a gramatické jevy
- žák si pomocí fonetických cvičení fixuje správnou výslovnost a intonaci
- žák využívá různých zdrojů informací zaměřených nejen na samotný jazyk, ale i socio-kulturní realie

Kompetence k řešení problému

- žák rozvíjí svoji schopnost samostatně analyzovat nastolený problém, vyvozovat závěry, obhajovat je při použití vhodné argumentace
- žák pracuje s originálními materiály, a tak se rozvíjí jeho schopnost vnímat celek s využitím již dříve známých poznatků

Kompetence sociální a personální

- žák rozvíjí schopnost kreativní spolupráce s ostatními spolužáky především při skupinové práci nebo ve dvojicích, při společné práci žák posiluje svou sebedůvěru, toleranci, empatii

KONVERZACE VE ŠPANĚLSKÉM JAZYCE

ROČNÍK: 7. – 9.

Očekávané výstupy RVP ZV:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

Žák

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák: ✓ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</p> <p>Žák: ✓ rozumí každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám</p> <p>Žák: ✓ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>Žák: ✓ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku</p> <p>Žák: ✓ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</p> <p>Žák:</p>	<p>Přítomný čas (též zápor), Nepravidelná slovesa, Slovesa se změnou kmenové samohlásky E- IE/O-UE</p> <p>Podstatná a přídavná jména, zájmena osobní, ukazovací a přivlastňovací,</p>	<p>Osobní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p> <p>Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě, Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát</p>

<p>✓ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů</p> <p>Žák:</p> <p>✓ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace</p> <p>Žák:</p> <p>✓ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět</p> <p>Žák:</p> <p>✓ se zapojí do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace</p>	<p>Číslovky základní a řadové, tvoření otázky</p> <p>Kultura, Zeměpisné a kulturněhistorické údaje o Španělsku a Latinské Americe</p>	<p>Výchova demokratického občana Formy a participace občanů v politickém životě</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>
--	---	---

7.1.10 Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Sportovní hry** je vyučován na 2. stupni v 6. až 9. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Vyučovací předmět je zaměřen na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, na rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, na poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty a na upevnění návyků poskytovat základní první pomoc.

Obsahem je zaměřen především na hry.

Vyučování probíhá v tělocvičně, na školním dvoře a hřišti nebo v okolí školy. Obsah je pro dívky i chlapce stejný.

Vzdělávací oblast volitelného předmětu Sportovní hry navazuje na vzdělávací oblast Člověk a zdraví.

Do vzdělávacího obsahu předmětu je integrováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Na úrovni vyučovacího předmětu Sportovní hry využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí tyto postupy:

- *Kompetence k učení*
  - hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
  - stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
  - dodáváme žákům sebedůvěru
  - sledujeme pokrok žáků
- *Kompetence k řešení problémů*
  - s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
  - vedeme žáka ke správnému způsobu řešení problému
- *Kompetence komunikativní*
  - vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
  - podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
  - zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- *Kompetence sociální a personální*
  - umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
  - zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
  - požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupy
- *Kompetence občanské a pracovní*
  - vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
  - vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
  - umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
  - vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Používané formy a metody: frontální, skupinová, ve dvojicích, individuální přístup, práce s chybou, hodnocení, sebehodnocení.

SPORTOVNÍ HRY**ROČNÍK: 6. – 9.****Očekávané výstupy z RVP ZV****ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**

Žák

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák

- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žák

- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ zvládá základní pravidla všech míčových her ✓ ovládá základy rozhodování při hře ✓ zvládá základní herní činnosti jednotlivce ✓ začleňuje pohyb do každodenního režimu ✓ zvládá zásadní hygienické a bezpečnostní návyky	Basketbal, florbal, kopaná, volejbal, házená - nácvik - průpravná cvičení - postavení v poli - herní taktika - utkání	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (u všech témat)

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytváří si trvalý vztah k pohybovým aktivitám ✓ vytváří si přátelské meziosobní vztahy ✓ správně drží tělo ✓ uvědomuje si pozitivní vliv pohybových aktivit na své zdraví	Zapojení žáků do řízení a samostatného vedení hodiny, průpravná cvičení, posilování, strečink, relaxace	
---	---	--

7.1.11 Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Cvičení z českého jazyka** vhodně doplňuje vyučovací předmět Český jazyk. Je vyučován v 9. ročníku v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídě.

Předmět je zaměřen především na cvičení lexikální, slovtvorná, tvaroslovná, fonetická, pravopisná a syntaktická. Důraz je kladen na rozšiřování slovní zásoby a vhodné vyjadřování při různých příležitostech.

Ve volitelném předmětu Cvičení z českého jazyka se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova.

Učitel využívá dostupných nebo vlastních materiálů a metod, skupinovou výuku, frontální výuku i individuální přístup. Dle možnosti a potřeby zařazuje i práci s informačními materiály a výukovým softwarem.

Převládajícími kompetencemi jsou :

- *kompetence komunikativní* - žák rozvíjí dovednost výstižně formulovat vlastní myšlenky, jasně obhajovat své názory, naslouchat argumentům ostatních stran, diskutovat
- *kompetence k učení* – žák vyhledává informace, posuzuje je a třídí, hodnotí výsledky a potřebnost svých znalostí, schopností a dovedností, účinnost výukových metod
- *kompetence k řešení problémů* – žák pracuje s informacemi, přistupuje k nim kriticky, dokáže odlišit pravdu od nepravdy, své tvrzení doloží argumenty, sám objevuje řešení, analyzuje, ověřuje správnost tohoto řešení
- *kompetence sociální a personální* – žák rozvíjí schopnost tvořivé spolupráce ve skupině, posiluje svou sebedůvěru, toleranci, empatii
- *kompetence občanské* – žák si utváří pozitivní občanský postoj, osobuje si mravní hodnoty, respektuje lidská a občanská práva a svobody, vytváří si vědomí spoluodpovědnosti
- *kompetence pracovní* – žák pracuje dle návodu, hledá vlastní způsob práce, využívá zkušeností a znalostí z jiných oblastí svého poznání, dokáže předat své osvědčené způsoby a metody práce ústní i písemnou formou ostatním

Při výuce jsou zohledňovány individuální předpoklady každého žáka při maximálním využití jeho potenciálu.

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA

ROČNÍK: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV:

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čte pozorně, přiměřeně rychle, orientuje se v textu ✓ z textu vybírá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu ✓ prostřednictvím otázek ověřuje získaná fakta, porovnává je s fakty z dostupných informačních zdrojů, ✓ využívá poznatků o jazyce ke gramaticky správnému projevu 	<p>Text, práce s textem, naslouchání</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizuje kultivovaný, výstižný, logický, funkční sdělný a srozumitelný mluvený projev ✓ hodnotí formy komunikace v médiích, kriticky k nim přistupuje ✓ uvědoměle používá různé jazykové příručky, slovníky a encyklopedie 		<p>Mluvený projev</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňuje zásady spisovné výslovnosti 	<p>Zvuková stránka jazyka</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje základní a druhotný význam slov, 		<p>Mediální výchova</p> <p>Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení</p>

7.1.12 Logické hry

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Logické hry** je zaměřen na rozvoj logického myšlení žáků v běžných i modelových situacích. Jeho cílem je rozvíjet u žáků tvořivé myšlení, představivost, abstraktní myšlení a logický úsudek v přístupu k především logickým, ale i matematickým a fyzikálním problémům. Žáci se učí hodnotit dané situace a nacházet, pokud možno, co nejsnadnější a nejrychlejší řešení problému. Matematické problémy jsou zde řešeny pomocí logických her, šifer, modelových a reálných situací. Předmět má žákům pomoci naučit se vyslovit kritický úsudek k daným problémům, diskutovat o dané problematice a spolupracovat.

Předmět je členěn na oddíly:

- Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V matematice rozvíjíme tyto klíčové kompetence:

- *Kompetence k učení* – vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k výběru a využití efektivních metod učení, ke schopnosti operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, k porovnávání získaných výsledků, k plánování, hodnocení výsledků svého učení.
- *Kompetence řešení problémů* – ukazujeme žákům různé zdroje informací, vedeme žáky k objevování různých variant řešení, k využívání získaných vědomostí a k praktickému ověřování správnosti řešení. Chceme, aby žák užíval při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy.
- *Kompetence komunikativní* – rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky, vyjadřovat názory v logickém sledu.
- *Kompetence sociální a personální* – vytváříme schopnost žáků spolupracovat ve skupině, podílet se na tvorbě pravidel skupinové spolupráce a dodržovat je, respektovat různá hlediska řešení problémů.
- *Kompetence občanské* – vedeme žáky k respektování názorů druhých, k uvědomování si svých práv i povinností, k zodpovědnému rozhodování poskytnout účinnou pomoc druhému při řešení problému.
- *Kompetence pracovní* – učíme žáky pracovat podle návodu, stanoveného postupu, hledat vlastní postup, využívat znalosti a zkušenosti z jiných vzdělávacích oblastí v rámci vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vedeme žáky k účinnému rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

LOGICKÉ HRY

ROČNÍK: 7. – 9.

Očekávané výstupy RVP ZV:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Školní a ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ✓ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, desetinným číslem, procentem) ✓ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, porovnává ✓ řeší reálnou situaci pomocí rovnic a nerovnic ✓ užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	<p>Číslo a proměnná</p> <p>Početní operace s desetinnými čísly a zlomky</p> <p>Početní operace s výrazy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje se v datech ✓ vyjádří funkční vztah tabulkou, diagramem, grafem 	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ třídí základní rovinné útvary ✓ sestrojí obraz rovinného útvaru v osové a středové souměrnosti, posunutí ✓ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti ✓ řeší konstrukční úlohy ✓ počítá obsahy, obvody, objemy a povrchy těles ✓ načrtne těleso v rovině ✓ třídí čtyřúhelníky, trojúhelníky, hranoly ✓ využívá Pythagorovu větu, Thaletovu kružnici 	<p>Geometrie v rovině a prostoru</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

7.1.13 Praktická ekologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět **Praktická ekologie** jako součást vzdělávací oblasti Člověk a příroda je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Navazuje na předmět Člověk a jeho svět, vyučovaný na prvním stupni a vzdělávací oblast Člověk a příroda z 6. - 9. ročníku. Je vyučován v 7. - 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Vyučuje se v odborné pracovní nebo domovské třídě a dle potřeby v počítačové učebně. Výuka se realizuje i v přírodě. Některá témata jsou zpracovávána formou projektů.

Cíle předmětu:

- porozumění problémům současných vztahů člověka a biosféry a pochopení nebezpečí, která nám jako živým bytostem mohou hrozit,
- vytvoření pozitivního vztahu k prostředí školy a jejímu okolí správné chápání spjatosti člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi,
- respektování přírodních zákonitostí jako podmínky dlouhodobého ekonomického rozvoje a předpoklad udržitelného života společnosti, odpovědnost za život na planetě
- aktivizace žáků v problematice životního prostředí

Obsah předmětu:

- analýza stavu školy ve stanovených oblastech, plánují zlepšení současného stavu, navrhnou opatření, která realizují, monitorují a vyhodnocují jejich fungování a dopad.
- tam, kde je to možné, vychází obsah učiva z vlastního pozorování a zkušeností žáků, případně z vyhledávání textů z literatury.
- uplatňují se také ekologické hry, samostatně založené pokusy

Vzdělávací obsah předmětu Základy ekologie byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci jsou vedeni k chápání souvislostí mezi živou a neživou přírodou a vztahem k člověku a též odpovědného vztahu člověka k přírodě a životu na naší planetě
  - žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení i praktickém životě.
  - žáci samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - žáci si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
  - žáci posuzují vlastní pokrok a určují překážky či problémy bránící učení, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žáci jsou vedeni k práci s informačními zdroji, k jejich porovnávání a ke kritickému přístupu k nim
  - žáci samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
  - ověřují si prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných nebo nových situací, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů
- *Kompetence komunikativní*
  - žáci jsou vedeni k utváření schopnosti vyjadřovat a obhajovat své názory a stanoviska na základě dobré znalosti problematiky, k naslouchání argumentů ostatních a k diskusi o nich

- při seznamování s novou látkou je upřednostňována dialogická forma práce
- žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- *Kompetence sociální a personální*
  - žáci jsou vedeni k účinné spolupráci ve skupině
  - jsou navozovány situace, které přispívají k posilování pozitivní sebedůvěry žáků
- *Kompetence občanské*
  - žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace, poskytují dle svých možností účinnou pomoc a chovají se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - žáci chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
  - žáci jsou vedeni k respektování názorů druhých
- *Kompetence pracovní*
  - žáci používají bezpečně nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla,
  - žáci přistupují k výsledkům pokusů nejen z hlediska kvality funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

Používané formy a metody: frontální, skupinová, kooperativní, individuální výuka, práce s informací, pozorování a pokus.

Průřezová témata začleněna: Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

PRAKTICKÁ EKOLOGIE

ROČNÍK: 7. - 9.

Očekávané výstupy RVP ZV:

Žák

- Rozvine porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí,
- pochopí souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí,
- uvědomí si nutnost rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni,
- pochopí význam a nezbytnost udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti,
- rozvíjí aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí,
- aktivně se angažuje v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ seznámí se s předmětem ekologie jako přír. vědou a jejím významem pro život a společnost ✓ uvádí příklady výskytu organismů v určitém prostředí ✓ identifikuje environmentální problémy v oblastech energie, vody, odpadů, prostředí školy, dopravy a spotřebitelství, které se projevují ve škole a jejím okolí. Analyzuje příčiny, důsledky těchto problémů a konflikty vznikající při řešení. ✓ porozumí tomu, jak jejich činnost ve škole (např. zacházení s vodou, energií, odpady....) ovlivňuje přirozené procesy v životním prostředí. <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy životního prostředí (např. přírodní zdroje, energetika, doprava, zemědělství, urbanizace, chemické odpady ...) ✓ má pozitivní vztah k prostředí školy a jejímu okolí a chtějí je měnit, aby bylo příjemné a ekologické. ✓ analyzuje stav školy ve stanovených oblastech, plánují zlepšení současného stavu, navrhnou opatření, která realizují, monitorují a vyhodnocují jejich fungování a dopad. Svým každodenním chováním přispívá k naplňování těchto opatření. ✓ zkoumá efektivitu navrhovaných a realizovaných opatření k ekologizaci provozu školy 	<p>Ekosystémy a základní podmínky života</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Osobní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka a prostředí</p>

7.1.14 Komunikativní dovednosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Komunikativní dovednosti** je realizován na druhém stupni ZŠ od 6. do 9. ročníku jako volitelný předmět. Časová dotace jsou 2 hodiny týdně v hodinách druhého cizího jazyka. Je určen žákům s LMR, jimž výuka druhého cizího jazyka nebyla školským poradenským zařízením doporučena. Výuka Komunikativních dovedností se realizuje ve škole i mimo školní budovu. Jádrem předmětu je rozvoj vyjadřovacích schopností žáků. Rozvíjí žákovy znalosti zejména z českého jazyka a učí jej dorozumívání v různých komunikačních a sociálních sférách. Cílem předmětu je široké formativní působení na dospívající žáky, které se podílí na jejich osobnostním a sociálním rozvoji. Snaží se vypěstovat u žáků dostatečné vyjadřovací schopnosti, vytvořit názorné, etické a estetické postoje a zautomatizovat jejich vhodnou aplikaci do praxe. Do výuky jsou zařazována témata z nejrůznějších předmětů, která žákovi umožní všestranný rozhled. Velká pozornost je věnována rozšiřování a vhodnému užití slovní zásoby, verbální i neverbální komunikaci a usnadnění vrstevnického i mezigeneračního kontaktu. Do předmětu jsou začleněny prvky českého jazyka, kultury mluveného projevu, logopedického výcviku, dramatické a etické výchovy.

Realizace průřezových témat

- *Osobnostní a sociální výchova* - rozvoj komunikačních dovedností – verbální a nonverbální komunikace, řeč těla, technika a výraz řeči, předstírání, pravda a lež v komunikaci a komunikace v modelových situacích (vysvětlování, přesvědčování, vyjednávání). Návčik vedení dialogu, asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresi a manipulaci, rozhodování se v problematických situacích, vytváření povědomí o lidských kvalitách, hry pro rozvoj pozornosti, paměti, soustředění. Kreativita – schopnost vidět věci jinak, pružnost a originalita rozhodování, uvědomovat si hodnotu spolupráce, návčik práce v týmu, sebeovládání, zvládání stresové situace a hledání pomoci při potížích. Akceptace pravidel konkurence a soutěže.
- *Multikulturní výchova* – komunikační uplatnění principů slušného chování a tolerance ke všem lidem bez rozdílu původu. Rozvoj empatie a umění projevit solidaritu. Rozvoj vztahů a spolupráce bez ohledu na etnickou, sociální, náboženskou nebo kulturní odlišnost.
- *Mediální výchova* – podstata a pravidla mediálního sdělení. Vyhodnocování informací přicházejících z médií, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství, reklamě a bulvárnímu tisku. Schopnost interpretace mediálního sdělení, osvojení si základních pravidel veřejné komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Osvojením si spisovného jazyka v mluvené i písemné formě, rozvojem vyjadřovacích a komunikačních schopností žák kultivovaně a se sebedůvěrou vystupuje na veřejnosti i v běžných situacích. Naučí se interpretovat své pocity a reakce a tím pochopit svou roli v různých komunikačních situacích, což vede k lepší orientaci v okolním světě, vhodnému sebeprosazení a rozvoji životní hodnotové orientace.

Vzdělávací obsah předmětu Komunikativní dovednosti byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žák využívá vhodné metody a pracovní postupy

- žák si uvědomuje problémy, které mu brání v učení
- žák plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- žák dokáže vyhledávat a třídit informace, prakticky je využívat
- žák chápe obecně používané termíny, znaky a symboly
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žák rozpozná problém a hledá vhodné řešení
  - žák umí vyhledat informace, diferencovat možnosti a hledat optimální variantu řešení
  - žák přiměřeně svým možnostem řeší běžné životní situace
  - žák sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  - žák zhodnotí a obhájí výsledky svých činů
  - žák přijímá důsledky svých rozhodnutí
- *Kompetence komunikativní*
  - žák logicky formuluje své myšlenky, srozumitelně se vyjádří, vede dialog
  - žák rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje, vyjadřuje a obhajuje svůj názor
  - žák zvládá písemnou formu komunikace, chápe a používá běžně užívané verbální i neverbální informační a komunikační prostředky
  - žák své komunikační dovednosti využívá k aktivnímu zapojení do společenského dění a spolupráci s ostatními lidmi
- *Kompetence sociální a personální*
  - žák respektuje pravidla práce v týmu, spolupracuje na jejich vytváření
  - žák rozpozná rizikové chování a uvědomuje si jeho důsledky
  - žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje názor druhých
  - žák posiluje prosociální chování a sebeovládání, udržuje dobré mezilidské vztahy
  - žák efektivně spolupracuje, poučí se ze zkušeností, rozvíjí vlastní sebedůvěru
  - žák si uvědomuje nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby
- *Kompetence občanské*
  - žák respektuje společenské normy a pravidla soužití
  - žák se rozhoduje zodpovědně, dle svých možností poskytne účinnou pomoc
  - žák zvládá běžnou komunikaci s úřady
  - žák respektuje a chrání kulturní, společenské a historické dědictví i přírodní prostředí
  - žák se chová zodpovědně v krizových a život ohrožujících situacích
- *Kompetence pracovní*
  - žák využívá své komunikační schopnosti při kolektivní práci, k druhým přistupuje s respektem a úctou, adaptuje se na nové či změněné pracovní podmínky
  - žák pracuje podle daného postupu, návodu, reálně posoudí výsledek své práce, dodržuje pracovní postupy a opatření bezpečnosti práce
  - žák konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí využívá pro úvahy a rozhodnutí pro svou budoucí profesionální orientaci

Vyučovací metody

- *klasické výukové metody*
  - metody slovní – vyprávění, vysvětlování, práce s textem, rozhovor

- metody názorně demonstrační – předvádění, pozorování, práce s obrazem, instruktáž
- metody dovednostně praktické – napodobování, manipulování (tyto metody vytvářejí dovednosti podporující přípravu na reálný život)
- *aktivizující metody*
  - diskuzní
  - metody řešení problémů – problémové otázky a ukázky různých rozporů a problémů
  - inscenační (základ v simulaci skutečných událostí)
  - didaktické hry – významně přispívají k rozvoji kompetencí žáka
- *komplexní metody*
  - partnerská výuka
  - individuální výuka
  - kooperativní výuka
  - samostatná práce žáků
  - kritické myšlení
  - brainstorming
  - výuka dramatem
  - učení v životních situacích
  - výuka podporovaná počítačem

Základní obsahové prvky předmětu

- komunikace verbální a neverbální
- asertivní chování
- obranné mechanismy před manipulací
- aplikovaná etická výchova
- iniciativa a komplexní prosociálnost
- reálné a zobrazené vzory
- jazyková kultura
- spisovná a zřetelná výslovnost
- obohacování slovní zásoby

KOMUNIKATIVNÍ DOVEDNOSTI

ROČNÍK: 6. - 9.

Očekávané výstupy RVP ZV:

SOCIÁLNÍ OBLAST

Žák

- rozvíjí své smyslové vnímání a je schopen tyto smyslové vjemy charakterizovat
- pomocí manipulace s imaginárními i reálnými předměty rozvíjí svou představivost a fantazii
- předvádí drobné divadelní etudy
- zná pravidla dialogu a snaží se je dodržovat
- na základě vlastního úsudku a zkušeností dokáže řešit aktuální problém
- používá vhodných forem pozdravu, poděkování a omluvy
- dodržuje jednoduchá komunikační pravidla
- používá přiměřenou gestikulaci
- osvojí si základní dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým

- osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí sebe i druhých
- zvládá prosociální chování
- pomoc v běžných školních situacích
- reflektuje důležitost prvku neverbální komunikace
- eliminuje nevhodné výrazy z verbální komunikace
- zvládá položit vhodnou otázku
- uvědomuje si své schopnosti a silné stránky
- dokáže rozlišit vrstevnické nabídky k aktivně a na nevhodné reaguje asertivně
- aktivně naslouchá
- je schopen rozeznat možné manipulativní působení reklamy
- rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích

JAZYKOVÁ OBLAST

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
- čte nahlas a plynule
- správnou výslovnost známé slovní zásoby zvládá bez potíží
- uplatňuje zásady správné výslovnosti, uvědomuje si odchylky a vady výslovnosti
- osvojuje si základy hlasové hygieny
- správně dýchá a pečlivě artikuluje
- vědomě usiluje o rozšiřování své slovní zásoby
- je si vědom váhy mluveného slova

Školní a ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjí své smyslové vnímání a je schopen tyto smyslové vjemy charakterizovat ✓ pomocí manipulace s imaginárními i reálnými předměty rozvíjí svou představivost a fantazii ✓ předvádí drobné divadelní etudy zná pravidla dialogu a snaží se je dodržovat ✓ na základě vlastního úsudku a zkušeností dokáže řešit aktuální problém ✓ používá vhodných forem pozdravu, poděkování a omluvy ✓ dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ✓ používá přiměřenou gestikulaci ✓ osvojí si základní dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým 	<p>Sociální oblast (mravnost, mezilidské vztahy, orientace v každodenních situacích)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - rozvoj komunikačních dovedností – verbální a nonverbální komunikace, řeč těla, technika a výraz řeči, předstírání, pravda a lež v komunikaci a komunikace v modelových situacích (vysvětlování, přesvědčování, vyjednávání). Návěst vedení dialogu, asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresi a manipulaci, rozhodování se v problematických situacích, vytváření povědomí o lidských kvalitách, hry pro rozvoj pozornosti, paměti, soustředění. Kreativita – schopnost vidět věci jinak, pružnost a originalita rozhodování, uvědomovat si hodnotu spolupráce, návěst práce</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí sebe i druhých ✓ zvládá prosociální chování ✓ pomoc v běžných školních situacích ✓ reflektuje důležitost prvku neverbální komunikace ✓ eliminuje nevhodné výrazy z verbální komunikace ✓ zvládá položit vhodnou otázku ✓ uvědomuje si své schopnosti a silné stránky ✓ dokáže rozlišit vrstevnické nabídky k aktivně a na nevhodné reaguje asertivně ✓ aktivně naslouchá ✓ je schopen rozeznat možné manipulativní působení reklamy ✓ rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje ✓ čte nahlas a plynule ✓ správnou výslovnost známé slovní zásoby zvládá bez potíží ✓ rozvoj mluvní pohotovosti ✓ vyprávění podle otázek ✓ modelové komunikační situace ✓ scénky na dané téma ✓ hraní rolí ✓ krátký referát na dané téma 	<p>Sociální oblast (mravnost, mezilidské vztahy, orientace v každodenních situacích)</p> <p>Jazyková oblast (slovní zásoba, verbální vyjadřování, čtenářské dovednosti, mluvený a písemný projev, práce s textem, tvorba otázek, používání frází)</p>	<p>v týmu, sebeovládání, zvládání stresové situace a hledání pomoci při potížích. Akceptace pravidel konkurence a soutěže.</p> <p>Multikulturní výchova - komunikační uplatnění principů slušného chování a tolerance ke všem lidem bez rozdílu původu. Rozvoj empatie a umění projevit solidaritu. Multikulturní terminologie – identita, diskriminace, rasismus, projevy rasové nesnášenlivosti a jejich dopad na společnost. Rozvoj vztahů a spolupráce bez ohledu na etnickou, sociální, náboženskou nebo kulturní odlišnost.</p> <p>Mediální výchova – podstata a pravidla mediálního sdělení. Vyhodnocování informací přicházejících z médií, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství, reklamě a bulvárnímu tisku. Schopnost interpretace mediálního sdělení, osvojení si základních pravidel veřejné komunikace.</p>
--	---	--

7.1.15 Seminář efektivního učení

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář efektivního učení je vyučován na druhém stupni ZŠ od sedmého do devátého ročníku jako volitelný předmět. Jeho časová dotace jsou dvě hodiny týdně ve formě dvouhodinového bloku. Výuka tohoto předmětu je realizována ve třídě.

Je obecně známo, a potvrzují to i slova učitelů, že hodně dětí si za celý průběh své školní kariéry nenajde způsob, jak se s požadavky školy a množstvím informací vypořádat. Každé dítě se rodí s určitým potenciálem a u žádného z nich nelze s jistotou stanovit, kde jsou meze jeho schopnosti se učit. Mnoho dětí svého potenciálu nevyužije a ve škole selhávají. Nedaří se jim buď v důsledku toho, že se nenaucily, jak se efektivně učit anebo prostě pro to, že nedokáží překonat překážky v učení. Přitom nemluvíme jen o dětech s nedostatky mentální kapacity pro učení. Ani inteligentní žáci nemusejí být v učení a myšlení nutně úspěšní, neboť inteligence sama o sobě k uplatnění učebního potenciálu nestačí.

Velká část dětí potřebuje pomoci v uplatnění svých možností, při překonávání překážek v učení a při nalezení způsobů, jak dosahovat v učení úspěch. Seminář efektivního učení se jim právě v těchto oblastech bude snažit pomoci. Je zaměřen především na proces metakognice (= přemýšlení o vlastním procesu učení a myšlení) a na praktický nácvik vytváření plánů učení, jejich vyhodnocování a aplikování na konkrétní učební předměty.

Cílem semináře je naučit žáky:

- analyzovat vlastní proces učení
- rozpoznat své silné a slabé stránky
- vyhnout se překážkám limitujícím proces učení
- odhalit učební styl a jemu přizpůsobit volené strategie učení
- pracovat v učebním procesu se stresem a chybou
- plánovat proces učení
- hodnotit vlastní proces myšlení a učení se
- zefektivnit proces učení.

Seminář efektivního učení probíhá především prakticky a sebezkušenostně. Žáci se naučí rozpoznávat své silné a slabé stránky a jejich vliv na styl a strategii učení. Otestují si jednotlivé schopnosti podílející se na procesu učení. Seznámí se s různými způsoby psaní zápisků. Budeme se věnovat i jednotlivým předmětům a jejich specifikům při učení.

Vzdělávací obsah předmětu Seminář efektivního učení byl vytvořen tak, aby směřoval k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žák využívá vhodné metody a pracovní postupy
  - žák si uvědomuje problémy, které mu brání v učení
  - žák plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
  - žák dokáže vyhledávat a třídit informace, prakticky je využívat
  - žák chápe obecně používané termíny, znaky a symboly
- *Kompetence k řešení problémů*
  - žák rozpozná problém a hledá vhodné řešení
  - žák umí vyhledat informace, diferencovat možnosti a hledat optimální variantu řešení
  - žák přiměřeně svým možnostem řeší běžné životní situace

- žák sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- žák zhodnotí a obhájí výsledky svých činů
- žák přijímá důsledky svých rozhodnutí
- *Kompetence komunikativní*
  - žák logicky formuluje své myšlenky, srozumitelně se vyjádří, vede dialog
  - žák rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje, vyjadřuje a obhajuje svůj názor
  - žák zvládá písemnou formu komunikace, chápe a používá běžně užívané verbální i neverbální informační a komunikační prostředky
  - žák své komunikační dovednosti využívá k aktivnímu zapojení do společenského dění a spolupráci s ostatními lidmi
- *Kompetence sociální a personální*
  - žák respektuje pravidla práce v týmu, spolupracuje na jejich vytváření
  - žák rozpozná rizikové chování a uvědomuje si jeho důsledky
  - žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje názor druhých
  - žák posiluje prosociální chování a sebeovládání, udržuje dobré mezilidské vztahy
  - žák efektivně spolupracuje, poučí se ze zkušeností, rozvíjí vlastní sebedůvěru
  - žák si uvědomuje nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby
- *Kompetence občanské*
  - žák respektuje společenské normy a pravidla soužití
  - žák se rozhoduje zodpovědně, dle svých možností poskytne účinnou pomoc
  - žák zvládá běžnou komunikaci s úřady
  - žák respektuje a chrání kulturní, společenské a historické dědictví i přírodní prostředí
  - žák se chová zodpovědně v krizových a život ohrožujících situacích
- *Kompetence pracovní*
  - žák využívá své komunikační schopnosti při kolektivní práci, k druhým přistupuje s respektem a úctou, adaptuje se na nové či změněné pracovní podmínky
  - žák pracuje podle daného postupu, návodu, reálně posoudí výsledek své práce, dodržuje pracovní postupy a opatření bezpečnosti práce
  - žák konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí využívá pro úvahy a rozhodnutí pro svou budoucí profesionální orientaci

Vyučovací metody:

- *klasické výukové metody*
  - metody slovní – vyprávění, vysvětlování, práce s textem, rozhovor
  - metody názorně demonstrační – předvádění, pozorování, práce s obrazem, instruktáž
  - metody dovednostně praktické – napodobování, manipulování (tyto metody vytvářejí dovednosti podporující přípravu na reálný život)
- *aktivizující metody*
  - diskuzní
  - metody řešení problémů – problémové otázky a ukázky různých rozporů a problémů
  - inscenační (základ v simulaci skutečných událostí)

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže přiřadit učební styl povaze učebního předmětu ✓ na základě sebepoznání volí vhodné učební strategie ✓ dokáže použít vhodné otázky ✓ umí diskutovat ✓ osvojí si „triky“ při učení ✓ umí vytvořit pojmovou i myšlenkovou mapu ✓ zvládne vystihnout specifika jednotlivých předmětů s ohledem na proces učení <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná své silné a slabé stránky ✓ dokáže pracovat s pojmy jako jsou inteligence, vnímání, paměť, temperament ✓ zvládne odlišit jednotlivé komunikační typy a dokáže je adekvátně použít ✓ adekvátně odhadne své možnosti a limity 	<p>Sebepoznání</p>	
---	---------------------------	--

7.1.17 Zdravý životní styl, zdravé vztahy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Zdravý životní styl, zdravé vztahy** je vyučován na druhém stupni ZŠ v osmém a devátém ročníku jako volitelný předmět. Jeho časová dotace jsou dvě hodiny týdně ve formě dvouhodinového bloku. Výuka tohoto předmětu je realizována ve třídě. Podstatou tohoto předmětu je zejména prostřednictvím diskuse a skupinové práce porozumět skutečnostem, jež jsou nedílnou součástí dospívání, přijmout odpovědnost za své chování a být tolerantní k lidem s jiným názorem, orientací či preferující jiné hodnoty.

Cíle předmětu:

- porozumění fungování lidského těla, fyzickým změnám, ke kterých dochází v průběhu dospívání
- vědomé respektování těchto změn nejen u své vlastní osoby, ale i jiných osob stejného či opačného pohlaví
- porozumění skutečnostem, které jsou přirozenou součástí života dospělého a schopnost vést diskusi na témata spojená s těmito skutečnostmi
- vytvoření názoru na záliby, skutečnosti, které jsou součástí zdravého a nezdravého životního stylu
- vytvoření pozitivního vztahu k sobě samému

Obsah předmětu:

- seznámení s tématy související s obdobím dospíváním (rozmnožovací soustava, fyzické změny, antikoncepce, sexuálně přenosné choroby, sebepojetí, sebevědomí, sexuální orientace a identita, alkohol, drogy, deprese, úzkosti)
- hluboký rozbor výše uvedených témat
- hromadná diskuse či skupinová práce a diskuse nad výše uvedenými tématy
- propojení témat s osobním životem žáků

Vzdělávací obsah předmětu **Zdravý životní styl, zdravé vztahy** byl stanoven tak, aby směřoval k utváření těchto klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
  - žáci jsou vedeni k chápání funkce lidského organismu
  - žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení i praktickém životě.
  - žáci si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
  - žáci posuzují vlastní pokrok a určují překážky či problémy bránící učení, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- *Kompetence k řešení problémů*
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
  - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
  - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

- *Kompetence komunikativní*
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

- *Kompetence sociální a personální*
  - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
  - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

- *Kompetence občanské*
  - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Používané formy a metody: frontální, skupinová, kooperativní, individuální výuka, práce s informací, diskuse, kritické myšlení, samostatná práce, učení v životních situacích

Průřezová témata začleněna: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Školní ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a průřezová témata
Žák: ✓ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ✓ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k	Rozmnožovací soustava, sekundární pohlavní znaky	Osobní a sociální výchova Osobnostní rozvoj-Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiéna Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

<p>vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p> <p>✓ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>Žák:</p> <p>✓ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>Žák:</p> <p>✓ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>✓ chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>Žák:</p> <p>✓ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p> <p>✓ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>✓ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>Žák:</p>	<p style="text-align: center;">Antikoncepce</p> <p style="text-align: center;">Sexuálně přenosné nemoci</p> <p style="text-align: center;">Sexuální orientace/sexuální identita, partnerské vztahy</p> <p style="text-align: center;">Sebepřijetí, rizika na internetu</p> <p style="text-align: center;">Alkohol, drogy</p>	<p>Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobní a sociální výchova Osobnostní rozvoj-Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu Mediální výchova Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií ✓ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ✓ uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni 		<p>Osobní a sociální výchova Psychohygienu</p>
---	--	--